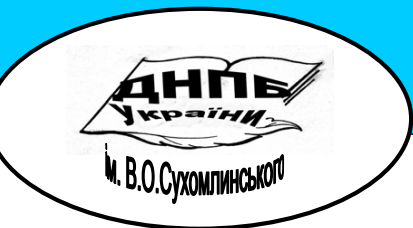

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

СЕРІЯ «АКАДЕМІКИ НАПН УКРАЇНИ»

ВИПУСК 27

СУХОМЛИНСЬКА ОЛЬГА ВАСИЛІВНА.

БІОБІБЛІОГРАФІЯ

Київ 2016

Рекомендовано до друку вченою радою Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Протокол № 8 від 29 червня 2016 р.

Сухомлинська Ольга Василівна. Біобібліографія : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Заліток Л. М., Покусова О. С. ; авт. вступ. ст. Березівська Л. Д. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Заліток Л. М. ; літ. ред. Редько-Шпак Н. М.]. – Київ, 2016. – 138 с.

- Упорядники:** *Заліток Л. М.*, канд. пед. наук, с.н.с., старш. наук. співроб. відділу науково-документного забезпечення та зберігання фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
Покусова О. С., зав. сектору обслуговування відділу науково-документного забезпечення та зберігання фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.
- Науковий редактор** *Березівська Л. Д.*, д-р пед. наук, професор, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.
- Бібліографічний редактор** *Заліток Л. М.*, канд. пед. наук, с.н.с., старш. наук. співроб. відділу науково-документного забезпечення та зберігання фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.
- Літературний редактор** *Редько-Шпак Н. М.*, провідний редактор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.
- Рецензенти:** *Савченко О. Я.*, д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України, голов. наук. співроб. відділу початкової освіти Ін-ту НАПН України;
Коляда Н. М., д-р пед. наук, професор, завідувач каф. соціальної педагогіки та соц. роботи Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини.

У біобібліографічному покажчику із серії «Академіки НАПН України» представлено науковий доробок О. В. Сухомлинської – доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка-секретаря Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України.

У покажчику вміщено бібліографію праць ученого: монографії, підручники, навчально-методичні посібники, довідкові видання, статті в довідкових виданнях, збірниках наукових праць і періодичних виданнях, а також публікації про її науково-педагогічну та громадську діяльність. Наукова школа О. В. Сухомлинської представлена дисертаціями та авторефератами дисертацій на здобуття наукових ступенів докторів та кандидатів педагогічних наук, виконаних під її науковим керівництвом. До покажчика включено твори В. О. Сухомлинського, упорядковані Ольгою Василівною Сухомлинською.

Видання адресовано педагогічним та науково-педагогічним працівникам, докторантам, аспірантам, студентам та всім, хто цікавиться питаннями історії освіти й педагогічної думки, теорією та методикою виховання, сухомлиністикою.

© Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, 2016

ЗМІСТ

<i>Від упорядників</i>	5
<i>Березівська Л.Д. До портретної галереї відомих учених України: Ольга Василівна Сухомлинська</i>	7
<i>Основні дати життя й діяльності О.В. Сухомлинської</i>	19
ЛІТЕРАТУРА ПРО О. В. СУХОМЛИНСЬКУ	20
ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ О. В. СУХОМЛИНСЬКОЇ 34	
НАУКОВА ШКОЛА ВЧЕНОГО	105
<i>Дисертації та автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук</i>	105
<i>Дисертації та автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук</i>	107
ДОВІДКОВИЙ АПАРАТ	
<i>Іменний покажчик</i>	113
<i>Алфавітний покажчик назв праць О.В. Сухомлинської</i>	121
<i>Алфавітний покажчик праць О.В. Сухомлинської про Василя Олександровича Сухомлинського</i>	131
<i>Алфавітний покажчик назв міжнародних і всеукраїнських конференцій, педагогічних читань, семінарів, круглих столів, у яких брала участь О. В. Сухомлинська</i>	134

Ольга Василівна Сухомлинська

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Двадцять сьомий випуск покажчика серії «Академіки НАПН України» присвячено Ользі Василівні Сухомлинській, дійсному члену НАПН України, доктору педагогічних наук, професору, академіку-секретарю Відділення загальної педагогіки та філософії освіти, заслуженому діячу науки і техніки України.

Біобібліографічний покажчик містить 697 позицій, серед яких понад 400 наукових праць ученого з 1978 по 2016 роки (монографії, навчально-методичні посібники, довідкові видання, статті, опубліковані в наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій, періодичних виданнях, що вийшли в Україні та за кордоном; праці за наукового консультування, редагування, упорядкування). Науковий доробок О. В. Сухомлинської присвячений історії української й зарубіжної педагогіки, порівняльній педагогіці, теорії та практиці виховання, проблемам формування морально-духовного розвитку особистості, видатним українським і зарубіжним педагогам. Особливе місце в творчості науковця посідають праці з вивчення спадщини видатного українського педагога В. О. Сухомлинського.

Біобібліографічний покажчик відкриває ґрунтовна вступна стаття доктора педагогічних наук, професора, директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської «До портретної галереї відомих учених України: Ольга Василівна Сухомлинська». Стаття ознайомлює читача з життєвим і творчим шляхом Ольги Василівни Сухомлинської, зокрема з основними напрямками її наукової, науково-організаційної та громадської діяльності. Біографічний нарис продовжує перелік основних дат життя й діяльності, які розміщені в прямій хронології, після зазначеного року подано короткий запис основної події.

До розділу «Література про О. В. Сухомлинську» увійшли публікації про життєвий шлях, науково-педагогічну та громадську діяльність ученого. Матеріали подаються в алфавітній послідовності прізвищ і назв праць.

Розділ «Хронологічний покажчик праць О. В. Сухомлинської» містить бібліографічні описи її праць, які згруповано за прямою хронологією, а в межах року – за видами документів:

- книги й брошури українською, російською мовою та іноземними мовами;
- статті та інші матеріали з неперіодичних і продовжуваних видань, зокрема з газет (мовний принцип розташування такої самий);
- видання, де вчений є упорядником, укладачем чи одним із укладачів (із позначкою «Упоряд. »);

- праці (із позначкою «Наук. консультант:»), у підготовці яких учений брав участь як науковий консультант (крім докторських дисертацій);
- праці за редакцією вченого (із позначкою «Ред.:»), у підготовці яких вона брала участь як головний або відповідальний редактор, голова або член редколегії;
- рецензії (із позначкою «Рец.:»).

Документи одного виду згруповано за зведеним російсько-українським алфавітом.

До розділу «Наукова школа О. В. Сухомлинської» вміщено бібліографічні описи дисертацій та авторефератів докторських і кандидатських дисертацій, науковим консультантом або керівником яких була О. В. Сухомлинська. Матеріал згруповано в підрозділи: «Докторські дисертації» та «Кандидатські дисертації» в алфавітному порядку за прізвищем автора.

Довідковий апарат біобібліографічного посібника включає:

- іменний покажчик прізвищ авторів, співавторів, упорядників, редакторів, видатних педагогів, відомості про яких містяться в бібліографічних записах;
- алфавітний покажчик назв праць О. В. Сухомлинської;
- алфавітний покажчик праць О. В. Сухомлинської про Василя Олександровича Сухомлинського;
- алфавітний покажчик назв міжнародних і всеукраїнських конференцій, семінарів, педагогічних читань, круглих столів, у яких брала участь О. В. Сухомлинська;
- схему групування (зміст).

Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами. Джерелами відбору документів були каталоги й картотеки Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, довідники, бібліографічні видання та матеріали, надані вченим. Публікації, що увійшли до покажчика, переглянуто de visu.

Покажчик розрахований на широке коло науковців, докторантів, аспірантів, працівників науково-методичних центрів та наукових бібліотек, педагогів, студентів та всіх, хто цікавиться питаннями історії освіти й педагогічної думки, теорією та методикою виховання, сухомлиністикою.

ДО ПОРТРЕТНОЇ ГАЛЕРЕЇ ВІДОМИХ УЧЕНИХ УКРАЇНИ: ОЛЬГА ВАСИЛІВНА СУХОМЛІНСЬКА

Ольга Василівна Сухомлинська – відомий учений у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки в Україні та за її межами, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України (далі – НАПН України), академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, почесний професор Київського університету імені Бориса Грінченка, Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, Пекінського педагогічного університету, Тяньцзінської академії педагогічних наук (КНР). Вона пройшла складний і творчий шлях від молодшого наукового співробітника до академіка, постійно поєднуючи наукову, педагогічну, організаційно-управлінську діяльність. Про багатогранність творчих пошуків Ольги Василівни свідчить її значний науковий доробок, що потребує глибокого вивчення та осмислення. Не вдаючись до ґрунтовного аналізу наукових напрацювань ученої, схарактеризуємо основні віхи її життєвого та творчого шляху.

Ольга Василівна народилася 29 вересня 1946 р. у с. Онуфріївці Онуфріївського району Кіровоградської області в родині вчителів Василя Олександровича та Ганни Іванівни Сухомлинських. Коли їй було 2 роки, родина перебралася до селища Павлиш, де В. О. Сухомлинський обійняв посаду директора середньої школи. Ольга закінчила із золотою медаллю Павлиську середню школу, яка завдяки натхненній праці її батька – видатного українського педагога, стала відомою й званою в Україні та далеко за її межами. Родинне виховання, особистий приклад батьків, шкільні роки в Павлиській середній школі, що славилася кращими гуманістичними традиціями, сприяли формуванню характеру, світоглядних і людських цінностей, вибору життєвого шляху. Із одного з інтерв'ю Ганни Іванівни дізнаємося, що Василь Олександрович, рано виявивши здібності (в Олі – гуманітарні, у Сергія – технічні (брат Ольги Василівни. – Л. Б.)), усіма засобами розвивав їх, з дітьми завжди був люблячим батьком¹. Згадуючи про своє дитинство, Ольга Василівна наголошує, що «ота атмосфера в сім'ї, яку створили наші батьки, була природною і єдино можливою, іншої ми не знали.

¹ В родинному колі : [бесіда] / Г. І. Сухомлинська, О. В. Сухомлинська, С. В. Сухомлинський ; бесіду вів П. І. Ігнатенко // Рад. освіта. – 1988. – 27 верес. (№ 78). – С. 3.

Ми купалися в ній, були щасливими вже від того, що у нас – повна сім'я, є батько і мама»; «нашим щоденним вихованням займалася мама, адже тато був страшенно зайнятий своєю працею, але його “незримий дух” постійно був присутній у маминому вихованні»; «тато дуже слідкував за нашим інтелектуальним розвитком»².

Після закінчення школи Ольга навчалася на факультеті французької мови Київського державного педагогічного інституту іноземних мов, який закінчила в 1969 р. Цікаво, що на вибір професії вплинув батько. Про це в одному з інтерв'ю згадує Ольга Василівна: «Батько знав і спілкувався із своїми зарубіжними кореспондентами німецькою, польською, болгарською мовами. Я заздрила йому. І вирішила вступати до Інституту іноземних мов»³. Після закінчення навчання працювала в міжнародному відділі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1973–1975), у 1975–1977 рр. – викладачем французької мови в Київському педагогічному інституті ім. О. М. Горького (нині – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова).

У 1977 р. вступила до аспірантури Науково-дослідного інституту педагогіки УРСР (нині – Інститут педагогіки НАПН України) і після її закінчення працювала спочатку на посаді молодшого, потім старшого наукового співробітника лабораторії методології та історії педагогіки⁴. Про вибір донькою життєвого шляху згадувала її матір Ганна Іванівна: спочатку Ольга Василівна не мріяла про наукову роботу, навіть співчутливо дивилися на батька, котрий годинами писав, і думала, що займатися наукою нецікаво і монотонно. Проте, коли питання постало про аспірантуру, «щось повернулося, і Оля “загрузла” в науці. І тепер іншого життя вона не мислить! Виявилось, що наука – захоплююча і всепоглинаюча справа!»⁵.

У 1981 р. О. В. Сухомлинська захистила кандидатську дисертацію «Актуальні проблеми марксистської теорії виховання в сучасній Франції». На становлення її як науковця значною мірою вплинули знання іноземної мови, наукове керівництво її дисертаційним дослідженням відомого фахівця

² «З кожним роком осягаю, поважаю і люблю свого батька все більше»: [до 80-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського: інтерв'ю з Ольгою Василівною Сухомлинською / провела Людмила Момот] // Кіровоград. правда. – 1998. – 26 верес. – (Найголовніша книга про Сухомлинського ще не написана).

³ В родинному колі: [бесіда] / Г. І. Сухомлинська, О. В. Сухомлинська, С. В. Сухомлинський; бесіду вів П. І. Ігнатенко // Рад. освіта. – 1988. – 27 верес. (№ 78). – С. 3.

⁴ Ярмаченко М. Д. Академія педагогічних наук України (п'ятиріччя становлення і розвитку). – Київ, 1997. – С. 101.

⁵ «З кожним роком осягаю, поважаю і люблю свого батька все більше»: [до 80-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського: інтерв'ю з Ольгою Василівною Сухомлинською / провела Людмила Момот] // Кіровоград. правда. – 1998. – 26 верес. – (Найголовніша книга про Сухомлинського ще не написана).

з питань зарубіжної педагогіки Б. Л. Вульфсона (Москва), спілкування з науковими співробітниками інституту, широким колом науковців.

У 1991 р. Ольга Василівна захистила докторську дисертацію, присвячену питанням освіти й виховання в міжнародному демократичному вчительському русі, й очолила лабораторію методології та історії педагогіки Інституту педагогіки. Із проголошенням незалежності України в руслі суспільних змін ініціювала дослідження «білих плям» в історії української освіти й педагогічної науки, перегляд теоретико-методологічних засад історико-педагогічної науки. У 1993 р. призначена на посаду заступника директора Інституту педагогіки АПН України.

О. В. Сухомлинська брала участь у розгортанні діяльності Національної академії педагогічних наук України: у 1992 р. її обрали членом-кореспондентом, а в 1995 р. – дійсним членом АПН України. З 1994 р. працює академіком-секретарем Відділення теорії та історії педагогіки АПН України (нині – Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України)⁶. Багато років координує науково-дослідні роботи з актуальних проблем історії педагогіки, порівняльної педагогіки, управління освітою, педагогічних інновацій, що здійснюються дослідниками відповідних відділів Інституту педагогіки НАПН України, та проблем теорії і методики виховання, що виконуються науковцями Інституту проблем виховання НАПН України. Цьому Відділенню підпорядкована й діяльність Педагогічного музею України та Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. Наукові результати цих досліджень стали фундаментом розвитку як педагогічної науки, так і освітньої практики. Яскравими й змістовними є виступи Ольги Василівни на засіданнях Президії та Загальних зборах НАПН України з актуальних проблем педагогічної науки й шкільної практики («Проблеми теорії виховання дітей і молоді в Україні», 1996; «Духовність і моральність особистості в координатах педагогічної науки і практики», 2006 тощо)⁷. Про здобутки, стратегічні завдання, перспективи діяльності Відділення загальної педагогіки та історії педагогіки НАПН України О. В. Сухомлинська періодично повідомляє на сторінках «Педагогічної газети», тижневика «Освіта України»⁸.

⁶ Академія педагогічних наук: інформ. довідник / Акад. пед. наук України; у підгот. взяли участь: М. Б. Євтух, О. І. Ляшенко ... О. В. Сухомлинська. – Київ: Фенікс, 2002. – С. 44–45.

⁷ Загальні збори Академії педагогічних наук України // Пед. газета – 1996. – Січ. (№ 1). – С. 1–2; Теорія і практика духовно-морального виховання дітей та молоді // Пед. газета. – 2006. – Січ. (№ 1). – С. 1.

⁸ Відділення теорії та історії педагогіки: [звіт] / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 1997. – Груд. (№ 12). – С. 3. – (На трибуни заг. зборів АПН України. Творчий доробок відділень. Пошуки. Проблеми. Перспективи); Відділення теорії та історії педагогіки: Звітують відділення АПН України / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 2000. – Квіт. (№ 4). – С. 1. – (До заг. зборів АПН України); Академія педагогічних наук святкує свій перший ювілей. Що вдалося за десять років? : [відповіді на запитання «Що для Вас є Академія педагогічних наук? Яке найважливіше відкриття було за ці десять років?»] вчених

Протягом майже 10 років, з 1994 р., очолювала експертну раду Вищої атестаційної комісії України (нині – ДАК МОН України) із педагогічних наук.

Ольга Василівна активно займається й міжнародною діяльністю: у 1995–2001 рр. була експертом від України в Комісії з проблем середньої освіти Ради Європи, у 2000–2001 рр. – експертом від України в проекті Ради Європи та Європейського Союзу «Освіта для демократії» (програма підтримки громадянського суспільства (CIVITAS, Рада Європи, Європейський Союз, Європейська Комісія), нині продовжує брати активну участь у міжнародних науково-практичних конференціях.

Науковий доробок О. В. Сухомлинської становить понад 400 праць, серед яких: монографії, навчально-методичні посібники, довідкові видання, статті, вміщені в українських і зарубіжних наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій, періодичних виданнях; понад 20 праць здійснені за її наукового консультування або редагування. У колі наукових інтересів ученої – методологія наукового дослідження, історія української й зарубіжної педагогіки, теоретико-методологічні основи історико-педагогічної науки та порівняльної педагогіки, біографістика, сухомліністика, українська педагогіка періоду 20–30-х рр. ХХ ст.; теорія і практика виховання, зокрема морально-етичні засади виховання, питання громадянського, національно-патріотичного, духовного, родинного виховання тощо.

За роки багаторічної праці О. В. Сухомлинська стала справжнім фундатором, ідеологом, берегинею розвитку історико-педагогічної науки в незалежній Україні. Простежується кілька взаємопов'язаних векторів її діяльності: особисті історико-педагогічні дослідження; керування науковим колективом відділу історії педагогіки щодо розроблення актуальних проблем історії освіти; координування тематики історико-педагогічних досліджень у Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні; керування кандидатськими й докторськими дисертаціями; започаткування й розвиток історико-педагогічних видань («Шлях освіти», «Історико-педагогічний альманах»); створення й очолювання Товариства істориків педагогіки, організація історико-педагогічного руху, зокрема тематичних конференцій.

В. Мадзігона, О. Савченко, О. Сухомлинської та ін.] // Освіта України. – 2002. – 17 груд. (№ 100). – С. 3–4; Дитина в центрі уваги педагогічної науки: до Заг. зб. АПН України : [наукова діяльність Відділення теорії та історії педагогіки в 2001 р.] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2002. – Квіт. (№ 4). – С. 4–5; Відділення теорії та історії педагогіки: до заг. зборів АПН України / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2004. – Берез. (№ 3). – С. 4. – (Здобутки відділень); Відділення теорії та історії педагогіки: історія становлення та розвитку / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2007. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 4.

Як ми знаємо, завдяки зусиллям О. В. Сухомлинської в українській історії педагогіки зроблено значний крок у відтворенні цілісної картини розвитку національної шкільної освіти від давніх часів до сьогодення. З ініціативи Ольги Василівни та під її керівництвом колектив науковців відділу історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України створив навчальний посібник «Нариси історії українського шкільництва (1905–1933)», що вийшов у світ 1996 р.⁹. Для оновлення та формування якісно нових засад розвитку гуманітарного знання в галузі педагогіки важливого теоретико-методологічного значення набуло присвячене актуальним питанням методології історії педагогіки видання «Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем» (2003)¹⁰.

Вагомим результатом спільної роботи науковців лабораторії історії педагогіки й учених із багатьох навчальних закладів стало видання в 2005 р. двотомного навчального посібника «Українська педагогіка в персоналіях», де висвітлено та проаналізовано педагогічні погляди й схарактеризовано внесок в українську педагогіку 163 діячів освіти і культури України¹¹, а також посібника для вищих педагогічних навчальних закладів «Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX–XX ст.)» (2003), що є водночас підсумком реалізації німецько-українського наукового проекту, ініційованого Департаментом освіти Баварії (Німеччина)¹². Ця праця відзначена II премією Президії АПН України в номінації «За кращу науково-методичну роботу для вчителів, викладачів»¹³. Зазначені колективні праці, виконані під керівництвом О. В. Сухомлинської та безпосередньою її участю як автора, є вагомим внеском у розвиток історії педагогіки, освіти, історії, культури України, оскільки відкрили освітянському загалу імена українських педагогів і громадських діячів, на які було накладено табу в радянську добу, та ввели до наукового обігу їхні заборонені раніше твори; уможливили

⁹ Нариси історії українського шкільництва (1905–1933): навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ: Заповіт, 1996. – 302 с.

¹⁰ Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем / О. В. Сухомлинська. – Київ: А.П.Н., 2003. – 68 с.

¹¹ Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.: у 2 кн. – Київ: Либідь, 2005. – Кн. 1: X–XIX ст. – 622 с.; Кн. 2: XX ст. – 550 с.

¹² Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.): хрестоматія / упоряд.: Л. Д. Березівська, Н. П. Дічек, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Київ: Наук. світ, 2003. – 420 с.; Савченко О. «Зірка неповторної індивідуальності...» / О. Савченко, Н. Дічек // Освіта України. – 2006. – 29 верес (№ 73). – С. 10; Жовта І. Українсько-німецька співпраця над педагогічною антологією / Ірина Жовта // Освіта України. – 2002. – 12 берез. (№ 20/21). – С. 7; Булавко В. Маловідомі першоджерела української педагогіки / Віталій Булавко // Освіта України. – 2003. – 22 лип. (№ 54/55). – С. 10.

¹³ Яковенко П. Загальні збори АПН України / Поліна Яковенко // Пед. газета. – 2004. – Квіт. (№ 4). – С. 13.

оновлення теоретико-методолічних засад розвитку історико-педагогічної науки.

Предметом наукової рефлексії вченої є життєдіяльність видатних українських педагогів й освітніх діячів (Х. Д. Алчевська, С. А. Ананьїн, Д. І. Багалій, А. Г. Готалов-Готліб, М. П. Драгоманов, В. Ф. Дурдуківський, О. Ф. Залужний, В. В. Зінківський, А. І. Зільбірштейн, Т. Г. Лубенець, А. С. Макаренко, Я. А. Мамонтов, Б. Ф. Манжос, О. Ф. Музиченко, С. Ф. Русова, І. П. Соколянський, Г. С. Сковорода, В. О. Сухомлинський, І. Г. Ткаченко, Я. Ф. Чепіга та ін.), а також зарубіжних педагогів (Ф. Бюїссон, А. Валлон, Д. Дьюї, Я. А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, С. Френе) та інших, про яких вона написала статті до «Енциклопедії освіти» (2008) – фундаментального видання, підготовленого Національною академією педагогічних наук України.

Результатом виконання під компетентним науковим керівництвом О. В. Сухомлинської планових науково-дослідних робіт науковими співробітниками відділу історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України в 2007–2012 рр. стали навчально-методичний посібник «Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (XX століття)» (2010) (авторські розділи – «Перша українська гімназія ім. Т. Шевченка – утілення мрій української інтелігенції»; «Школа В. О. Сухоминського в Павлиші») ¹⁴ та монографія «Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.)» (2013) (авторський розділ – «Психотехніка і НОП крізь призму диференціації педагогічного процесу в школі (методологія і технології)»). Цю працю відзначено дипломом II ступеня НАПН України за найкращу монографію ¹⁵. У вступних статтях до зазначених праць Ольга Василівна розкриває особливості структурування й теоретико-методолічних підходів їх написання.

Непересічне значення для розвитку історії педагогіки мають започаткування й щорічне проведення всеукраїнських історико-педагогічних конференцій. Перший Всеукраїнський науково-практичний семінар «Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя» (Київ, 2001), що

¹⁴ Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (XX століття): навч.-метод. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка»; [за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курило; авт. колектив: О. В. Сухомлинська, В. С. Курило, Н. П. Дічек та ін.]. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2010. – 444 с.

¹⁵ Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.): монографія / [Сухомлинська О. В., Дічек Н. П., Березівська Л. Д. та ін.]; НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ: Пед. думка, 2013. – 637 с.

проводився на базі відділу історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, зібрав істориків освіти з різних куточків України. Із великим зацікавленням присутні прослухали та обговорили доповідь О. В. Сухомлинської «Історія педагогіки як наука і навчальний предмет: спроба порівняльного аналізу». Саме в ході семінару було прийнято рішення щодо створення товариства істориків педагогіки, історико-педагогічного альманаху¹⁶. Уже на другій історико-педагогічній конференції «До витоків становлення української педагогічної науки» (Умань, 2002) учена представила періодизацію розвитку педагогічної думки в Україні, що уможливило системне переосмислення різноманітних педагогічних феноменів на нових теоретико-методологічних засадах¹⁷. І в подальші роки на всіх історико-педагогічних конференціях Ольга Василівна у вступних доповідях презентувала новачні, не шаблонні й водночас обґрунтовані ідеї, що ставали живильним джерелом для історико-педагогічних студій. Як правило, конференції супроводилися проведеними академіком майстер-класами для науковців різного рівня – від початківців до досвідчених, що свідчить про широту наукового діапазону міркувань ученої, її прагнення до виваженого спрямування зусиль дослідників.

У руслі означеного не можна обійти увагою підготовлений під керівництвом О. В. Сухомлинської в науковому просторі хронологічно-тематичний покажчик «Українська історико-педагогічна наука у дзеркалі тематики дисертаційних досліджень (1995–2014)», що акумулював захищені та закординовані теми кандидатських і докторських дисертацій з історії педагогіки. Ця праця стала настільною книгою істориків педагогіки, оскільки забезпечує їх інформацією про ступінь дослідженості тієї чи іншої наукової проблеми¹⁸.

Значний внесок зробила О. В. Сухомлинська і в розроблення таких наукових тем, як «Права дитини від витоків до сьогодення», «Концептуальні засади формування духовної особистості на основі християнської етики»¹⁹.

¹⁶ Березівська Л. Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя / Лариса Березівська // Пед. газета. – 2002. – Берез. (№ 3). – С. 3.

¹⁷ Березівська Л. До витоків становлення української педагогічної науки / Лариса Березівська // Пед. газета. – 2002. – Жовт.-лист. (№ 10/11). – С. 7.

¹⁸ Українська історико-педагогічна наука у дзеркалі тематики дисертаційних досліджень (1995–2014) : хронол.-темат. покажч. закординованих тем дис. дослідж. зі спец. 13.00.01 / автор проекту Сухомлинська О. В. ; наук. консультант Побірченко Н. С. ; наук. ред. Сухомлинська О. В. ; упоряд. : Коляда Н. М., Албул І. В., Бондаренко Г. В. [та ін.] – Умань : ФОП Жовтий, 2014. – 357 с.

¹⁹ Майборода З. Ольга Сухомлинська – дорогою батька: [сторінки біографії] / Зінаїда Майборода // Освіта України. – 2002. – 17 груд. (№ 100). – С. 2.

За роки незалежності України О. В. Сухомлинська внесла вагомий вклад у розроблення концептуальних засад виховного процесу дітей та молоді в нових суспільно-політичних реаліях становлення української державності. Вони знайшли відображення в її численних публікаціях, які представлені на сторінках цього біобібліографічного покажчика («Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей», 2002; «Моральне виховання учнів: педагогічна наука та практика», 2006; «Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення», 2010; «Програми національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін», 2010; «Громадянське виховання і сучасна освіта: від здобутого – до нових акцентів і наголосів», 2015 та ін.)²⁰ та в нормативних документах, з яких назвемо лише основні, створені під керівництвом або з участю академіка: Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності (2001), Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015)²¹.

Ольга Василівна сформувала наукову школу дослідження історико-педагогічних феноменів, що ґрунтується на історичних, культурологічних та соціально-антропологічних підходах. Під її керівництвом захищено 9 докторських та 19 кандидатських дисертацій, і робота в цьому напрямі продовжується. Незважаючи на розмаїття досліджуваних її учнями проблем (розвиток історико-педагогічної науки, розвиток шкільної історичної освіти, педагогічна й науково-просвітницька діяльність громад, реформування шкільної освіти в Україні та зарубіжних країнах, різноманітні аспекти внеску українських і зарубіжних педагогів у розвиток педагогічної думки, навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи України тощо), їх поєднують високий теоретичний рівень, вірогідність джерельної бази та належний ступінь її аналізу. Учні Ольги Василівни розвивають методологічні й теоретичні ідеї наукової школи у своїх наукових установах і вищих навчальних закладах, у творчих колективних і особистих дослідженнях.

²⁰ Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2002. – № 4. – С. 13–18; Моральне виховання учнів: педагогічна наука та практика / О. Сухомлинська // Директор шк. Україна. – 2006. – № 5. – С. 6–15; Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення // Шлях освіти. – 2010. – № 2. – С. 10–14; Програми національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. – № 4. – С. 4–8; Громадянське виховання і сучасна освіта: від здобутого – до нових акцентів і наголосів / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2015. – № 2. – С. 5–13.

²¹ Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. (АПН України) / кол. авт.: О. В. Сухомлинська, М. Й. Боришевський, І. Г. Тараненко [та ін.] // Громадянин – Держава – Громадське виховання : антологія. – Донецьк, 2001. – С. 252–262; Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usl-novini/novini/2015/06/16/nacjonalno-patriotichne-vihovannya/>. – Назва з екрана.

О. В. Сухомлинська започаткувала визнаний в Україні та за її межами теоретико-методологічний журнал «Шлях освіти» (1995–2013), була його головним редактором, редагувала кожну статтю особисто. На жаль, через фінансову неспроможність часопис перестав існувати. Проте настане час його осмислення й відродження. Гідно підхопив естафету «Історико-педагогічний альманах» (видається на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини з 2005 р.), модератором і головним редактором якого є Ольга Василівна.

Безперечно, магістральним напрямом діяльності вченої є розвиток сухомлиністики. Передусім Ольга Василівна продовжила важливу справу, розпочату її мамою, Ганною Іванівною, – збирання й систематизацію всіх надрукованих в Україні та за її межами праць Василя Олександровича, праць із висвітлення його життєвого шляху й творчого доробку. У 2001 р. вийшов підготовлений ними біобібліографічний покажчик «В. О. Сухомлинський. Бібліографія: 1987–2000».

Із численних інтерв'ю Ольги Василівни про життя та діяльність її видатного батька, що представлені в цьому біобібліографічному покажчику, перед нами постає живий образ Василя Олександровича як ученого і педагога, вчителя і директора, чоловіка і батька, загалом людини.

Важливою сторінкою в житті Ольги Василівни є плідна й натхненна робота в Українській асоціації Василя Сухомлинського, що сприяє розвитку сухомлиністики, популяризації ідей Василя Олександровича, а саме: організація щорічних педагогічних читань, присвячених актуальним педагогічним проблемам, із метою вивчення та впровадження гуманістичної педагогіки В. О. Сухомлинського в Україні та за її межами; ґрунтовні виступи на пленарних засіданнях форумів сухомлинців; видання праць, архівних матеріалів видатного педагога та збірників матеріалів конференцій; співпраця з колективами навчальних закладів, які носять ім'я Василя Сухомлинського або впроваджують його ідеї тощо.

Завдяки подвижницькій діяльності О. В. Сухомлинської разом із головою Української асоціації Василя Сухомлинського академіком Олександром Яківною Савченко щодо організації 9 щорічних міжнародних науково-практичних конференцій та 23 всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» творча спадщина педагога-гуманіста В. О. Сухомлинського набула нового звучання в незалежній Україні та за її межами, згуртувала навколо себе не одне покоління науковців, стала доступною широким колам учительства, освітян,

громадськості.

До 90-річчя від дня народження Василя Олександровича Ольга Василівна упорядкувала маловідомі та невідомі апокрифічні матеріали про полеміку, розпочату в 1967 р. у радянській пресі, щодо нарисів педагога «Етюди про комуністичне виховання», яка серйозно вплинула на його психологічний настрій та спричинила ранню смерть. Ці матеріали вона представила в книжці «Этюды о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы» (2008). Таким чином О. В. Сухомлинська реалізувала свій давній задум показати масштаби та результати полеміки, яка позначилася й на її поглядах, розвитку педагогічної науки й школи. У вступній статті автор книжки обґрунтовує мету, структуру та підходи до її створення²².

Вагомим внеском у розвиток педагогіки загалом і сухомлиністики зокрема є підготовка до друку, упорядкування й видання праць В. О. Сухомлинського. Так, у 2013 р. побачив світ неоціненний і знаменитий твір В. О. Сухомлинського в автентичному вигляді «Серце віддаю дітям». Про історію, умови створення й публікації Василем Олександровичем цієї унікальної книжки та особливості підготовленого видання в новому прочитанні Ольга Василівна розповідає в передмові до неї, в опублікованому інтерв'ю газеті «Освіта» «Довга дорога до правди» (2013). «Прочитаймо її (книжка «Серце віддаю дітям». – Л. Б.) ще раз, такою, якою її писав Василь Олександрович Сухомлинський – із думкою про дитину, її розвиток, її щастя», – проникливо звертається до читачів Ольга Василівна²³.

Завдяки великій працездатності, цілеспрямованості, любові до свого батька Ользі Василівні вдалося реалізувати ще одну її мрію – упорядкувати й оприлюднити широкому загалу дітей, вихователів, учителів, батьків казки та оповідання В. О. Сухомлинського в книжці «Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей» (2016). У передмові до неї Ольга Василівна розкриває особливості структурування, логіку укладання художніх мініатюр, що спирається на логіку розвитку й виховання дитини. Перед нами постає образ В. О. Сухомлинського як дитячого письменника, твори якого мають глибоке філософсько-культурологічне наповнення²⁴.

Не можна оминати й той факт, що за ініціювання вдячної доньки та відповідального вченого в Державній науково-педагогічній бібліотеці

²² Этюды о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы / [сост., предисл., послесл., вступ. к частям О. В. Сухомлинской]. – Киев : Акта, 2008. – 432 с.

²³ Довгою дорогою до правди: [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Ольга Коноваленко] // Освіта. – 2013. – 23–30 січ. – С. 4–5.

²⁴ Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей / Василь Сухомлинський. – Харків : Школа, 2016. – 576 с.

України імені В. О. Сухомлинського створено кімнату «Фонд В. О. Сухомлинського» як творчу лабораторію вивчення його науково-педагогічної та літературної спадщини. У 2003 р. родина передала бібліотеці Фонд Василя Сухомлинського (3393 одиниці зберігання, з них близько 500 – праці Василя Олександровича, майже 100 – документальні фото, інше – матеріали про його діяльність тощо), який і нині постійно поповнюється. Неабияких зусиль для цього докладає Ольга Василівна, бо вона вважає, що «Сухомлинський завжди був з учителями, з дітьми, тому і ми вирішили наблизити спадщину до тих, хто цікавиться ідеями Василя Олександровича»²⁵. «Якщо я щось зробила для того, аби ідеї Сухомлинського, праці його були збережені, – в цьому моє щастя і задоволення», – зазначає Ольга Василівна в одному з інтерв'ю²⁶.

О. В. Сухомлинська бере також участь у різних інших громадських організаціях: Міжнародне товариство послідовників Василя Сухомлинського (штаб-квартира в м. Марбур, Німеччина), Всеукраїнська асоціація істориків педагогіки (голова), Всеукраїнський фонд «Добро» тощо.

За вагомий внесок у розвиток педагогічної науки відзначена нагородами: орденами княгині Ольги I, II, III ступенів, Грамотою Верховної Ради України, медаллю НАПН України «Ушинський К. Д.» та іншими.

Ольга Василівна знаходить час і для родини, є люблячою мамою й бабусею.

Підбиваючи підсумок, зазначимо, що життєвий шлях О. В. Сухомлинської є прикладом і взірцем професійної відданості обраній справі, невичерпної працьовитості, принципової наукової позиції, вимогливості, високої інтелігентності, людяності. Квінтесенцією наукового доробку вченої є доведення прогностичного значення історико-педагогічної науки для розвитку освіти України та бачення теоретико-методологічних векторів її поступу; важливості розроблення засадничих основ громадянського, національно-патріотичного, духовного виховання дітей та молоді – майбутніх громадян незалежної України; необхідності розвитку гуманістичної педагогіки великого педагога, її батька В. О. Сухомлинського для нинішніх і прийдешніх поколінь учителів, науковців, батьків, суспільства загалом. Важливо, що, відзначаючи поважний ювілей, Ольга Василівна сповнена планів, задумів щодо подальшої роботи, гуртує навколо себе

²⁵ Ткаченко Л. Фонд відкрито для користування: [у Держ. наук.-пед. б-ці України відбулася презентація Фонду Василя Сухомлинського] / Л. Ткаченко // Рідна шк. – 2003. – № 9. – 2-а с. обкл.

²⁶ Громадсько-державна система управління і Василь Сухомлинський: [інтерв'ю з Ольгою Василівною / провела Ольга Виговська] // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2003. – № 4. – С. 82–85.

молодь, учнів і послідовників, які працюватимуть на розвиток української педагогічної науки.

*Л. Д. Березівська, доктор педагогічних наук, професор,
директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського*

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ Й ДІЯЛЬНОСТІ О. В. СУХОМЛИНСЬКОЇ

1946 р. – народилась 29 вересня в с. Онуфріївка, Онуфріївського району Кіровоградської області

1969 р. – закінчила Київський державний педагогічний інститут іноземних мов, факультет французької мови

1977 р. – розпочала наукову роботу в Науково-дослідному інституті педагогіки

1991 р. – завідувача лабораторією історії педагогіки НДІ педагогіки

1993 р. – заступник директора Інституту педагогіки АПН України

1994 р. – академік-секретар Відділення теорії та історії педагогіки АПН України

2010 р. – академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України.

ЛІТЕРАТУРА ПРО О. В. СУХОМЛИНСЬКУ

1993

1. **Дзярук К.** Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський / К. Дзярук // ПершOVERесень. – 1993. – 23 жовт. (№ 12). – С. 1.

Про виступ О. В. Сухомлинської на міжнародній науково-практичній конференції «Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський».

1996

2. **Загальні збори Академії педагогічних наук України** // Пед. газета. – 1996. – Січ. (№ 1). – С. 1–2.

Про доповідь О. В. Сухомлинської «Проблеми теорії виховання дітей і молоді в Україні» на загальних зборах АПН України.

3. **У президії АПН України** // Пед. газета – 1996. – Груд. (№ 12). – С. 1.

Про доповідь О. В. Сухомлинської на черговому засіданні президії щодо створення в системі АПН України Інституту проблем виховання.

1997

4. **Сухомлинська Ольга Василівна** : [академік-секретар Відділення теорії педагогіки, 29.09.1946 р. : біогр. довідка] // Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – Київ, 1997. – С. 323.

5. **Сухомлинська Ольга Василівна** : [доктор педагогічних наук, академік АПН України, 29.09.1946 р. : біогр. довідка] // Хто є хто в Україні. – Київ, 1997. – С. 501.

6. **Сухомлинська Ольга Василівна** : [доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Акад. пед. наук України, академік-секретар Відділення теорії та історії педагогіки Акад. пед. наук України : біогр. довідка] // Ярмаченко М. Д. Академія педагогічних наук України (п'ятиріччя становлення і розвитку) / М. Д. Ярмаченко. – Київ, 1997. – С. 101.

1998

7. **Корінь Т. О. В.** Сухомлинська: «Троянди цвітуть лише на своєму

грунті»: події і постаті: [розмова з Ольгою Василівною Сухомлинською / провела Тетяна Корінь] // Кіровоград. правда. – 1998. – 17 січ.

Про участь О. В. Сухомлинської у Педагогічних читаннях.

8. Склад Організаційного комітету з підготовки та проведення в Україні у 1998 році Року української педагогіки // Пед. газета. – 1998. – Трав. (№ 5). – С. 1.

Сухомлинська Ольга Василівна – голова Педагогічного товариства України, заступник голови Оргкомітету.

2001

9. І соратниця Василя Сухомлинського, і його послідовниця : [О. В. Сухомлинській – 55] // Освіта України. – 2001. – 4 жовт. (№ 45/46). – С. 5 : фот.

10. Сухомлинська Ольга Василівна: до 55-річчя від дня народження : каталог виставки / Акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ; уклад. Л. І. Ніколюк ; відп. за вип. П. І. Рогова. – Київ, 2001. – 10 с. – (Ювіляри АПН України ; вип. 4).

11. Ярмаченко М. Сухомлинська Ольга Василівна : [біогр. довідка] / М. Ярмаченко // Педагогічний словник / за ред. М. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 438.

2002

12. Березівська Л. До витоків становлення української педагогічної науки / Лариса Березівська // Пед. газета. – 2002. – Жовт.-листоп. (№ 10/11). – С. 7.

Про доповідь О. В. Сухомлинської «Періодизація педагогічної думки в Україні: кроки до нового виміру» на Всеукраїнській науково-практичній конференції у м. Умань 23–24 жовтня. На конференції було створено Всеукраїнську асоціацію істориків педагогіки, головою якої обрано доктора педагогічних наук, професора, академіка АПН України О. В. Сухомлинську.

13. Березівська Л. Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя / Лариса Березівська // Пед. газета. – 2002. – Берез. (№ 3). – С. 3.

Про доповідь О. В. Сухомлинської «Історія педагогіки як науки і як навчальний предмет: спроба порівняльного аналізу» на Всеукраїнському науково-практичному семінарі в Інституті педагогіки АПН України.

14. **Бондар Л.** IX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: батьківська педагогіка» / Людмила Бондар // Пед. газета. – 2002. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 9.

Про доповідь О. Сухомлинської на тему: «Дитина і сім'я: реконструкція поглядів В. О. Сухомлинського».

15. **Жовта І.** Українсько-німецька співпраця над педагогічною антологією / Ірина Жовта // Освіта України. – 2002. – 12 берез. (№ 20/21). – С. 7 : фот. [Ольга Сухомлинська і Петер Гількес].

Про участь О. В. Сухомлинської у дискусії щодо змісту і структури майбутньої антології з робочою назвою «Історія української педагогіки в першоджерелах» (середина XIX ст. – по теперішній час). Резюмуючи обговорене, О. В. Сухомлинська виокремила декілька проектів видання: канонічний (охоплює спадщину видатних педагогів), проблемно-тематичний та порівняльний (компаративістична антологія).

16. **Майборода З.** Ольга Сухомлинська – дорогою батька : [сторінки біографії] / Зінаїда Майборода // Освіта України. – 2002. – 17 груд. (№ 100). – С. 2.

17. **Сухомлинська Ольга Василівна** – академік-секретар Відділення теорії та історії педагогіки АПН України // Акад. пед. наук України : інформ. довід. – Київ, 2002. – С. 44–45: фотогр.

18. [Сухомлинська Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, 29.09.1946 р. : біогр. довідка] // Український педагогічний календар : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл. / упоряд.: Л. О. Калмикова, Т. Ф. Баєва. – Київ, 2002. – С. 171.

2003

19. **Булавко В.** Маловідомі першоджерела української педагогіки / Віталій Булавко // Освіта України. – 2003. – 22 лип. (№ 54/55). – С. 10. – Див. також № 18, 22.

Про участь О. В. Сухомлинської у презентації «Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.)», науковим редактором та одним із упорядників якої є Ольга Василівна.

20. Заліток Л. Дорогоцінний подарунок / Людмила Заліток // Пед. газета. – 2003. – Трав. (№ 5). – С. 7 : фот. – Див. також № 19, 20.

Про участь О. В. Сухомлинської у презентації Фонду В. О. Сухомлинського в ДНПБ України, 24 квітня 2003 р.

21. Заліток Л. Доторкнімось до першоджерел: презентація книги «Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія» / Людмила Заліток, Валентина Соломка // Пед. газета. – 2003. – Черв. (№ 6). – С. 6. – Див. також № 16, 22.

Про участь О. В. Сухомлинської у презентації хрестоматії.

22. Ткаченко Л. Фонд відкрито для користування : [у Держ. наук.-пед. б-ці України відбулася презентація Фонду Василя Сухомлинського] / Л. Ткаченко // Рідна шк. – 2003. – № 9. – 2-га с. обкл. : фот. [дочка В. Сухомлинського Ольга Василівна Сухомлинська]. – Див. також № 17, 20.

Про участь О. В. Сухомлинської у презентації Фонду.

23. Углова О. Щедрий дарунок / Ольга Углова, Людмила Заліток // Дивослово. – 2003. – № 9. – С. 26–27.

Про дарунок з 393 праць видатного педагога В. Сухомлинського його родиною ДНПБ України та участь О. В. Сухомлинської у відкритті читального залу Фонду В. О. Сухомлинського, 24 квітня 2003 р.

24. Ювілей у Павлівській школі : [фотоколаж] // Освіта України. – 2003. – 7 жовт. (№ 75). – С. 1 : фот. : [Ольга Василівна і Сергій Васильович Сухомлинські під час інтерв'ю у Павлівській школі].

2004

25. Яковенко П. Загальні збори АПН України / Поліна Яковенко // Пед. газета. – 2004. – Квіт. (№ 4). – С. 1, 3.

Про присудження другої премії з врученням диплома II ступеня науковому редактору О. В. Сухомлинській за навчальний посібник-

хрестоматію «Маловідомі періоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.)».

2005

26. **Подолян І.** Духовність і моральність особистості в координатах педагогічної науки і практики / І. Подолян, Л. Марченко // Освіта України. – 2005. – 16 груд. (№ 93). – С. 5.

Про участь О. Сухомлинської в обговоренні проблеми на загальних зборах АПН України.

27. **Ткаченко Л.** Що можна і потрібно зробити, аби дитина була щасливою / Л. Ткаченко // Освіта. – 2005. – 21–28 груд. (№ 54). – С. 8–9.

Про участь О. В. Сухомлинської у XII Всеукраїнських педагогічних читаннях «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості» у м. Полтаві.

28. **Фоторепортаж** XII Всеукраїнських педагогічних читань «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості (29–30 верес. 2005 р., м. Полтава) // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2005. – № 5. – С. 36 : фот. – Фото 3: О. В. Сухомлинська та учасники пед. читань.

29. **Шулікін Д.** Освітнянські бібліотеки. Погляд у майбутнє / Д. Шулікін // Освіта України. – 2005. – 8 листоп. (№ 83). – С. 6–7 : фот.

Про участь О. В. Сухомлинської у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Освітнянські бібліотеки України. Історичні тенденції. Сучасний стан та перспективи розвитку» (Київ, 27–29 жовт. 2005 р.).

2006

30. **Ольга Василівна Сухомлинська** : біобібліогр. покажч. / [упоряд.: Л. М. Заліток, Г. М. Семендяєва ; вступ. ст. Савченко О. Я., Дічек Н. П. ; наук. ред. Рогова П. І. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О., літ. ред. Гожик О. І.] ; АПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : [б. в.], 2006. – 68 с.

31. **АПН будуватиме суспільство знань** : постановва Загальних зборів

Акад. пед. наук / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 2006. – Квіт. (№ 4). – С. 4, 6, 7.

Про проведення досліджень (керівники: О. В. Сухомлинська, С. Д. Максименко, І. Д. Бех) щодо питань адаптації дитини до життєдіяльності в умовах будинків сімейного типу.

32. Василь Кремень: Освіта і система виховання повинні переорієнтуватися на формування в людей інноваційного типу культури: на заг. зборах АПН було підсумовано наук. діяльність у 2005 р. та визначено завдання на 2006 р. // Освіта України. – 2006. – 4 квіт. (№ 25). – С. 3 : фот.

Про участь у О. В. Сухомлинської у загальних зборах АПН України.

33. Савченко О. Зірка неповторної індивідуальності... / О. Савченко, Н. Дічек // Освіта України. – 2006. – 29 верес. (№ 73). – С. 10.

34. Теорія і практика духовно–морального виховання дітей та молоді // Пед. газета. – 2006. – Січ. (№ 1). – С. 1.

Інформація про доповідь О. В. Сухомлинської на загальних зборах АПН України.

35. Ткаченко Л. Золотий фонд нашої держави / Л. Ткаченко // Освіта. – 2006. – 11–18 січ. (№ 2/3). – С. 7.

Про участь О. Сухомлинської у презентації видання «Українська педагогіка в персоналіях».

36. Ткаченко Л. Сухомлинівські читання у Переяслав-Хмельницькому / Лідія Ткаченко // Пед. газета. – 2006. – Листоп. (№ 11). – С. 3.

Про участь Ольги Василівни у Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: культурологічні виміри шкільної й педагогічної освіти», які відбулися у Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди.

2007

37. Рябоконт Л. Народження громадянина / Людмила Рябоконт // Пед. газета. – 2007. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 9.

Про участь О. В. Сухомлинської у Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховання громадянина», які проводились у Слов'янському державному педагогічному університеті.

2008

38.Бобир О. Педагогічна спадщина Костянтина Ушинського у світлі сьогодення. Виїзне засідання Президії АПН України / О. Бобир // Пед. газета. – 2008. – Трав.–черв. (№ 5/6). – С. 4.

Про участь О. В. Сухомлинської у засіданні Президії АПН України приуроченому 185-річчю від дня народження К. Д. Ушинського.

39.Гуцульщинознавство як етнорегіональний компонент шкільної освіти // Пед. газета. – 2008. – Трав.–черв. (№ 5/6). – С. 3.

Про участь Ольги Василівни у Всеукраїнському науково-методичному семінарі «Регіональний етнографічний компонент у сучасному освітньому просторі», який відбувся в Івано-Франківській області.

40.Малюга В. Педагогіка духовності: традиції і сучасність / Володимир Малюга // Пед. газета. – 2008. – Лют. (№ 2). – С. 1–2.

Участь у відкритті Всеукраїнської виставки «Педагогіка духовності: традиції і сучасність» у Педагогічному музеї України.

41.Ткаченко Л. Піднятися до Сухомлинського / Лідія Ткаченко // Пед. газета. – 2008. – Жовт. (№ 10). – С. 1.

Про участь О. В. Сухомлинської у XV Всеукраїнських та III Міжнародних педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи».

2009

42.Музейно-педагогічна палітра України // Пед. газета. – 2009. – Черв. (№ 6). – С. 8.

Ольга Василівна відкрила Всеукраїнську виставку «Музейно-педагогічна палітра України» в Педагогічному музеї України.

43.Невідоме про Сухомлинського // Пед. газета. – 2009. – Жовт. (№ 10). – С. 8.

Про презентацію книги «Етюди о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы», упорядником якої була О. В. Сухомлинська.

44. Рапіна Л. Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2009. – Верес. (№ 9). – С. 4.

Про участь О. В. Сухомлинської у XVI Всеукраїнських педагогічних читаннях «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ціннісні виміри в освіті» у Херсонському державному університеті.

45. Рапіна Л. Шкільний учитель виграє битву за майбутнє Країни / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2009. – Трав. (№ 5). – С. 1.

Про участь О. В. Сухомлинської у Міжнародній науковій конференції «1020 років шкільної освіти в Україні: традиції, сучасність та перспективи», що відбулася у Київському міському педагогічному університеті імені Б. Д. Грінченка.

46. Українські вчені відвідали китайську школу // Пед. газета. – 2009. – Груд. (№ 12) – С. 2.

О. В. Сухомлинська у складі делегації перебувала в Китайській Народній республіці на запрошення Пекінського педагогічного університету для участі у роботі міжнародної науково-практичної конференції «Втілення ідей Василя Сухомлинського в практику діяльності сучасної китайської школи».

2010

47. Бабич В. Засідання Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень / Валентина Бабич // Пед. газета. – 2010. – Лип. (№ 7). – С. 3.

Про участь Ольги Василівни у засіданні Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук.

48. Освіта України у роки випробувань: 1941–1945 // Пед. газета. – 2010. – Квіт. (№ 4). – С. 3.

Участь О. В. Сухомлинської у відкритті Всеукраїнської виставки «Освіта України у роки випробувань: 1941–1945» у Педагогічному музеї Національної академії педагогічних наук України.

49. **Природа, матір, праця і краса...** // Пед. газета. – 2010. – Жовт. (№ 10). – С. 4.

Участь Ольги Василівни в урочистому закладенні Алеї пам'яті Василя Сухомлинського біля головного приміщення ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

50. **Рапіна Л.** Діалог двох учителів / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2010. – Черв. (№ 6). – С. 5.

Участь Ольги Василівни у XVII Всеукраїнських педагогічних читаннях та VIII Всеукраїнських захаренківських педагогічних читаннях «В. Сухомлинський і О. Захаренко: вивчати минуле, творити сьогодні, передбачати майбутнє».

51. **Рапіна Л.** Ми вирости з радянської педагогічної науки / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2010. – Жовт. (№ 10). – С. 2.

Про участь О. В. Сухомлинської у Десятій Всеукраїнській науково-практичній конференції «Радянське минуле в дзеркалі сучасних досліджень з історії педагогіки».

52. **Рапіна Л.** Освіта і сучасні цивілізаційні зміни: Загальні збори НАПН України / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2010. – Листоп. (№ 11). – С. 1.

Про виступ Ольги Василівни на загальних зборах НАПН України.

2011

53. **Вітаємо!** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2011. – № 4. – С. 112.

Привітання з ювілеєм академіка-секретаря Відділення заг. педагогіки та філософії освіти НАПН України, д-ра пед. наук, професора, доньку ушавленого укр. педагога В. О. Сухомлинського Ольгу Василівну Сухомлинську.

54. **Вітаємо з нагородами!** // Пед. газета. – 2011. – Верес. (№ 9). – С. 3.

Про нагородження орденом княгині Ольги I ступеня Ольги Василівни Сухомлинської відповідно до Указу Президента України № 845/2011 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди 20-ї річниці незалежності України».

55. **Деркач В.** Цілюще джерело людської мудрості / Валентина Деркач // Пед. газета. – 2011. – Верес. (№ 9). – С. 8.

Про відвідування Ольгою Василівною Сухомлинською Павлівської середньої школи.

56. **Кириї С.** Педагогічні ідеї Софії Русової в сучасній практиці / Світлана Кириї // Пед. газета. – 2011. – Берез. (№ 3). – С. 8.

Про участь Ольги Василівни у педагогічних читаннях «Творча реалізація ідей Софії Русової в сучасній педагогічній практиці».

57. **Нагородити орденом княгині Ольги I ступеня:** Сухомлинську Ольгу Василівну : [за Указом Президента України № 845/2011] // Проф.-техн. освіта. – 2011. – № 3. – 2-га с. обкл. : портр.

58. **Рапіна Л.** Дитина – це метелик з рососою на крилі... / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2011. – Листоп. (№ 11). – С. 6.

Про виступ Ольги Василівни на IV Міжнародних й XVIII Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю».

2012

59. **Бабич В.** Найбільша кількість тем – з теорії і методики професійної освіти / Валентина Бабич // Пед. газета. – 2012. – Груд. (№ 12). – С. 3.

Про виступ О. В. Сухомлинської на сесії Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні.

60. **Доценко П.** Ідеї Сухомлинського в Китаї / Параска Доценко // Пед. газета. – 2012. – Груд. (№ 12). – С. 1.

Про участь Ольги Василівни Сухомлинської у міжнародній конференції в Чжецзянському педагогічному університеті (КНР, м. Цзиньхуа, провінція Чжецзянь), присвяченій 20-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та Китайською Народною Республікою.

61. **Кращі освітяни 2011 року :** [перелік номінантів] // Освіта. – 2012. – 4–11 січ. (№ 1/2). – С. 7–10.

62. **Міхно О.** Ювілейна виставка / Олександр Міхно // Пед. газета. – 2012. – Берез. (№ 3). – С. 8.

Про вітальне слово О. Сухомлинської на відкритті ювілейної виставки «Національна академія педагогічних наук України – 20» у Педагогічному музеї України.

63. **Рапіна Л.** Українська педагогіка 1920-х років / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2012. – Груд. (№ 12). – С. 7.

Про участь Ольги Василівни в XII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Українська педагогіка 1920-х років – сучасні оцінки і виміри», м. Умань.

2013

64. **Академія співпрацюватиме з науковцями Киргистану і Таджикистану** // Пед. газета. – 2013. – Груд. (№ 12). – С. 1.

Про зустріч Ольги Василівни Сухомлинської з президентом Академії освіти Таджикистану Іриною Карімовою та президентом Киргизької академії освіти Абакіром Мимитовим щодо налагодження співпраці між НАПН України та академіями освіти Таджикистану і Киргистану.

65. **Кращі освітяни 2012 року** // Освіта. – 2013. – 2–9 січ. (№ 1/2). – С. 7–11.

66. **Рапіна Л.** Дорога до Сухомлинського / Лідія Рапіна, Олександр Міхно // Пед. газета. – 2013. – Жовт. (№ 10). – С. 4.

Про виступ О. В. Сухомлинської «Ідеї В. О. Сухомлинського про розвиток особистості в контексті європейської педагогіки» на VI Міжнародних та XX Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: розвиток творчої особистості», 27–28 верес. 2013 р.

67. **Рапіна Л.** Дороговказ для української освіти / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2013. – Верес. (№ 9). – С. 1.

Про участь Ольги Василівни Сухомлинської в урочистому засіданні «Велич духу», присвячене 95-річчю від дня народження Василя Сухомлинського.

68. **Рапіна Л.** Ідеї Ушинського живі для майбутнього / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2013. – Черв. (№ 6). – С. 1, 4–5.

Про виступ О. В. Сухомлинської на виїзному засіданні Президії Національної академії педагогічних наук України, присвяченому 190-річчю від дня народження Костянтина Ушинського та науково-практичній конференції «Ідеї К. Д. Ушинського в розвитку вітчизняної освіти».

69. **Рапіна Л.** Микола Ярмаченко у Драгоманівському університеті / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2013. – Верес. (№ 9). – С. 7.

Про участь О. Сухомлинської на відкритті музею імені Миколи Ярмаченка в НПУ ім. М. П. Драгоманова.

2014

70. **Деркач В.** Українська делегація відвідала китайський форум з вивчення ідей Сухомлинського / Валентина Деркач // Пед. газета. – 2014. – Груд. (№ 12). – С. 2.

Про участь українсько-австралійської делегації (у складі О. В. Сухомлинської та ін.) у Міжнародному форумі «Освітні ідеї В. О. Сухомлинського та їх практика в китайській школі» та відвідування навчальних закладів КНР.

71. **Педагогічна компаративістика 2014** // Пед. газета. – 2014. – Черв. (№ 6). – С. 3.

Про участь Ольги Василівни у V науково-практичному семінарі «Педагогічна компаративістика 2014: якісний вимір освіти зарубіжжя та український контекст», який відбувся в Інституті педагогіки НАПН України.

72. **Рапіна Л.** Освіта для полікультурного суспільства / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2014. – Черв. (№ 6). – С. 3.

Про участь О. В. Сухомлинської в конференції «Освіта для полікультурного суспільства», яка пройшла у рамках науково-освітнього проекту НАПН України і Вищої педагогічної школи Спільки польських вчителів (м. Варшава) «Проблеми освіти в Польщі та в Україні в контексті глобалізації та євроінтеграції».

73. **Рапіна Л.** Подолати лінощі душі – бути толерантним / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2014. – Жовт. (№ 10). – С. 5.

Про участь О. В. Сухомлинської у XXI Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: вчимося толерантності» і VII Міжнародній науково-практичній конференції в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського.

74. **Ткач О.** Вийшов друком авторський рукопис кращої книжки Сухомлинського / Олександра Ткач // Пед. газета. – 2014. – Лют. (№ 2). – С. 3.

Про презентацію книжки В. О. Сухомлинського «Серце відаю дітям» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

2015

75. **Рапіна Л.** Громадянськість української молоді: виклики, здобутки, перспективи / Лідія Рапіна // Пед. газета. – Берез.–квіт. (№ 2). – С. 3.

Про участь О. В. Сухомлинської у методологічному семінарі «Громадянськість української молоді: виклики, здобутки, перспективи», що відбувся в НАПН України.

76. **Технології виховання справжнього патріота** // Пед. газета. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 7.

Про участь О. В. Сухомлинської у семінарі-презентації «Патріотизм як цінність і консолідуюча основа нації».

77. **Ткаченко Л.** Творити людину для життя і діяльності у суспільстві вільних людей / Лідія Ткаченко // Пед. газета. – 2015. – Верес.–жовт. (№ 5). – С. 6.

Про участь О. В. Сухомлинської у VIII Міжнародній науково-практичній конференції і XXII Всеукраїнських педагогічних читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховуємо культуру потреб особистості» у м. Херсоні.

2016

78. **Кімната-музей рідкісної книги** // Пед. газета. – 2016. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 8.

Про участь О. В. Сухомлинської в урочистому відкритті кімнати-музею рідкісної книги в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського.

79. **Філімонова Т.** Українські педагоги про національно-патріотичне виховання / Тетяна Філімонова // Пед. газета. – 2016. – Берез. (№ 3). – С. 6.

Про участь О. В. Сухомлинської у Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Українські педагоги про національно-патріотичне виховання».

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ О. В. СУХОМЛИНСЬКОЇ

1978

80. *Упоряд.*: В. О. Сухомлинський. Бібліографія творів / вступ. ст. В. З. Смаля; покажч. друк. пр. склали Г. І. Сухомлинська та О. В. Сухомлинська. – Київ: Рад. шк., 1978. – 110 с. – (Пед. т-во УРСР).

1979

81. **З історії марксистської педагогічної думки у Франції**: [про діяльність педагога Жоржа Коньо, 1901–1978] / Ольга Сухомлинська // Рад. шк. – 1979. – № 12. – С. 84–86.

1980

82. **Актуальные проблемы марксистской теории воспитания в современной Франции**: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Сухомлинская Ольга Васильевна; Ин-т педагогики АПН Украины. – Київ, 1980. – 202 с.

83. **Становлення марксистської педагогічної думки у Франції**: [пед. ідеї Ж. Геда, П. Лафарга, Ж. Жореса] / О. В. Сухомлинська // Педагогіка: республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1980. – Вип. 19. – С. 121–127.

84. *Рец.*: [Рецензия] / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1980. – № 1. – С. 147–149. – Рец. на кн.: Баллион Р. Деньги и школа / Р. Баллион. – Париж, 1977. – 298 с.

1983

85. **З історії розвитку марксистської педагогічної думки у Франції (1920–1939 рр.)**: [пед. погляди А. Валлона і П. Ланжевена] / О. В. Сухомлинська // Педагогіка: республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1983. – Вип. 22. – С. 143–149.

86. **Французькі прогресивні педагоги про проблеми виховання**: [Ж. Коньо, Ж. Снідерс про політехнізацію освіти та труд. виховання] / Ольга Сухомлинська // Рад. шк. – 1983. – № 8. – С. 81–84.

1984

87. **Сотрудничество французских деятелей просвещения с журналом «Шлях освіти»** : [примеры сотрудничества С. Френе, М. Бубу, П. Делану] / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1984. – № 7. – С. 107–111.

1985

88. **Критика буржуазних концепцій освіти і виховання на сторінках журналу «Комуністична освіта» («Шлях освіти») (1922–1941)** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка : республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1985. – Вип. 24. – С. 116–124.

89. **Н. К. Крупская и международное учительское движение** / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1985. – № 8. – С. 109–113.

1986

90. **З історії Інтернаціоналу працівників освіти (1920–1939 рр.)** / О. В. Сухомлинська // Укр. іст. журн. – 1986. – № 8. – С. 58–66.

91. **Марксистсько-ленінські принципи критики буржуазної педагогіки в працях радянських дослідників 20–30-х років (на прикладі Франції)** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка : республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1986. – Вип. 25. – С. 70–76.

92. **Международный комитет пропаганды и прогрессивное учительское движение** / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1986. – № 1. – С. 125–129.

1987

93. **Викриття діями Інтернаціоналу робітників освіти імперіалістичної спрямованості предметів гуманітарного циклу буржуазної школи (1920–1939 рр.)** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка : республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1987. – Вип. 26. – С. 118–124.

94. **Александр Фёдорович Музыченко (1875–1940)** : [біографія] / О. В. Сухомлинская // Антология педагогической мысли Украинской ССР / сост. Н. П. Калениченко. – М., 1987. – С. 391–393.

95. **Ступени взросления** : [вступ. ст.] / О. В. Сухомлинская

// Сухомлинский В. А. Сердце отдаю детям. Рождение гражданина. Письма к сыну / В. А. Сухомлинский. – 2-е изд. – Київ, 1987. – С. 5–12.

96. **Уроки наступальності** : навч. закл.: кроки реформи / Ольга Сухомлинська // Черв. прапор. – 1987. – 26 трав. – С. 2.

97. **Учительское движение – против фашистской школьной доктрины** : [деятельность Интернационала работников просвещения, 1920-1939 гг.] / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1987. – № 6. – С. 123–128.

98. **Школа сучасної Франції: проблеми й перспективи** / Ольга Сухомлинська // Рад. шк. – 1987. – № 6. – С. 87–90.

99. **Упоряд.:** В. А. Сухомлинский. **Биобиблиография** / сост.: А. И. Сухомлинская, О. В. Сухомлинская. – Київ : Рад. шк., 1987. – 255 с.

1988

100. **В родинному колі** : [бесіда] / Г. І. Сухомлинська, О. В. Сухомлинська, С. В. Сухомлинський ; бесіду вів П. І. Ігнатенко // Рад. освіта. – 1988. – 27 верес. (№ 78). – С. 3.

101. **Идеи и свершения Василия Александровича Сухомлинского (1918–1970)** : [к 70-летию со дня рождения] / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1988. – № 9. – С. 11–17.

102. **Василий Александрович Сухомлинский (1918–1970)** : [биография] / О. В. Сухомлинская // Антология педагогической мысли Украинской ССР / сост. Н. П. Калениченко. – М., 1988. – С. 442–444.

103. **Ред.:** Сухомлинский В. А. К вопросу об организации школ-интернатов / В. А. Сухомлинский ; публ. и примеч. подгот. О. В. Сухомлинской // Совет. педагогика. – 1988. – № 12. – С. 82–88.

104. **Ред.:** Сухомлинський В. О. Моя педагогічна система / В. О. Сухомлинський ; підгот. до публ. О. В. Сухомлинської // Рад. шк. – 1988. – № 6. – С. 87–91 ; № 7. – С. 79–84 ; № 8. – С. 87–91 ; № 9. – С. 86–91.

105. **Ред.:** Сухомлинский В. А. Неисчерпаемо богатство педагогических идей А. С. Макаренко / В. А. Сухомлинский ; пер. на рус. яз. и подгот. к публ. О. В. Сухомлинской // Шк. и пр-во. – 1988. – № 1. – С. 4–5.

106. **Ред.: Сухомлинський В. О.** Художні мініатюри: з неопублікованого / В. О. Сухомлинський ; публ. підгот. О. В. Сухомлинська // Рад. освіта. – 1988. – 27 верес. (№ 78). – С. 4.

107. **Ред.: Сухомлинський В. О.** Чотири аркуші золотого паперу : новелети / В. О. Сухомлинський ; публ. підгот.: Ганна і Ольга Сухомлинські, Андрій Бережина // Пам'ятки України. – 1988. – № 1. – С. 31–34.

1989

108. **Виховання дітей у душі миру: на прикладі міжнар. учит. руху :** [прогр. виховання ЮНЕСКО, Міжнар. федерації профспілок працівників освіти] / Ольга Сухомлинська // Рад. шк. – 1989. – № 10. – С. 3–9.

109. **От составителя / О. В. Сухомлинская // Сухомлинский В. А.** Как воспитать настоящего человека: (этика коммунистического воспитания) : пед. наследие / В. А. Сухомлинский. – М. : Педагогика, 1989. – С. 5–9.

110. **Упоряд: Сухомлинский В. А.** Как воспитать настоящего человека: (этика коммунистического воспитания) : пед. наследие / В. А. Сухомлинский ; сост. О. В. Сухомлинская. – М. : Педагогика, 1989. – 287 с. – (Бібліотечка учителя).

1990

111. **Учитель в современном мире и его роль в демократизации образования :** учеб. пособие / О. В. Сухомлинская ; НИИ педагогики УССР. – Киев : КГПИ, 1990. – 82 с.

112. **От составителя / О. В. Сухомлинская // Сухомлинский В. А.** Хрестоматия по этике / В. А. Сухомлинский. – М., 1990. – С. 3–5.

113. **Питання виховання дітей пролетаріату на Лейпцігській міжнародній педагогічній конференції (10–12 квіт. 1928 р.)** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка : республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1990. – Вип. 29. – С. 135–141.

114. **Свіжий вітер казки :** [казки В. О. Сухомлинського] / Ольга Сухомлинська // Початкова шк. – 1990. – № 9. – С. 65–66 ; Рад. освіта. – 1990. – 25 верес. (№ 77). – С. 4.

115. **Упоряд.: Сухомлинський В. А.** Хрестоматия по этике

/ В. А. Сухомлинский ; сост. О. В. Сухомлинская. – М. : Педагогика, 1990. – 303 с.

1991

116. **Международное прогрессивное профессиональное движение учителей в борьбе за демократическую педагогику (1917–1990)** : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Сухомлинская Ольга Васильевна ; Ин-т педагогики АПН Украины. – Киев, 1991. – 400 с.

117. **Елементи порівняльно-педагогічного підходу до вивчення зарубіжного досвіду в 20-х рр. в Україні** / О. В. Сухомлинська // Сучасні тенденції розвитку педагогічної теорії і практики в зарубіжних країнах : тези республік. наук. семінару. – Київ, 1991. – С. 6–9.

118. **А. В. Луначарський і міжнародний учительський рух** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка : республік. наук.-метод. зб. – Київ, 1991. – Вип. 30. – С. 61–69.

119. **Міжнародні зв'язки педагогів України у 20-х – на початку 30-х рр.** / О. В. Сухомлинська // Укр. іст. журн. – 1991. – № 10. – С. 52–57.

120. **В. А. Сухомлинский в Оберхаузене** : [учредит. конф., посвящ. созданию «Международного общества последователей В. А. Сухомлинского»] / О. В. Сухомлинская // Совет. педагогика. – 1991. – № 4. – С. 156–158.

121. **Упоряд.: Сухомлинський В.** Казки Школи під Голубим Небом / В. Сухомлинський ; худож. М. В. Перевальська. – Київ : Освіта, 1991. – 191 с. : іл.

1992

122. **Зарубіжний педагогічний досвід в Україні в 20–ті роки** / Ольга Сухомлинська // Рідна шк. – 1992. – № 2. – С. 3–7.

123. **Ян Амос Коменський і розвиток національної школи в Україні** / О. В. Сухомлинська // Педагогічна спадщина А. Я. Коменського і перспективи розвитку народної освіти : тези доп. і повідомлень міжвуз. наук.-теорет. конф. / Переяслав-Хмельниц. пед. ун-т. – Переяслав-Хмельницький, 1992. – Ч. 1. – С. 3–7.

124. **Селестен Френе у журналі «Шлях освіти» («Рідна школа»)**

/ Ольга Сухомлинська // Рідна шк. – 1992. – № 5/6. – С. 82–85. – Бібліогр.: С. 85.

125. **Ред.: Педагогічна спадщина Я. А. Коменського і перспективи розвитку народної освіти**: тези доп. і повідомлень міжвуз. наук.-теорет. конф., 16–17 квіт. 1992 р. / Переяслав-Хмельн. пед. ун-т; [редкол.: І. П. Стогній (голова), П. В. Дмитренко ... О. В. Сухомлинська]. – Переяслав-Хмельницький, 1992.

Ч. 1. – 277 с. – Член редкол.

Ч. 2. – 164 с. – Член редкол.

1993

126. **Біографія В. О. Сухомлинського у світлі наукового аналізу: до 75-річчя від дня народження** / Ольга Сухомлинська // Рідна шк. – 1993. – № 8. – С. 33–36 : фот. – Дод.: з неопублікованих листів В. О. Сухомлинського.

127. **Ідея свободи** / О. В. Сухомлинська // Освіта. – 1993. – 24 верес., спец. вип. – С. 6.

128. **Ідея свободи у вихованні в європейській педагогіці й спадщині В. О. Сухомлинського** / О. В. Сухомлинська // Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як сучасний педагог-гуманіст: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 75-річчю від дня народж. видат. укр. педагога. – Київ, 1993. – С. 54–57.

129. **Идеи свободы в воспитании** / О. В. Сухомлинская // Свободное воспитание. ВЛАДИ: пед. альм. – 1993. – Вып. 3. – С. 9–13.

130. **Из педагогического наследия В. А. Сухомлинского**: [предисл. к ст. В. А. Сухомлинского «Что такое добро и зло»] / О. В. Сухомлинская // Свободное воспитание. ВЛАДИ: пед. альм. – 1993. – Вып. 3. – С. 2.

131. **Коньо Жорж (1901–1978): французский педагог, философ** / О. В. Сухомлинська // Российская педагогическая энциклопедия: в 2 т. / гл. ред. В. В. Давыдов. – М.: Большая рос. энцикл., 1993. – Т. 1. – С. 469.

132. **Материнська любов як основа виховання почуття відповідальності: з педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського** / О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 1993. – № 5/6. – С. 26–29.

133. **Международное общество последователей В. А. Сухомлинского** : [о первой сессии на тему «Воспитание чувства ответственности», Марбург, октябрь, 1991 г.] / О. В. Сухомлинская // Педагогика. – 1993. – № 3. – С. 118–120.

134. **Мир сказок Василия Александровича Сухомлинского** / О. В. Сухомлинская // Учит. газета. – 1993. – 30 март. (№ 12/14). – С. 30.

135. **Ногами людина повинна вrostати у землю своєї батьківщини, але очі її хай оглядають весь світ** : [укр. нац. виховання] / О. В. Сухомлинська // Відродження. – 1993. – № 3/4. – С. 6–8.

136. **Педагогічні товариства послідовників В. Сухомлинського** / О. С. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський – видатний український педагог : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. «Використання педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського в навчальному виховному процесі школи і вузу», присвяч. 75-річчю від дня народж. В. О. Сухомлинського. – Рівне, 1993. – С. 2–4.

137. **Сухомлинский принадлежит всему миру: рассказывает дочь педагога** / О. В. Сухомлинская // Первое сент. – 1993. – 28 сент.

138. **В. О. Сухомлинський об'єднує вчителів** / О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 1993. – № 10. – С. 13–15.

139. **Українські вчені про зарубіжний педагогічний рух (1920–1929)** : [О. Ф. Музиченко, Я. А. Мамонтов, А. Г. Готалов-Готліб, С. А. Ананьїн] / О. В. Сухомлинська // Педагогіка : наук.-метод. зб. – Київ, 1993. – Вип. 32. – С. 106–114.

140. **Celestyn Freinet i Ukraina** / Olga Sukhomlinsky // Buletyn PSAPF / Polskie Stowarzyszenie Animatorow Pedagogiki C. Freineta ; Redaguj : Halina Smolinska, Zofia Napiorkowska, Kazimiera Michalczak. – Gniezno, 1993. – Vol. 10. – P. 3–8.

141. **Ред.:** **Із записника В. О. Сухомлинського** / публ. підгот. О. Сухомлинською // Початкова шк. – 1993. – № 10. – С. 5–6.

142. **Ред.:** **Сухомлинский В. А. «Что такое добро и зло»** / В. А. Сухомлинский ; публ. подгот. О. В. Сухомлинская // Свободное воспитание. ВЛАДИ : пед. альм. – 1993. – Вып. 3. – С. 2–8.

143. **Відп. ред.:** **Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як**

сучасний педагог-гуманіст : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 75-річчю від дня народж. видат. укр. педагога / Акад. пед. наук України, Міжнар. т-во послідовників Василя Сухомлинського ; [уклад. О. Я. Савченко, М. Я. Антонєць ; відп. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ, 1993. – 103 с.

1994

144. **Витоки й засади української школи рефлексології та педології (20-ті роки)** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 1994. – № 3. – С. 107–118.

145. **Давайте вспомним Сухомлинского** : [інтерв'ю с Ольгой Сухомлинской / записала Г. Головлева] // Зеркало недели. – 1994. – 15 окт. – С. 14.

146. **Диспут по-советски** : [диспут по кн. В. А. Сухомлинского «Этюды о коммунистическом воспитании»] / О. В. Сухомлинская // Пед. калейдоскоп. – 1994. – № 51/52. – С. 3.

147. **Етнопедагогіка – засіб полікультурного виховання** / О. В. Сухомлинська // Укр. оглядач. – 1994. – № 8. – С. 1–3.

148. **В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю** / О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський і сучасність : наук. метод. зб. – Київ, 1994. – Вип. 1. – С. 15–17.

149. **Zwizki Celestyna Freineta z Ukraine** / Olga Sukhomlinsky // Kultura i Edukacja: kwartalnik. – Torun–Warszawa, 1994. – Vol. 2/3 (8/9). – P. 133–139.

150. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: М. Д. Ярмаченко (голов. ред.), С. У. Гончаренко, В. П. Горпинюк ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 1994. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

151. **Ред.: Г. С. Сковорода – видатний український філософ і просвітитель** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 29–30 листоп. 1994 р., м. Переяслав-Хмельницький / [орг.-ред. ком.: В. М. Мадзігон, І. А. Зязюн ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ, 1994. – 153 с.

1995

152. **Етнопедагогіка – засіб полікультурного виховання, або як інтегрувати національну концепцію розвитку школи в загальноєвропейській контекст** / О. В. Сухомлинська // Відродження. – 1995. – № 7. – С. 5–6.

153. **Проблеми теорії виховання дітей і молоді в Україні** / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 1995. – Груд. (№ 12). – С. 1–2.

154. **Теоретичні проблеми виховання і діяльність позашкільних закладів** / О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 1995. – № 1. – С. 28–30.

155. **Філософія для дітей в етичній спадщині В. О. Сухомлинського** / О. В. Сухомлинська // Постметодика. – 1995. – № 2. – С. 2–6.

156. **Ukraine/Ukraine** / Olga Soukhomlinska // International guide for research in the history of education. – Paris : Institut national de recherche pedagogique, 1995. – P. 203–207.

157. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: М. Д. Ярмаченко (голов. ред.), С. У. Гончаренко, В. П. Горпинюк ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 1995. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

1996

158. **Олександр Залужний (1886–1941)** / О. В. Сухомлинська // Нариси історії українського шкільництва (1905–1933) : навч. посіб. – Київ, 1996. – С. 270–275.

159. **Олександр Залужний: віхи життя і педагогічної творчості** / О. В. Сухомлинська // Проблеми національної освіти в Україні на початку ХХ століття : зб. наук. пр. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. – Київ, 1996. – С. 33–38.

160. **Кого считать «элитой»? :** [інтерв'ю с О. В. Сухомлинской о соврем. состоянии и будущем укр. педагогики / беседу вела Е. Машенко] // Зеркало недели. – 1996. – 26 окт. – С. 13.

161. **Комплексне навчання в школах України** / О. В. Сухомлинська

// Нариси історії українського шкільництва (1905–1933) : навч. посіб. – Київ, 1996. – Розд. 3, § 2. – С. 176–207.

162. **Олександр Музиченко (1875–1940)** / О. В. Сухомлинська // Нариси історії українського шкільництва (1905–1933) : навч. посіб. – Київ, 1996. – С. 287–291.

163. **Презентація нових педагогічних видань відбудеться** : [інтерв'ю з голов. ред. журн. «Шлях освіти» О. Сухомлинською / провела Ніна Міщенко] // Освіта України. – 1996. – 26 берез. – С. 5.

164. **Проблеми виховання дітей** / О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 1996. – № 6. – С. 4–7.

165. **Розвиток педагогічної науки** / О. В. Сухомлинська // Нариси історії українського шкільництва (1905–1933) : навч. посіб. – Київ, 1996. – Розд. 3, §1. – С. 121–153.

166. **Софія Русова в контексті розвитку педагогічної думки** / О. В. Сухомлинська // Почат. шк. – 1996. – № 9. – С. 54–56.

Те саме: С. Русова – видатний педагог, державний, громадський діяч України. – Чернігів, 1996. – С. 1–7.

167. **Іван Соколянський (1889–1960)** / О. В. Сухомлинська // Нариси історії українського шкільництва (1905–1933) : навч. посіб. – Київ, 1996. – С. 282–287.

168. **Сучасні цінності у вихованні: проблеми, перспективи** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1996. – № 1. – С. 24–27.

169. **С. Френе і В. Сухомлинський: спільне й відмінне у вихованні** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1996. – № 2. – С. 30–35.

170. **Яків Чепіга (1875–1938)** / О. В. Сухомлинська // Нариси історії українського шкільництва (1905–1933) : навч. посіб. – Київ, 1996. – С. 275–282.

171. **Ред.: Нариси історії українського шкільництва (1905–1933)** : навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ : Заповіт, 1996. – 302 с.

172. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн.

АПН України / редкол: М. Д. Ярмаченко (голов. ред.), С. У. Гончаренко, В. П. Горпинюк ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 1996. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

173. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Віктор Андрущенко, Мар'яна Босенко, Олег Волков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 1996. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

1997

174. **Відділення теорії та історії педагогіки** : [звіт] / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 1997. – Груд. (№ 12). – С. 3. – (На трибуну заг. зборів АПН України. Творчий доробок відділень. Пошуки. Проблеми. Перспективи).

175. **Неминуші цінності у вихованні дітей і молоді** / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 1997. – Січ. (№ 1). – С. 3.

176. **Проблема «природа-виховання» в педагогічній теорії та шкільній практиці України 20–30-х рр.** : [про рефлексологію і «вільне» виховання, які об'єднувалися в педологію] / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 2. – С. 73–80.

177. **Проблеми теорії виховання дітей і молоді в Україні** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 4. – С. 109–125. – (Проблеми виховання).

178. **Слово про педагога** : [про педагога Якова Феофановича Чепігу (Зеленкевич), 1875–1938] / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1997. – № 2. – С. 55.

179. **Цінності у вихованні дітей та молоді: стан розроблення проблеми** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 1. – С. 105–111.

180. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: М. Д. Ярмаченко (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко, С. У. Гончаренко ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993,

верес. – . – Київ : Пед. думка, 1997. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

181. **Ред.: Цінності освіти і виховання** : наук.-метод. зб. / АПН України, Центр інформації та документації Ради Європи в Україні ; упоряд. О. М. Павліченко. – Київ, 1997. – 224 с. – Заг. ред.

182. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Віктор Андрущенко, Мар'яна Босенко, Олег Волков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 1997. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

1998

183. **«З кожним роком осягаю, поважаю і люблю свого батька все більше»**: [до 80-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського : інтерв'ю з Ольгою Василівною Сухомлинською / провела Людмила Момот] // Кіровоград. правда. – 1998. – 26 верес. – (Найголовніша книга про Сухомлинського ще не написана).

184. **Місце і роль Сухомлинського у трансформації освіти в Україні** / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 1998. – Жовт. (№ 10). – С. 2. – (Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка В. Сухомлинського на зламі епох»).

185. **Про стан теорії і практики виховання в освітньому просторі України** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1998. – № 3. – С. 2–5.

186. **Рядки з листа** : [про батька та його колеґ-однорумців] / О. Сухомлинська // Калініченко Н. А. Сучасники В. О. Сухомлинського / Н. А. Калініченко, Г. М. Перебийніс. – Кіровоград, 1998. – С. 37.

187. **Ольга Сухомлинская. Отец находил счастье в гармонии с природой и людьми** : 28 сент. известному педагогу [В. А. Сухомлинскому] исполнилось бы 80 лет : [интервью с Ольгой Сухомлинской / провела А. Петрова] // Комсом. правда в Украине. – 1998. – 25 сент.–2 окт. (№ 179). – С. 12–13 : фот.

188. **Василь Сухомлинський у зарубіжжі**: до 80-річчя від дня народження / О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 1998. – № 9. – С. 5–10.

189. **Трансформація освіти в Україні і доробок Василя Сухомлинського** / О. В. Сухомлинська // Освіта України. – 1998. – 7 жовт. – С. 6 ; Проф.-техн. освіта. – 1998. – № 2. – С. 10–14.

190. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко, М. Б. Євтух ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 1998. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

191. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Віктор Андрущенко, Мар'яна Босенко, Олег Волков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 1998. – № 1–4. – 4 рази на рік. – Член редкол.

1999

192. **Громадянськість як феномен виховання** / О. В. Сухомлинська // Теоретико–методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 1999. – Кн. 2. – С. 6–12.

193. **Ідеї громадянськості й школа в Україні** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1999. – № 4. – С. 20–25.

194. **Концептуальні засади розвитку історико-педагогічної науки в Україні** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1999. – № 1. – С. 41–45.

195. **Трансформація освіти в Україні та педагогічний доробок Василя Сухомлинського** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох : матеріали Міжнар. наук-практ. конф. та 5-х Всеукр. пед. читань «Василь Сухомлинський і сучасність» / Акад. пед. наук України, Укр. Асоц. імені Василя Сухомлинського, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка ; за заг. ред. О. Я. Савченко. – Київ ; Кіровоград, 1999. – Метод. вісн.-25. – С. 12–17.

196. **Report by Prof Olga Suchomlinskaja** / Olga Sukhomlinsky // Project «Education for Democratic Citizenship»: Report on the Seminar «Education for Democracy» and «European Studies in Ukraine», Kiev, Ukraine, Dec. 15–19, 1998 / Council for Cultural Cooperation (CDCC). – Strasbourg, 1999. – P. 7–9.

197. **Ред.: Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Надія Бібік, Світлана Воробйовська ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 1999. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

198. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 1999. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

199. **Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді** : зб. наук. пр. Кн. 2 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, Б. С. Кобзар [та ін.]. – Київ, 1999. – 328 с. – Член редкол.

200. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Віктор Андрущенко, Мар'яна Босенко, Олег Волков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 1999. – № 1–4. Виходить – 4 рази на рік. – Член редкол.

201. **Рец.: Березівська Л. Д.** Освітньо-виховна діяльність Київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.) / Л. Д. Березівська ; [рецензенти: О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Вид-во «Молодь», 1999. – 191 с.

2000

202. **Відділення теорії та історії педагогіки** : [звітують відділення АПН України] / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 2000. – Квіт. (№ 4). – С. 1. – (До загальних зборів АПН України).

203. **Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності** / кол. авт.: О. В. Сухомлинська (керівник), М. Й. Боришевський, К. І. Чорна [та ін.] // Пед. газета. – 2000. – Черв. (№ 6). – С. 4–6.

204. **Навчання і здоров'я дитини** : [по сторінках пед. спадщини О. Сухомлинського] / О. В. Сухомлинська // Педагогіка та психологія : зб.

наук. пр. / Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХДПУ, 2000. – Вип. 10, ч. 3. – С. 75–77.

205. **Національна система виховання** / О. В. Сухомлинська // Пед. газета. – 2000. – Трав. (№ 5). – С. 4. – (Загальні збори АПН України).

206. **Підходи до особистісно зорієнтованого виховання дітей раннього віку в Україні** (у контексті педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського) / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський і сучасні проблеми особистісно зорієнтованого виховання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 26 трав. 2000 р. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2000. – С. 5–6.

207. **Чому завтра не приходять сьогодні** : філософія для дітей і «Хрестоматія по етиці» В. А. Сухомлинського / О. В. Сухомлинська // Дет. сад. – 2000. – Іюль (№ 19). – С. 8–9.

208. **Співвідношення наукової та народної педагогіки у вихованні дітей та молоді** / О. В. Сухомлинська // Теоретико-методологічні засади поєднання ідей народної і наукової педагогіки у вихованні дітей та молоді / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника ; за ред. В. І. Кононенко, Р. П. Скульського. – Івано-Франківськ, 2000. – С. 3–9.

209. **Сухомлинський повинен повернутися** : [інтерв'ю з О. В. Сухомлинської] // Київ. вестник. – 2000. – 29 марта. – С. 5.

210. **Що таке духовність сьогодні?** / О. В. Сухомлинська // Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах: (теоретико-методологічні проблеми виховання дітей та учнів. молоді) : зб. наук. пр. / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2000. – Кн. 1. – С. 7–10.

211. **The organization of the teaching – educational process in the context of formation of outlines of citizenship for the Learning youth**: [the viewpoint of report] / Olga Sukhomlinsky // Project on «Education for Democratic Citizenship»: Education for Democracy and European Studies (EDES): Second Training Seminar of EDES, Ukraine, 13–15 May 1999 / Council for Cultural Cooperation (CDCC). – Strasbourg, 2000. – Appendix 6. – P. 30–34.

212. **Ред.: Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Надія Бібік, Світлана Воробійовська ... Ольга

Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2000. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

213. **Ред.: Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах:** (теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учнів. молоді) : зб. наук. пр. / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; [редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, Б. С. Кобзар та ін.]. – Київ, 2000.

Кн. 1. – 340 с. – Член редкол.

Кн. 2. – 340 с. – Член редкол.

214. **Ред.: Педагогіка і психологія :** наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко, М. Б. Євтух ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2000. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

215. **Ред.: Шлях освіти :** наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і лицей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2000. – № 1–4. – 4 рази на рік. – Член редкол.

2001

216. **Алчевська [дівоче прізвище Журавльова] Христина Данилівна / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 23.**

217. **Альтруїзм / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 23–24.**

218. **Антипедагогіка / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 27.**

219. **Антична педагогіка / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 28.**

220. **Антропологія / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник**

/ Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 28–29.

221. **Антропологія педагогічна** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 29.

222. **Аристотель** : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 160.

223. **Архівні документи** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 32–33.

224. **Асоційовані школи ЮНЕСКО** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 34.

225. **Багалій Дмитро Іванович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 40.

226. **Баден-Пауелл Роберт** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 40.

227. **Бахтін Михайло Михайлович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 47.

228. **Біогенетичний закон у педагогіці й психології** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 57.

229. **Бубер Маргін Мардохай** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 67.

230. **Бюссон Фердінанд** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 73.

231. **Валлон Анрі** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 74–75.

232. **«Вальдорфська педагогіка»** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 75.

233. **Вентцель Костянтин Миколайович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 79.

234. **Виховання** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 85.

235. **Виховна система** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 86.

236. **«Вільна українська школа»** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 93.

237. **Віннетка–план** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 94.

238. **Вітторіно да Фельтре** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 94.

239. **Врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 99.

240. **Вступ** : [до Ч. 3 «Громадянське виховання: спадщина і сучасність»] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001 – С. 145–152.

241. **Вчительські організації** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний

словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 104.

242. **Гайдар (Голиков) Аркадій Петрович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 104–105.

243. **Гельвецій Клод Адріан** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 109–110.

244. **Гернле Едвін** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 112;

245. **Деякі питання етимології педагогічного знання** : [проблеми національного в педагогіці] / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2001. – № 1. – С. 2–7.

246. **Драгоманов Михайло Петрович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 164.

247. **Дурдуківський Володимир Федорович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 165.

248. **Джон Дьюї** : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 177–178.

249. **Експериментальна педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 170.

250. **Єфремов Сергій Олександрович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 182.

251. **Залкінд Арон Борисович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 196.

252. **Залужний Олександр Самійлович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 197.

253. **Зільберштейн Андрій Ілліч** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 210.

254. **Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. (АПН України)** / кол. авт.: О. В. Сухомлинська, М. Й. Боришевський, І. Г. Тараненко [та ін.] // Громадянин – Держава – Громадське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 252–262.

255. **Краса й мудрість Сухомлинських** : [інтерв'ю з О. Сухомлинською] / записала Людмила Зінковська // Молодь України. – 2001. – 9 листоп. (№ 138/139). – Дай собі раду: газета в газеті – С. 1.

256. **Лубенець Тимофій Григорович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 293.

257. **Непочута промова про цінності: [цінності виховання]** / О. В. Сухомлинська // Упр. освітою. – 2001. – Жовт. (число 20). – С. 3.

258. **Персоналія в історико-педагогічному дискурсі** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2001. – № 4. – С. 10–15.

259. **Микола Рагозін** : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 230.

260. **Жан-Жак Руссо** : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 163–164.

261. **Василь Сухомлинський** : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 201–202.

262. **В. О. Сухомлинський і проблеми дитинства**

/ О. В. Сухомлинська // Наука і освіта. – 2001. – № 5, спец. вип.: «В. О. Сухомлинський і сучасність». – С. 111–112.

263. **Франгос Христос** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 469.

264. **Френе Селестен** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 472.

265. **Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 487.

266. **Упоряд.: Громадянин – Держава – Громадське виховання:** антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк : Донбас, 2001. – 262 с. – (Бібліотека Донецької Школи Прав Людини).

267. **Упоряд.: В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 1987–2000 рр.** / Акад. пед. наук України, [ДНПБ України], Укр. асоц. В. Сухомлинського ; уклад.: Г. І. Сухомлинська, О. В. Сухомлинська ; [за ред. Н. О. Гажаман, Л. І. Ніколюк ; відп. за вип. П. І. Рогова]. – Київ : КНЕУ, 2001. – 128 с.

268. **Ред.: Географія та основи економіки в школі :** наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2001. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік. – Член редкол.

269. **Ред.: Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості:** (теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді) : зб. наук. пр. / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; [редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, Б. С. Кобзар та ін.]. – Київ, 2001.

Кн. 1. – 339 с. – Член редкол.

Кн. 2. – 336 с. – Член редкол.

270. **Ред.: Педагогіка і психологія :** наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко,

М. Б. Євтух ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2001. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

271. **Ред.: Педагогічний словник** / АПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: М. Д. Ярмаченко, І. А. Зязюн, В. М. Мадзігон, Н. Г. Ничкало, О. Я. Савченко, В. О. Сухомлинська та ін.] ; за ред. М. Д. Ярмаченка ; [робоча група: Ю. С. Ковтанюк, Н. Б. Копиленко (керівник), А. В. Лопухівська та ін. ; літ. ред. К. М. Лашко]. – Київ : Пед. думка, 2001. – 516 с.

272. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2001. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

2002

273. **Академія педагогічних наук святкує свій перший ювілей. Що вдалося за десять років?** : [відповіді на запитання «Що для Вас є Академія педагогічних наук? Яке найважливіше відкриття було за ці десять років?» вчених В. Мадзігона, О. Савченко, О. Сухомлинської та ін.] // Освіта України. – 2002. – 17 груд. (№ 100). – С. 3–4.

274. **Дитина в центрі уваги педагогічної науки**: до Заг. зборів АПН України : [наукова діяльність Від-ня теорії та історії педагогіки в 2001 р.] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2002. – Квіт. (№ 4). – С. 4–5.

275. **Етнопедогогіка як засіб полікультурного виховання** / О. В. Сухомлинська // Микола Плав'юк: Україна – життя моє / Нац. акад. наук України, Ін-т біогр. досліджень Нац. б-ки України ім. В. Вернадського. – Київ, 2002. – Т. 3. – С. 464–471.

276. **З чого все починалось?** : [інтерв'ю з дійсним членом АПН України О. В. Сухомлинською про діяльність АПН України / провела Т. Філімонова] // Дит. садок. – 2002. – Жовт. (№ 40). – С. 4.

277. **Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми** / О. В. Сухомлинська // Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя. Серія соціально-педагогічна : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Вип. 3, т. 1. – С. 7–15.

278. **Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2002. – № 4. – С. 13–18.

279. **Мені цікаво розмірковувати над тим, що викликає проблеми** : [інтерв'ю з Ольгою Василівною Сухомлинською / провела В. М. Зоц] // Завуч. – 2002. – Груд. (№ 34). – С. 2–3. – (АПН України – 10 років).

280. **Наукові здобутки відділень АПН України за 1998–2002 рр. Відділення теорії та історії педагогіки** / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2002. – Груд. (№ 12). – С. 5.

281. **Періодизація педагогічної думки в Україні: кроки до нового виміру** / О. В. Сухомлинська // Зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т. – Київ, 2002. – Спец. вип. «До витоків становлення української педагогічної науки». – С. 31–40 ; Пед. газета. – 2002. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 3–4. – (До 10-річчя АПН України) ; Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 : зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України. – Харків, 2002. – Ч. 1. – С. 37–54.

282. **Права дитини в контексті історичних і сьогоденних реалій** / О. В. Сухомлинська // Права дитини: від витоків до сьогодення : зб. текстів, метод. та інформ. матеріалів / [авт.-упоряд.: Г. М. Лактіонова (керівник) та ін.]. – Київ, 2002. – С. 10–18.

283. «... **Традиції демократії в нашому суспільстві треба ще багато років плекати, аби вони стали нормою життя**» : [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провів Микола Задорожний] // Географія та основи економіки. – 2001. – № 3. – С. 48–51.

284. **Формирование личности в демократическом обществе как объект педагогического исследования** / О. В. Сухомлинська // Педагогика: XXI век / Луган. гос. пед. ун-т им. Тараса Шевченко. – Луганск, 2002. – С. 27–37.

285. **Philosophizing with Children In Soviet Ukraine: The Heritage of Vasyl Sukhomlinsky** / Olga Sukhomlinsky // Thinking: The Journal / Montclair State University of Philosophy for Children. – Montclair, 2002. – Vol. 16, number 1. – P. 42–48.

286. **Упоряд.:** Академія педагогічних наук : інформ. довідник / Акад

пед. наук України ; відп. за вип.: В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко ; за заг. ред. М. С. Вашуленко ; [у підгот. взяли участь: М. Б. Євтух, О. І. Ляшенко ... О. В. Сухомлинська]. – Київ : Фенікс, 2002. – 295 с.

287. **Упоряд.: Права дитини: від витоків до сьогодення** : зб. текстів, метод. та інформ. матеріалів / [авт.-упоряд.: Г. М. Лактіонова (керівник), Л. В. Пироженко, О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Либідь, 2002. – 278 с. – Бібліогр.: С. 269–278.

288. **Ред.: Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2006. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік. – Член редкол.

289. **Ред.: Збірник наукових праць**. Спецвип. «До витоків становлення української педагогічної науки» / Уман. держ. пед. ун-т ; [В. Г. Кузь (голов. ред.) ; редкол. : О. В. Сухомлинська та ін.] – Київ : Наук. світ, 2002. – 323 с. – Член редкол.

290. **Наук. ред.: Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя**. Серія соціально-педагогічна : зб. наук. пр. Вип. 3 / Акад. пед. наук України, Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська ; упоряд.: Л. Д. Березівська, В. А. Гурський]. – Кам'янець-Подільський : Абетка–Нова, 2002.

Т. 1. – 258 с. – Наук. ред.

Т. 2. – 309 с. – Наук. ред.

291. **Ред.: Наукові записки**. Серія: Педагогіка. № 5. Спецвип. «Василь Сухомлинський і сучасність: батьківська педагогіка» / Тернопіл. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – 354 с. – Член редкол.

292. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук України / [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2002. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

293. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи** : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ;

[редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2002.

Вип. 1. – 241 с. – Член редкол.

Вип. 2. – 226 с. – Член редкол.

Вип. 3. – 244 с. – Член редкол.

294. Ред.: Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 : зб. наук. пр. до 10-річчя Акад. пед. наук України : у 2 ч. Ч. 1 / Акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. В. Сухомлинська, Г. П. Пустовіт, О. І. Ляшенко та ін.]. – Харків : ОВС, 2002. – 640 с. – Член редкол.

295. Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, В. М. Оржеховська [та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2002.

Кн. 1. – 305 с. – Член редкол.

Кн. 2. – 306 с. – Член редкол.

296. Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2002. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

297. Рец.: Гупан Н. М. Українська історіографія історії педагогіки / Н. М. Гупан ; [рецензент О. В. Сухомлинська]. – Київ : А.П.Н., 2002. – 224 с.

2003

298. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем / О. В. Сухомлинська. – Київ : А.П.Н., 2003. – 68 с.

Рец.: Голобородько Я. Аналітика педагогічних тенденцій / Я. Голобородько // Рідна шк. – 2005. – № 3. – С. 80 ; Голобородько Я. Ю. Історико-педагогічний процес: принципи, засади, методологія (роздуми над книжкою академіка О. В. Сухомлинської) / Я. Ю. Голобородько // Таврійський вісн. освіти. – 2005. – № 1. – С. 5–9.

299. Випереджаючи час... : Василь Олександрович Сухомлинський – до

85-річчя від дня народж. / Ольга Сухомлинська // Рідна шк. – 2003. – № 9. – С. 6–9. – Див. також № 207.

300. Виховання дітей та молоді в контексті розвитку громадянського суспільства / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2003. – Груд. (№ 12). – С. 7. – (Методологічний семінар).

301. Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін / О. В. Сухомлинська // Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2003. – Вип. 35. – С. 9–13; Шлях освіти. – 2004. – № 2. – С. 2–6; Шк. світ. – 2003. – Січ. (№ 4). – С. 1–3.

302. Громадсько-державна система управління і Василь Сухомлинський : [інтерв'ю з Ольгою Василівною / провела Ольга Виговська] // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2003. – № 4. – С. 82–85.

303. До питання про розвиток змісту загальної середньої освіти / О. В. Сухомлинська // Наук. вісн. Чернівець. нац. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2003. – Вип. 176 : Педагогіка та психологія. – С. 161–171.

304. Василь Васильович Зеньковський – київський представник російського зарубіжжя : [основоположник соц. педагогіки в Рос. імперії (1881–1962)] / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 38–42.

305. Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 39–43.

306. Казки й оповідання – то вершина науково-педагогічної творчості батька / Ольга Сухомлинська // Освіта України. – 2003. – 23 верес. (№ 72). – С. 4–5. – (Сухомлинський ушляхетнює педагогічний світ планети).

307. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності : [затв. Президією Акад. пед. наук] / О. Сухомлинська // Дошк. виховання. – 2003. – № 2. – С. 3–8.

308. Листи дружині Василь Сухомлинський надсилав у двох екземплярах – українською та російською...: Донька відомого педагога Ольга Сухомлинська розповідає про батька те, чого не могла розповісти за Союзу : [інтерв'ю / провів Дмитро Синяк] // Високий замок. – 2003. – 3 лип. – С. 5.

309. **«Лучше всего у нас получается муштра»**: [інтерв'ю с Ольгой Сухомлинской / провел Александр Саква] // Моск. комсомолец. – 2003. – 14–19 мая. – С. 19.

310. **Основне в дошкільному віці – пробудження**: [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Тетяна Науменко] // Дит. садок. – 2003. – Верес. (№ 36). – С. 2.

311. **Права дитини в контексті історичних і сьогоденних реалій** / О. Сухомлинська // Пед. газета. – Лют. (№ 2). – С. 7.

312. **Василь Сухомлинський: «...У шкільній коморі звалище гнилих жолудів»**: до 85-річчя великого педагога: [інтерв'ю з О. Сухомлинською / провела Таїса Мостова] // Голос України. – 2003. – 27 верес. (№ 182). – С. 1–2: фот.

313. **Василь Сухомлинський: школа – це духовна колыска народу**: [доп. на X Всеукр. пед. читаннях «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя»] / В. Огнев'юк, С. Ніколаєнко, О. Сухомлинська [та ін.]; матеріали підгот.: Л. Ткаченко, Л. Марченко // Освіта України. – 2003. – 10 жовт. (№ 76). – С. 1–3, 6: фот. – Доп. О. В. Сухомлинської. – С. 6.

314. **У Сухомлинського було надзавдання – служити Дитині**: до 85-річчя від дня народж.: [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Таїса Мостова] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 16 жовт. – С. 16: фот.

315. **Философия для детей как педагогическая проблема**: [о подходах В. А. Сухомлинского к философии для детей] / О. В. Сухомлинская // Рус. яз. и лит. в шк. Украины. – 2003. – Сент. (№ 27). – С. 2–8.

316. **Формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей** / О. Сухомлинська // Директор шк. – 2003. – Січ. (№ 1). – С. 4–6.

317. **Упоряд.:** Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.): хрестоматія / упоряд.: Л. Д. Березівська, Н. П. Дічек, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Київ: Наук. світ, 2003. – 420 с.

318. **Упоряд.:** Сухомлинський В. О. Вічна тополя: казки. Оповідання. Етюди: для молод. шк. віку / упоряд. Ольга Сухомлинська; за заг. ред.

Дмитра Чередниченка. – Київ : Генеза, 2003. – 272 с. : іл. – (Нова шкільна бібліотека).

319. **Ред.: Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2003. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік. – Член редкол.

320. **Ред.: Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.)** : хрестоматія / упоряд. Л. Д. Березівська [та ін. ; наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : Наук. світ, 2003. – 418 с. : іл.

321. **Ред.: Наукові записки**. Серія: Пед. науки. / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка ; [редкол. вип.: Бех І. Д., Величко С. П. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2003. – Десяті Всеукраїнські та Другі Міжнародні педагогічні читання: «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя», м. Кіровоград, 2003 р.

Вип. 52, ч. I. – 266 с. – Член редкол. вип.

Вип. 52, ч. II. – 255 с. – Член редкол. вип.

322. **Ред.: Національна програма виховання дітей і молоді в Україні: стан та перспективи** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 15–17 трав. 2003 р. / [редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, Є. С. Барбіна та ін.]. – Херсон, 2003. – 228 с. – Член редкол.

323. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук України / [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, В. Ю. Биков ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2003. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

324. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи** : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2003.

Вип. 6. – 236 с.

325. **Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та**

учнівської молоді: зб. наук. пр. Вип. 5 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання; [редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, В. М. Оржеховська та ін.]. – Київ; Житомир, 2003.

Кн. 1. – 367 с. – Член редкол.

Кн. 2. – 366 с. – Член редкол.

326. **Ред.: Шлях освіти**: наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, АПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України; голов. ред. О. В. Сухомлинська; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ: Пед. преса, 2003. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

327. **Наук. консультант: Польський педагог-гуманіст Януш Корчак (1878–1942)**: до 125-річчя з дня народж.: біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [уклад.: В. В. Вербова, Н. А. Горбенко, С. В. Ішук та ін.; наук. ред.: П. І. Рогова, Т. Ф. Букшина; наук. консультант О. В. Сухомлинська]. – Київ: Дух і літера, 2003. – 132 с. – (Серія «Видатні педагоги світу»; вип. 2).

2004

328. **Батьківська школа**: спогади Ольги Сухомлинської про матір – дружину Василя Олександровича: [інтерв'ю / провела Таїса Мостова] // Освіта України. – 2004. – 10 верес. (№ 70/71). – С. 9.

329. **Випереджаючи час...**: [про життя і педагогічну спадщину В. О. Сухомлинського] / О. В. Сухомлинська // Шк. б-ка плюс. – 2004. – Берез. (№ 6). – С. 2–6.

330. **Виховувати любов'ю**: [система виховання дитини за методикою В. О. Сухомлинського] / О. В. Сухомлинська // Дит. садок. – 2004. – Жовт. (№ 39). – С. 1.

331. **Відділення теорії та історії педагогіки**: до заг. зборів АПН України / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2004. – Берез. (№ 3). – С. 4. – (Здобутки відділень).

332. **До витоків профільного навчання в Україні**: [стислий виклад доп. на Всеукр. наук.-практ. конф. «Профільне навчання: історія, теорія, практика», що відбулася на базі Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського] / О. Сухомлинська // Освіта України. – 2004. –

17 листоп. (№ 90). – С. 9. – (Проблеми впровадження профільного навчання потребують обговорення / Лідія Ткаченко).

333. **До питання про розвиток змісту загальної середньої освіти** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2004. – № 3. – С. 39–43.

334. **Володимир Федорович Дурдуківський (до 130-річчя від дня народження)** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2004. – № 4. – С. 32–37.

335. **Етичні цінності у навчально-виховному процесі сучасної сільської школи** / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2004. – № 2. – С. 6–8.

336. **Народження громадянина: Ольга Сухомлинська: діти не можуть бути у вакуумі до 18 років** : [інтерв'ю з д-ром пед. наук, проф. О. Сухомлинською / провела Л. Рябоконт] // День. – 2004. – 2 груд. (№ 220). – С. 1–2.

337. **Орієнтуємось на європейські тенденції** : [підгот. майбутніх учителів] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Черв. (№ 6). – С. 2. – (Виїзне засідання Президії Академії педагогічних наук України).

338. **Про діяльність спеціалізованих учених рад у 2002–2003 рр.** : [стислий виклад доп. на черг. засід. президії АПН України] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Серп. (№ 8). – С. 5. – (Психологічні механізми навчання).

339. **Слово до читача** / О. В. Сухомлинська // Виховувати любов'ю: за спадщиною В. Сухомлинського. – Київ, 2004. – С. 4–7.

340. **Стратегічні напрямки розвитку педагогічної науки, фізичної культури та спорту в Україні** : (аналіт. огляд стану атестації кадрів вищої кваліфікації експерт. радою ВАК України з пед. наук, фіз. виховання та спорту) / О. В. Сухомлинська // Соц. педагогіка: теорія та практика. – 2004. – № 2. – С. 116–121.

341. **Василь Сухомлинський і Іван Ткаченко – провідники нинішніх перетворень у педагогічній теорії і практиці** : [виступ на Всеукр. наук.-метод. конф., присвяч. 85-річчю від дня народж. І. Г. Ткаченка] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Лип. (№ 7). – С. 2. – (Життя Івана Ткаченка – яскравий приклад служіння українському народові).

342. **Школа має усміхатися дитині. Постійно** : [розмова про В. Сухомлинського з дочкою Ольгою Сухомлинською / вела Таїса Мостова] // Сіл. шк. – 2004. – 7 квіт. (№ 13/14). – С. 6.

343. **Школа – моє життя** : [про Володимира Федоровича Дурдуківського (1874–1937) – укр. педагога, літературознавця, дир. шкіл, громад. діяча] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Листоп. (№ 11). – С. 6.

344. **Ред.: Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2004. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік. – Член редкол.

345. **Ред.: Історико-педагогічний альманах** : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2004. – № 1/2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

346. **Ред.: Науковий вісник Миколаївського державного університету**. Серія: Пед. науки : (зб. наук. пр.). Вип. 8 / М-во освіти і науки України, Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Андрущенко В. П., Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. [та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2004. – 402 с. – Одинадцяті Всеукраїнські педагогічні читання: «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколишньому середовищі», м. Миколаїв, 2004 р. – Член редкол.

347. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2004. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

348. **Ред.: Підготовка вчителя до впровадження нових технологій навчання у малокомплектній початковій школі** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 15–16 жовт. 2004 р. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Уман. держ. пед. ун-т. – Київ : Наук. світ, 2004. – 129 с. – Член редкол.

349. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи** : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2004.

Вип. 9. – 225 с. – Член редкол.

Вип. 10. – 205 с. – Член редкол.

350. **Ред.: Сбруєва А. А.** Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90–ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.): монографія / А. А. Сбруєва ; наук. ред. О. В. Сухомлинська ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : ВАТ Сум. обл. друкарня «Козацький вал», 2004. – 500 с.

351. **Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді** : зб. наук. пр. Вип. 6 / Ін-т проблем виховання АПН України ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ, 2004.

Кн. 1. – 362 с. – Член редкол.

Кн. 2. – 355 с. – Член редкол.

352. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2002. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

353. **Рец.: Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: (бібліотека з освітньої політики)** : [кол. монографія / кол. авт.: Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін. ; ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : К.І.С., 2004. – 112 с.

2005

354. **Виховання самоцінності особи** : [наук. біографія В. О. Сухомлинського] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Жовт. (№ 10). – С. 3. – (ХІІ Сухомлинівські читання).

355. **Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін** / О. В. Сухомлинська // Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля : матеріали міжнар. наук.-практ. конф.

/ Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. – Київ, 2005. – Вип. 12, ч. 2. – С. 145–150.

356. Готалов–Готліб Артемії Григорович (1866–1960)

/ [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2: XX ст. – С. 303–307.

357. Громадянське виховання: спадщина і сучасність

/ О. В. Сухомлинська // Упр. освітою. – 2005. – Груд. (№ 24). – С. 3 ; Доба. – 2005. – № 2. – С. 4–10.

358. «Дивлячись на нашу молодь, переймаюся оптимізмом» :

[інтерв'ю з О. В. Сухомлинською] / провела Таміла Костюк // Студент. меридіан. – 2005. – Берез. (№ 2). – С. 4. – (Наші випускники).

359. Дурдуківський Володимир Федорович (1874–1938)

/ [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 109–117.

360. Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах

педагогічної науки і практики / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Груд. (№ 12). – С. 1–2. – (Загальні збори АПН України).

361. Залужний Олександр Самійлович (1886–1941)

/ [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 170–176.

362. Зеньковський Василь Васильович (1881–1962)

/ [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 322–329.

363. Знову «єдино вірне вчення»: Уроки етики віри – це загроза

демократії / О. Сухомлинська // День. – 2005. – 10 серп. (№ 143). – С. 2.

364. Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського

/ О. В. Сухомлинська // Зб. наук. пр. Полтав. держ. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Серія: Пед. науки / Полтав. держ. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – Вип. 5 (44). – С. 3–10 ; Педагогіка і психологія. – 2005. – № 4. – С. 106–115 ; Початкова шк. – 2005. – № 9. – С. 1–3.

365. Історико-педагогічне дослідження та його «околиці»

/ О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2005. – № 4. – С. 43–47 ; 36. наук. пр. Серія: Пед. науки / Херсон. держ. пед. ун-т. – Херсон, 2005. – Вип. 40. – С. 8–13.

366. Історія і теорія педагогічної науки : про наук. діяльність АПН України в році та завдання на 2005 рік / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Берез. (№ 3). – С. 2. – (Загальні збори АПН).

367. Ланге Микола Миколайович (1858–1921) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX ст. – С. 539–543.

368. Мамонтов Яків Андрійович (1888–1940) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 188–195.

369. Манжос Борис Семенович (1891–1938?) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 161–170.

370. Музиченко Олександр Федорович (1875–1940) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 196–203.

371. Педагоги України ХХ століття / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 3–5.

372. Педагогіка Просвітництва ХІХ століття / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX ст. – С. 256–257.

373. Переднє слово / О. В. Сухомлинська // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX ст. – С. 3–8.

374. Про наукову діяльність АПН України: історія і теорія педагогічної науки / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Берез. (№ 3). – С. 2. – (Загальні збори АПН).

375. Проблеми розвитку особистості в історичному контексті психології та педагогіки // Шлях освіти. – 2005. – № 1. – С. 41–45 ;

Теоретико-методичні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти : матеріали метод. семінару АПН України, 16 груд. 2004 р. – Київ, 2005. – С. 39–48.

376. Рефлексії про генезу духовності в контексті виховання на шляху до синтезу парадигм // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2005. – № 1. – С. 5–29.

377. Соколянський Іван Панасович (1889–1960) // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 296–302.

378. Сухомлинський Василь Олександрович (1918–1970) // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 380–387.

379. Наук. ред.: Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90-ті рр. XX – початок XXI ст.) : [монографія] / А. А. Сбруєва ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : Сум. обл. друкарня, 2004. – 500 с.

380. Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2005. – № 1–8. – Виходить 8 разів на рік. – Член редкол.

381. Ред.: Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія «Пед. науки» / [Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; редкол. серії: Гриньова М. В., Мальований Ю. І. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Полтава, 2005. – Дванадцяті Всеукраїнські педагогічні читання: «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості», м. Полтава, 2005 р.

Вип. 5 (44). – 429 с. – Член редкол. сер.

Вип. 6 (45). – 320 с. – Член редкол. сер.

382. Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини,

Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2005. – № 1/2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

383. **Ред.: Концепція інформатизації мережі бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів України** : проект / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [керівник робочої групи з доопрацювання Концепції О. Сухомлинська] // Освіта України. – 2005. – 24 черв. (№ 47/48). – С. 8.

384. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2005. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

385. **Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді** : зб. наук. пр. Вип. 7 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ; Житомир, 2005. – 367 с. – Член редкол.

386. **Ред.: Українська педагогіка в персоналіях** : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 кн. / М-во освіти і науки України ; за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ : Либідь, 2005.

Кн. 1.: X–XIX ст. – 622 с.

Кн. 2.: XX ст. – 550 с.

387. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, АПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2005. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

388. **Наук. консультант: Геніальний провісник слов'янської і світової педагогічної думки Ян Амос Коменський** : реком. бібліогр. список / Акад. пед. наук України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. О. Островська ; наук. ред.: Т. Букшина, Н. Палашина ; наук. консультант О. В. Сухомлинська] // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2005. – №2. – С. 172–182.

389. **Наук. консультант: Хайруліна В.** Етика: духовні засади : [проект

програми] / В. Хайруліна, Л. Євсюкова, Л. Крисальна ; наук. консультант О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 2005. – № 9. – С. 55–58.

390. Рец.: Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського: п'ять років діяльності (2000–2004) : наук.-доп. покажч. / АПН України, Укр. асоц. ім. В. О. Сухомлинського ; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; уклад.: Н. А. Палащина, Н. А. Горбенко, В. В. Вербова, Л. І. Самчук ; наук. ред.: П. І. Рогова, В. І. Лутовина ; відп. за вип.: Т. Ф. Букшина, В. А. Зотова ; рец: О. В. Сухомлинська, О. В. Воскобойнікова-Гузєва. – Київ : [Видав. О. М. Ешке], 2005. – 99 с.

391. Рец.: Невичерпне джерело «Чистої криниці»: (за спадщиною В. Сухомлинського) : [навч. метод. посіб.] // 3 матеріалів експеримент. роботи ДНЗ «Ялинка» / Упр. освіти Бровар. міськради ; [рецензент Сухомлинська О. В.]. – [2005?]. – 120 с.

2006

392. Духовно-моральне виховання дітей та молоді: загальні тенденції й індивідуальний пошук / О. В. Сухомлинська. – Київ : Добро, 2006. – 43 с.

393. Вступна стаття [до публікації Олександра Музиченка «Виховуючий вплив навчання»] / О. В. Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2006. – № 1. – С. 46.

394. Генеза духовності в контексті виховання / О. Сухомлинська // Директор шк. Україна. – 2006. – № 7. – С. 6–29.

395. Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики / О. В. Сухомлинська // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Духовність особистості і сучасні стратегії виховання», 5–7 лют. 2006 р. – Київ, 2006. – С. 30–38.

396. Концепція інформатизації мережі бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів України : [затв. Президією Акад. пед. наук України від 26.01.2006 р.] / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; кол. авт.: О. Сухомлинська (керівник), В. Биков, П. Рогова, Ю. Артемов // Освіта України. – 2005. – 17 берез. (№ 21). – С. 6.

397. **Моральне виховання учнів: педагогічна наука та практика** / О. Сухомлинська // Директор шк. Україна. – 2006. – № 5. – С. 6–15.

398. **Ольга Сухомлинська: кожна освічена людина має знати ази педагогіки** : [вислови про реформування освіти в Україні, про суч. укр. шк., роль учителя, класно-урочну систему, формування громадянина] // Освіта України. – 2006. – 29 верес. (№ 73). – С. 10.

399. **Ольга Сухомлинська: навчання має надихати, а не пригнічувати** [інтерв'ю з Ольгою Василівною / провів Ю. Кузнецов] // Пед. газета. – 2006. – Трав. (№ 5). – С. 5.

400. **Пер.: Музиченко О.** Виховуючий вплив навчання / Олександр Музиченко ; пер. з рос. О. Сухомлинської // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2006. – № 1. – С. 46–53.

401. **Наук. ред.: Сейко Н. А.** Добродійність у сфері освіти (XIX – поч. XX ст.): Київський учбовий округ : [монографія] / Н. А. Сейко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2006. – 447 с.

402. **Ред.: Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2006. – № 1–8. – Виходить 8 разів на рік. – Член редкол.

403. **Ред.: Історико-педагогічний альманах** : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2006. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

404. **Ред.: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Духовність особистості і сучасні стратегії виховання»**, 5–7 лют. 2006 р. / АПН України, Всеукр. фонд «Добро». – Київ, 2006. – 158 с. – Редкол.

405. **Ред.: Музиченко О.** Виховуючий вплив навчання / Олександр Музиченко ; підгот. тексту й приміток до публікації О. Сухомлинської

// Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2006. – № 1. – С. 46–53.

406. Ред.: Науковий вісник Миколаївського державного університету. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: В. Д. Будає, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2006. – Вип. 12, т. 1. – 278 с.

407. Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2006. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

408. Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 2, вип. 9 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання АПН України, 2006. – 367 с. – Член редкол.

409. Ред.: Удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у контексті модернізації шкільної освіти // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: В. Д. Будає, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2006. – Вип. 12, т. 1. – С. 22–36.

410. Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, НАПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2006. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

2007

411. Відділення теорії та історії педагогіки: історія становлення та розвитку / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2007. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 4.

412. Історико-педагогічний процес в Україні: регіональний вимір / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2007. – № 2. – С. 42–49.

413. **Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей: модернізація педагогічної освіти в контексті загальноцивілізаційних змін** / О. В. Сухомлинська // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту: зб. наук. пр. Серія: Пед. науки / Миколаїв. держ. ун-т. – Миколаїв, 2007. – Вип. 15. – С. 29–39.

414. **Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2007. – № 4. – С. 6–12.

415. **Художня спадщина В. Сухомлинського в культурологічному вимірі** / О. В. Сухомлинська // Рідна шк. – 2007. – № 1. – С. 3–7.

416. **Упоряд. і передм.: Вогнегривий коник: казки. Притчі. Оповідання** / В. О. Сухомлинський; упоряд. і передмова О. Сухомлинська. – Київ: Вікар, 2007. – 200 с. : іл. – (Скарби української літератури).

417. **Наук. ред.: Федяєва В.** Сімейна педагогіка: хрестоматія у 2 т. / Валентина Федяєва; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]; Херсон. держ. ун-т. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2007.

Т. 1 – 452 с.

Т. 2. – 580 с.

418. **Ред.: Географія та основи економіки в школі**: наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. Микола Задорожний; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ: Пед. преса, 2007. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

419. **Ред.: Історико-педагогічний альманах**: наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2007. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

420. **Ред.: Моделі компетентного випускника 12-річної школи: сутність, пріоритети, пошук відповідей на виклики ХХІ століття**: матеріали Всеукр. наук.-пошук. конф., 16–17 трав. 2007 р. Т. 1, ч. 2 / АПН України, Ін-т педагогіки АПН України, Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України, Донець.

обл. ін-т післядиплом. пед. освіти; [редкол.: Мадзігон В. М. (голова), Соловйов Ю. І., Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ; Донецьк : [б. в.], 2007. – [302] с. – Бібліогр. у кінці ст.

421. Ред.: Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. пр.] : у 5-ти т. / Нац. акад. пед. наук України; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Мадзігон В. М. (заст. голови), Савченко О. Я. (заст. голови) ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2007. – До 15-річчя НАПН України

Т.1 : Теорія та історія педагогіки. – 360 с. – Член ред. ради, член редкол. т.

Т.2 : Дидактика, методика, інформаційні технології. – 368 с. – Член ред. ради.

Т.3 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – 376 с. – Член ред. ради.

Т.4 : Педагогіка і психологія вищої школи. – 440 с. – Член ред. ради.

Т.5 : Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 392 с. – Член ред. ради.

422. Ред.: Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти : матеріали методол. семінару / Акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : [б. в.], 2007. – 336 с.

423. Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : РВЦ «Софія», 2007.

Вип. 20. – 223 с.

Вип. 21. – 245 с.

Вип. 22. – 224 с.

Вип. 23. – 198 с.

424. Ред.: Становлення особистості. 10 років праці: здобутки і перспективи / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання; [ред. О. В. Сухомлинська та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Видав. ПП Зволейко Д. Г., 2007. – 212 с.

425. Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та

учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 2, вип. 10 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання АПН України, 2007. – 367 с. – Член редкол.

426. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, НАПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2007. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

2008

427. **Етюди о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы** / [сост., предисл., послесл., вступ. к частям О. В. Сухомлинской]. – Киев : Акта, 2008. – 432 с.

428. **Алчевська Христина Данилівна** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 20–21.

429. **Антична педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 25.

430. **Архівні документи** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 31.

431. **Бахтін Михайло Михайлович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 44.

432. **Біогенетичний закон** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 60–61.

433. **Бубер Мартін** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 68.

434. **Вальдорфська педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 73–74.

435. **Вільне виховання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 112–113.

436. **Драгоманов Михайло Петрович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 242.

437. **Експериментальна педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 256.

438. **Єфремов Сергій Олександрович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 281.

439. **Залужний Олександр Самійлович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 306–307.

440. **Ільєнков Евальд Васильович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 330–331.

441. **Історія педагогіки як наука** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 367–370.

442. **Київська Духовна Академія** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 386.

443. **Комплексна система навчання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 410.

444. **Культуровідповідність** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 442–443.

445. **Ланге Микола Миколайович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 444–445.

446. **Марксистсько–Ленінська педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 473.

447. **Нове виховання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 590–591.

448. **Педагогічна спадщина як предмет вивчення (на прикладі доробку К. Д. Ушинського)** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2008. – № 4. – С. 37–41.

449. **Педагогічний ідеал крізь призму теорії моралі** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2008. – № 1. – С. 12–18 ; Педагогіка і психологія. – 2008. – № 1. – С. 31–39.

450. **Передмова** / Ольга Сухомлинська // Сухомлинський В. О. Вогнегривий коник: казки. Притчі. Оповідання / В. О. Сухомлинський ; упоряд. і передмова Ольги Сухомлинської. – 2-ге вид., стер. – Київ : Вікар, 2008. – С. 3–8. – (Скарби української літератури).

451. **Порадник соціального виховання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 698.

452. **Пролеткульт** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 719.

453. **Рефлексологія** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 773.

454. **Реформаторська педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 774.

455. **Розвиток особистості і освіта: історичний вимір** / Сухомлинська О. В. // Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі : матеріали методол. семінару Акад. пед. наук України, 19 берез. 2008 р. / Від-ня психології, вік. фізіології та дефектології АПН України, Від-ня теорії та історії педагогіки АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України ; [ред. рада: В. Г. Кремень та ін. ; редкол.: С. Д. Максименко та ін.]. – Київ : [б. в.], 2008. – С. 18–28 ; Педагогіка і психологія. – 2008. – № 2. – С. 15–26 ; Освіта України. – 2008. – № 42. – С. 6 ; Шлях освіти. – 2008. – № 2. – С. 41–47.

456. **Соколянський Іван Панасович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 833–834.

457. **Сухомлинський Василь Олександрович** : [біографія] / О. Сухомлинська // Відкритий урок. Пляяди. – 2008. – № 5/8. – С. 8–12.

458. **Сухомлинський Василь Олександрович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 893–894.

459. **Василь Сухомлинський і сучасність** / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Черкаси, 2008. – № 3. – С. 9–11.

460. **Френе Селестен** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 970.

461. **Художня спадщина В. О. Сухомлинського в культурологічному вимірі** / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 3–8 ; Вічне слово. – 2008. – № 1. – С. 12–18. – (Великі постаті).

462. **Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 996.

463. **Штайнер Рудольф** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 1009.

464. **Упоряд.:** Сухомлинський В. О. Вогнегривий коник: казки. Притчі. Оповідання / В. О. Сухомлинський ; упоряд. і передмова Ольги Сухомлинської. – 2-ге вид., стер. – Київ : Вікар, 2008. – 200 с. – (Скарби української літератури).

465. **Автор ідеї, наук. ред.:** «Обережно: дитина!» : В. О. Сухомлинський про важких дітей : темат. зб. / [упоряд. Т. В. Філімонова ; автор ідеї, консультант та наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Луганськ : Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка», 2008. – 264 с.

466. **Наук. консультант:** В. О. Сухомлинський. **Бібліографія: 2001–2008 рр.** : бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; [наук. ред. П. І. Рогова]. – Київ : Богданова А. М., 2008. – 196 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 3).

467. **Наук. ред.:** Березівська Л. Д. Реформування шкільної освіти в Україні у ХХ столітті : монографія / Л. Д. Березівська ; Ін-т педагогіки АПН України ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : Богданова А. М., 2008. – 406 с.

468. **Наук. ред.:** Мисечко О. Є. Формування системи фахової підготовки вчителя іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (початок ХХ ст. – початок 1960-х рр.) : монографія / О. Є. Мисечко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : Полісся, 2008. – 527 с.

469. **Ред.:** **Географія та основи економіки в школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2008. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

470. **Ред.:** **Енциклопедія освіти** / Акад. пед. наук України ; голов. ред. акад. НАН і НАПН України, президент АПН України В. Г. Кремень ; [заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко ; відп. наук. секр.

С. О. Сисоєва ; чл. редкол.: І. Д. Бех, Н. М. Бібік ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

471. **Ред.: Історико-педагогічний альманах** : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2008. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

472. **Ред.: Компетентнісно орієнтована освіта: досвід, проблеми, перспективи** : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 5–6 листоп. 2008 р. : [у 4 т.] / Акад. пед. наук України, Ун-т менеджменту освіти, Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Донец. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Сухомлинська О. В. (голова), Мадзігон В. М. (заст. голови) ... Савченко О. Я. та ін.]. – Київ ; Донецьк : Каштан, 2008.

Т. 1. – 466 с. – Голова редкол.;

Т. 2. – 446 с. – Голова редкол.;

Т. 3. – 400 с. – Голова редкол.;

Т. 4. – 151 с. – Голова редкол.

473. **Ред.: Науковий вісник Миколаївського державного університету** : зб. наук. пр. Спецвип. Пед. науки. Передшкіль. освіта: проблеми та перспективи : у 2 т. Т. 2. Проблеми передшкільної освіти в сучасних умовах / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т пед. освіти ; [редкол.: Савченко О. Я. та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2008. – 275 с. – Бібліогр. у кінці ст. – До 95-річчя Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – До 10-річчя спеціальності «Дошкільне виховання».

474. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2008. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

475. **Ред.: Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі** : матеріали методол. семінару Акад. пед. наук України, 19 берез. 2008 р. / Від-ня психології, вік. фізіології та дефектології АПН України, Від-ня теорії та історії педагогіки АПН України, Ін-т психології

ім. Г. С. Костюка АПН України ; [ред. рада: В. Г. Кремень, Мадзігон В. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : [б. в.], 2008. – 727 с.

476. Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : РВЦ «Софія», 2008.

Вип. 24. – 196 с. – Член редкол.

Вип. 25. – 228 с. – Член редкол.

Вип. 26. – 210 с. – Член редкол.

Вип. 27. – 166 с. – Член редкол.

477. Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 1, вип. 12 / АПН України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання АПН України, 2008. – 367 с. – Член редкол.

478. Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2008. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

479. Рец.: Наукова школа академіка Олександрі Савченко / упоряд.: Я. П. Кодлюк, Т. Я. Довга, Л. М. Заліток та ін. ; [рецензент О. В. Сухомлинська]. – Київ : Пед. преса, 2008. – 188 с.

2009

480. Диференційоване навчання в історії української школи / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 1. – С. 54–60.

481. Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей / О. Сухомлинська // Позакласний час : часопис. – 2009. – № 19/20. – С. 55–58.

482. Педагогічний дискурс ХІХ ст. – диференціація й інтеграція ідей / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2009. – № 4. – С. 36–41.

483. Розробка духовно-моральних складових розвитку особистості / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2009. – Берез. (№ 3). – С. 4.

484. **Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим?** / О. Сухомлинська // Рідна шк. – 2010. – № 9. – С. 13–17.

485. **Школа як соціокультурний образ суспільства** : [виступ на наук. конф. «1020-річчя історії шкільної освіти України: традиції, сучасність та перспективи»] / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2009. – № 3. – С. 32–35.

486. **Наук. консультант: Ушанування 90-річчя від дня народження Василя Сухомлинського** : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; наук. ред. П. І. Рогова]. – Київ : Четверта хвиля, 2009. – 96 с.

487. **Наук. ред.: Школи Черкащини у вимірі часу** / Акад. пед. наук України [та ін.]; упоряд.: О. В. Фещенко [та ін.]; наук. ред. О. В. Сухомлинська. – Умань : СПД Жовтий, 2009. – 204 с.

488. **Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Автономна Республіка Крим** / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2009. – 295 с. – Член ред. ради.

489. **Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Волинська область.** / [Андрущенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2009. – 415 с. – Бібліогр.: с. 407–415.

490. **Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Запорізька область** : [монографія] / АПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України ; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. (секретар) ... Сухомлинська О. В. та ін. ; редкол.: Аносов І. П. (голова); наук. консультант Петро Тронько]. – Київ : Знання України, 2009. – 431 с. – Член ред. ради.

491. **Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія,**

сьогодення та перспективи розвитку. Житомирська область / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін.; наук. консультант Петро Тронько; ред. рада: Кремень В. Г. та ін.; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ: Знання України, 2009. – 491 с. – Член ред. ради.

492. **Ред.: Географія та основи економіки в школі**: наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. Микола Задорожний; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ: Пед. преса, 2009. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

493. **Ред.: Історико-педагогічний альманах**: наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2009. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

494. **Ред.: Педагогіка і психологія**: наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ: Пед. думка, 2009. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

495. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи**: наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань: СПД Жовтий, 2009.

Вип. 28. – 166 с. – Член редкол.

Вип. 29. – 244 с. – Член редкол.

496. **Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді**: зб. наук. пр. Кн. 2, вип. 13 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ: Ін-т проблем виховання АПН України, 2009. – 367 с. – Член редкол.

497. **Ред.: Шлях освіти**: наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України; голов. ред. О. В. Сухомлинська; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П.,

Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2009. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

498. **Рец.: Локшина О. І.** Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу: теорія і практика (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.): монографія / О. І. Локшина ; [рецензенти: О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Богданова А. М., 2009. – 404 с.

2010

499. **Біла книга національної освіти України** / [Т. Ф. Алексеєнко, В. М. Аніщенко ... О. В. Сухомлинська та ін. ; голов. ред. В. Г. Кремень ; заст. голов. ред.: В. І. Луговий ... О. Я. Савченко ; редкол.: М. І. Бурда, В. Б. Євтух ... Сухомлинська О. В. та ін.]; Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Інформ. системи, 2010. – 340 с.

500. **Відкритий лист Академії педагогічних наук України до Верховної Ради України** / Мадзігон В. М., Луговий В. І. ... Сухомлинська О. В. [та ін.] // Пед. газета. – 2010. – Лют. (№ 2). – С. 2.

501. **Деякі аспекти еволюції сприйняття творчості В. Сухомлинського: дорога довжиною в 40 років**: [пер. з рос.] / О. В. Сухомлинська // Ист.-пед. альм. ВЛАДИ. – 2010. – Вып. 3. – С. 30–51.

502. **Запропоновано сучасні технології комплексного виховання дитини** / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2010. – № 3. – С. 4.

503. **Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. – № 2. – С. 10–14.

504. **Перша українська гімназія ім. Т. Шевченка – утілення мрій української інтелігенції** / О. Сухомлинська // Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (ХХ століття): навч.-метод. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курила. – Луганськ : Вид-во ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2010. – С. 158–188.

505. **Програми національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. – № 4. – С. 4–8.

506. **В. О. Сухомлинський і моральне виховання: трансформація педагогічних цінностей** / О. Сухомлинська // Рідна шк. – 2010. – № 3. – С. 3–7.

507. **Чем лечить мозг – мыслью, трудом, творчеством или лекарствами?** (Некоторые итоги 35-летнего исследования) / подгот. к изд. О. В. Сухомлинской // Пед. вестн. – 2010. – 1–30 сент. (№ 9). – С. 8–10 ; Ист.-пед. альм. ВЛАДИ. – 2010. – Вып. 3 (4). – С. 9–29.

508. **Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим?** / О. Сухомлинська // Рідна шк. – 2010. – № 9. – С. 13–17.

509. **Школа В. О. Сухоминського в Павлиші** / О. В. Сухомлинська // Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (XX століття) : навч.-метод. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка»; [за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курило ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, В. С. Курило, Н. П. Дічек та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2010. – С. 316–355.

510. **Школи Сухомлинського і Захаренка як альтернативи існуючим** / О. В. Сухомлинська // Вісн. Черкас. ун-ту. – 2010. – Спецвип. : Серія: Пед. науки. – С. 7–12.

511. **Наук. консультант: Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної освіти та науки: 1991–2010 рр.** : до 185-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: А. М. Доркену, І. О. Іванова, Т. В. Лога ; наук. консультанти: О. В. Сухомлинська, О. Я. Чебикін. – Одеса, 2010. – 124 с.

512. **Наук. ред.: Петренко О. Б.** Гендерний вимір шкільної освіти в Україні (XX століття) : монографія / О. Б. Петренко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Рівне : Видав. Олег Зень, 2010. – 530 с.

513. **Наук. ред.: Федяєва В. Л.** Сімейне виховання в історичній ретроспективі (друга половина XIX–XX століття) : монографія / В. Л. Федяєва ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Херсон : РІПО, 2010. – 348 с.

514. **Ред.: Біла книга національної освіти України** / [Т. Ф. Алексеєнко, В. М. Аніщенко ... О. В. Сухомлинська та ін. ; голов. ред. В. Г. Кремень ; заст. голов. ред.: В. І. Луговий, В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко ; редкол.: М. І. Бурда, В. Б. Євтух ... Сухомлинська О. В. та ін.]; за заг. ред.

В. Г. Кременя ; Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Інформ. системи, 2010. – 340 с.

515. Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Івано-Франківська область : [монографія] / Акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України ; [ред. рада: голова Кремень В. Г., заст. голови Андрущенко В. П., секр. Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько. – Київ : Знання України, 2010. – 335 с. – Бібліогр.: с. 324–335. – Член ред. ради.

516. Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Миколаївська область : альбом / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; НАПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2010. – 311 с. – Член ред. ради.

517. Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Рівненська область / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2010. – 383 с. – Член ред. ради.

518. Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Херсонська область : альбом / [авт. кол.: Андрущенко В. П., Беляєв Ю. І. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. ... Сухомлинський О. В.]; Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2010. – 447 с. – Член ред. ради.

519. Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Хмельницька область : [монографія] / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти ; [ред. рада: голова Кремень В. Г., заст. голови Андрущенко В. П., секр. Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ...

Сухомлинська О. В. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько]. – Київ : Знання України, 2010. – 447 с. – Член ред. ради.

520. Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Черкаська область : [монографія] / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України; [ред. рада: голова Кремень В. Г., заст. голови Андрущенко В. П., секр. Нестеренко Г. О.; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; наук. консультант Петро Тронько. – Київ : Знання України, 2010. – 351 с. – Член ред. ради.

521. Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. Микола Задорожний; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2010. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

522. Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2010. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

523. Ред.: Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (XX століття) : навч.-метод. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка»; [за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курило; авт. колектив : О. В. Сухомлинська, В. С. Курило, Н. П. Дічек та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2010. – 444 с.

524. Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, В. Ю. Биков ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2010. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

525. Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.),

Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : СПД Жовтий, 2010.

Вип. 32. – 252 с. – Член редкол.

526. Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 1, вип. 14 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Кіровоград: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2010. – 367 с. – Член редкол.

527. Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2010. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

2011

528. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий, В. М. Мадзігон ... О. В. Сухомлинська]. – Київ : Пед. думка, 2011. – 301 с. – Бібліогр.: с. 138–154. – До 20-річчя незалежності України.

529. Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси : наук. пр. [за матеріалами Першої Всеукр. наук.-практ. конф. «Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти»] / [В. Г. Кремень, О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех та ін.]; Нац. акад. пед. наук України, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 150 с. – (Освітологія).

530. Берегиня історико-педагогічної науки: до ювілею Нінелі Павлівни Калениченко / В. М. Мадзігон, О. В. Сухомлинська // Рідна шк. – 2011. – № 3. – С. 73–74.

531. Колектив і особистість у контексті філософії освіти / О. В. Сухомлинська // Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси : наук. пр. – Київ, 2011. – С. 27–34 ; Шлях освіти. – 2011. – № 4. – С. 2–5.

532. Обґрунтовано новий напрям в педагогіці – освітологію / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2011. – Берез. (№ 3). – С. 3.

533. Освіта і розвиток особистості: історичний вимір / О. В. Сухомлинська // Культурно-історична спадщина Польщі та України як чинник розвитку

полікультурної освіти: зб. наук. пр. /за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоєвої. – Хмельницький: ПП Заколотний М. І., 2011. – С. 201–213.

534. **Про особистість і колектив у сучасних педагогічних вимірах** / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2011. – № 4. – С. 3–7.

535. **Сто років на благо дошкілля!**: урочисте зібрання з нагоди ювілею журналу «ДВ» / О. В. Сухомлинська // Дошк. виховання. – 2011. – № 12. – С. 2–15.

536. **Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська область** / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. (секр.) ... Сухомлинська О. В. та ін.; наук. консультант Петро Тронько]. – Київ: Знання України, 2011. – 295 с. – Член ред. ради.

537. **Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Тернопільська область** / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін.; наук. консультант Петро Тронько; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О.; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.]; НАПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ: Знання України, 2011. – 279 с. – Член ред. ради.

538. **Ред.: Географія та основи економіки в школі**: наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. Микола Задорожний; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ: Пед. преса, 2011. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

539. **Ред.: Історико-педагогічний альманах**: наук.-фах. вид. ВАК України / засн. НАПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; [редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда та ін.]. – 2004. . – Умань, 2011. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

540. **Ред.: Мистецтво та освіта**: наук.-метод. журн. / М-во освіти і

науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2011. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

541. **Ред.: Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні** / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2011. – 301 с.

542. **Ред.: Педагогіка і психологія** : наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук України / редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2011. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

543. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи** : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2011

Вип. 36. – 301 с. – Член редкол.

Вип. 39, ч. 1. – 307 с. – Член редкол.

544. **Ред.: Шлях освіти** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2011. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

545. **Рец.: Березівська Л. Д.** Реформи шкільної освіти в Україні у ХХ столітті: документи, матеріали і коментарі : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. : хрестоматія / Л. Д. Березівська ; Ін-т педагогіки НАПН України ; [рецензент Сухомлинська О. В.]. – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2011. – 384 с. : табл.

546. **Рец.: Гендерна освіта – ресурс розвитку паритетної демократії** : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 27–29 квіт. 2011 р. / Монмолодьспорту України, Нац. акад. пед. наук України ; [рецензенти: О. В. Сухомлинська, В. В. Москаленко]. – Тернопіль, 2011. – 796 с.

547. **В поисках настоящего** : [предисл. к кн.] / Ольга Сухомлинская // В. А. Сухомлинский Сердце отдаю детям / Василий Сухомлинский. – [Харьков] : Акта, 2012. – С. 5–22.

548. **Деякі аспекти еволюції сприйняття творчості В. Сухомлинського: дорога довжиною в 40 років** / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 74–96.

549. **Думки В. О. Сухомлинського про здоров'я дітей в історичній перспективі** / Сухомлинська О. В. // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту : матеріали V Міжнар. та XIX Всеукр. пед. читань, 11–12 жовт. 2012 р. у м. Донецьку : [в 4 т.] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. Василя Сухомлинського, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Донец. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Донецьк : Витоки, 2012. – Т. 1. – С. 9–17 ; Рідна шк. – 2012. – № 7. – С. 3–7.

550. **Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського** / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 34–42.

551. **Идеи свободы во взглядах В. А. Сухомлинского** / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 36–46.

552. **Некоторые аспекты эволюции восприятия творчества В. А. Сухомлинского** / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 79–103.

553. **Освітологія і етнопедagogіка в дії** : [доп. на Заг. звітно-виб. зборів НАПН України] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2012. – Берез. (№ 3). – С. 3.

554. **Психотехніка – втрачений напрям радянської педагогічної науки і практики** / О. В. Сухомлинська // Педагогічна і психологічна науки в Україні : зб. наук. пр. : в 5 т. / Нац. акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – Т. 1. Загальна педагогіка та філософія освіти. – С. 107–125 ; Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2012. – № 2. – С. 6–12.

555. **В. О. Сухомлинський і моральне виховання: трансформація педагогічних цінностей** / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 64–73.

556. **В. А. Сухомлинский и нравственное воспитание: трансформация педагогических ценностей** / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 69–78.

557. **Василь Олександрович Сухомлинський – наукова біографія** / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 14–24.

558. **Василий Александрович Сухомлинский – научная биография** / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 15–26.

559. **Трансформація освіти в Україні та педагогічний доробок Василя Сухомлинського** // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська,

А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 25–33.

560. Трансформація образования в Україні и педагогическое наследие Василя Сухомлинського // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монографія / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 27–35.

561. У пошуках справжнього : [передм. до кн.] / Ольга Сухомлинська // В. О. Сухомлинський Серце віддаю дітям / Василь Сухомлинський. – [Харків] : Акта, 2012. – С. 5–22.

562. Філософія для дітей у етичній спадщині В. О. Сухомлинського // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 52–63.

563. Философия для детей в этическом наследии В. А. Сухомлинского // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монографія / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 56–68.

564. Художні мініатюри В. Сухомлинського в культурологічному вимірі // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 43–51.

565. Художественные миниатюры В. Сухомлинского в культурологическом измерении // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монографія / сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; [авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 47–55.

566. Упоряд.: Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / Василь Сухомлинський. – [Харків] : Акта, 2012. – 564 с.

567. **Упоряд.:** Сухомлинський В. А. Сердце отдаю детям / Василий Сухомлинский. – [Харьков] : Акта, 2012. – 564 с.

568. **Ред.:** Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту : матеріали V Міжнар. та XIX Всеукр. пед. чит., Донецьк, 11–12 жовт. 2012 р. : [у 4 т.] / М-во МОНмолодьспорту України, Нац. акад. пед. наук України, освіти і науки, Укр. асоц. імені Василя Сухомлинського, Донец. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Савченко О. Я., Сухомлинська О. В., Бех І. Д. та ін.]. – Донецьк : Витоки, 2012.

Т. 1. – 366 с. – Член редкол.

Т. 2. – 256 с. – Член редкол.

Т. 3. – 164 с. – Член редкол.

Т. 4. – 388 с. – Член редкол.

569. **Ред.:** Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Одеська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України, Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського ; [ред. рада: В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко, Г. О. Нестеренко ... Сухомлинська О. В. ; чл. ред. ради: Л. В. Губерський та ін.]. – Київ : Знання України, 2012. – 319 с. – Член ред. ради. – До 195-річчя Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського.

570. **Ред.:** Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Львівська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України ; [наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П., Нестеренко Г. О. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; редкол. т.: Скотний В., Скотна Н. та ін.]. – Київ : Знання України, 2012. – 267 с. – Член ред. ради.

571. **Ред.:** Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Чернігівська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України ; [наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрущенко В. П., Нестеренко Г. О. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; редкол. т.: Носко М. О. (голова) та ін.]. – Київ : Знання України, 2012. – 419 с. – Бібліогр.: с. 413–419. – Член ред. ради.

572. **Ред.:** Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола

Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2012. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

573. Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Нац. акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда, Тетяна Завгородня [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2012. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

574. Ред.: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2012. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

575. Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. Нац. акад. пед. наук України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.), В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, В. Ю. Биков ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2012. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

576. Ред.: Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. пр.] : у 5-ти т. / Нац. акад. пед. наук України ; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Мадзігон В. М. (заст. голови), Луговий В. І. (заст. голови) ... Сухомлинська О. В. та ін.] – Київ : Пед. думка, 2012. – До 20-річчя НАПН України

T.1 : Загальна педагогіка та філософія освіти. – 365 с. – Член ред. ради, член редкол. т.

T.2 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – 398 с. – Член ред. ради.

T.3 : Загальна середня освіта. – 430 с. – Член ред. ради.

T.4 : Професійна освіта і освіта дорослих. – 510 с. – Член ред. ради.

T.5 : Вища школа. – 389 с. – Член ред. ради.

577. Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М.

(заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.] – Умань : ПП Жовтий, 2012.

Вип. 40. – 360 с.

Вип. 42, ч. 1. – 365 с.

Вип. 42, ч. 2. – 404 с.

Вип. 43, ч. 2. – 411 с.

578. Ред.: Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України (за 2011 р.) / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. О. В. Сухомлинської та ін.] – Івано-Франківськ : Типовіт, 2012. – Вип. 2. – 352 с.

579. Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.] – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2012. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

580. Рец.: Науковий простір академіка Олександри Савченко / [упоряд.: Я. П. Кодлюк, Т. Я. Довга, Л. М. Заліток, О. С. Покусова ; рецензенти: О. В. Сухомлинська та ін.] – Київ : Богданова А. М., 2012. – 312 с.

2013

581. Школа Сухомлинського у Павлиші – погляд крізь призму часу : наук.-поп. вид. / О. В. Сухомлинська. – Київ : Пед. думка, 2013. – 124 с.

582. Авторські педагогічні системи як складова оновлення національної школи / Ольга Сухомлинська // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / за ред. Василя Кременя [та ін.] – Київ : Едельвейс, 2013. – С. 397–404.

583. Архітектор дитячих сердець : [інтерв'ю з акад. НАПН України О. В. Сухомлинською / провела Соломія Буй ; фото надані Ольгою Сухомлинською] // День. – 2013. – 25–26 жовт. (№ 194/195). – Кольор. вкладка : Маршрут № 1. Мій учитель. – С. 28–30 : фот.

584. Довга дорога до правди : [розмова з академіком Ольгою Василівною Сухомлинською з нагоди видання книги В. О. Сухомлинського

«Серце віддаю дітям» / розмову вела Ольга Коноваленко] // Освіта. – 2013. – 23–30 січ. (№ 4/5). – С. 4–5.

585. **Идеи В. А. Сухомлинского о здоровье детей в исторической перспективе** / О. В. Сухомлинская // Психол.-пед. поиск. – 2013. – № 3. – С. 36–44.

586. **Передне слово** / О. В. Сухомлинська // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.): монографія / [Сухомлинська О. В., Дічек Н. П., Березівська Л. Д. та ін.]; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. – Київ : Пед. думка, 2013. – С. 5–10.

587. **Психотехніка і НОП крізь призму диференціації педагогічного процесу в школі (метологія і технології)** / О. В. Сухомлинська // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.): монографія / [Сухомлинська О. В., Дічек Н. П., Березівська Л. Д. та ін.]; Нац. акад. пед. наук, Ін-т педагогіки. – Київ : Пед. думка, 2013. – С. 373–422.

588. **Василь Олександрович Сухомлинський – наукова біографія** / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2013. – № 2/3. – С. 17–21.

589. **К. Д. Ушинський на тлі доби** / Сухомлинська О. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Пед. науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 6–8. – Вип. присвяч. 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського.

590. **Філософія освіти в системі соціокультурного знання** / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2013. – Берез. (№ 3). – С. 4.

591. **Школа Сухомлинського як педагогічний проект** / О. В. Сухомлинська // Проф.-техн. освіта. – 2013. – № 4. – С. 5–8; Освіта. – 2013. – 18–25 верес. (№ 41). – С. 6–7.

592. **40 Years' Evolution of Vasyl Sukhomlynsky' Work Perception** / Olga Sukhomlynska // The old and new thinking about education: Studia I Monografie / ed. Ryszard Kucha and Slavomir Cudak. – 2013. – № 43. – P. 165–183.

593. **Наук. рада: Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія** : монографія / М-во освіти і науки України, Нац. пед. наук України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти [та ін.]; за ред.: Василя Кременя, Тадеуша

Лєвовицького, Віктора Огнев'юка [та ін.]; [наук. рада: Василь Кремень, Тадеуш Лєвовицький, Віктор Огнев'юк, Ольга Сухомлинська]. – Київ : Едельвейс, 2013. – 459 с. – Член наук. ради.

594. *Ред.*: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Київська область / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін.; наук. консультант Петро Тронько; ред. рада: В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко, Г. О. Нєстеренко; чл. ред. ради: Л. В. Губерський ... О. В. Сухомлинська та ін.]; НАПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ : Знання України, 2013. – 419 с. – Член ред. ради.

595. *Ред.*: Географія та економіка в рідній школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. М. П. Задорожний; редкол.: Н. В. Бєскова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. прєса, 2013. – № 1–12. – Щомісячник. – Член редкол.

596. *Ред.*: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2013. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

597. *Ред.*: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бєх ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2013. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

598. *Ред.*: Основні напрями досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні / Нац. акад. пед. наук України; упоряд.: Регейло І. Ю., Смола Л. М.; [ред. група: Луговий В. І., Гуржій А. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ, 2013. – 48 с. – Член ред. гр.

599. *Ред.*: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. НАПН України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. прєса»; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2013. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

600. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи** : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2013

Вип. 44. – 358 с. – Член редкол.

601. **Рец.: Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) – видатний педагог, психолог, громадський діяч** : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Н. В. Лисиця, Л. М. Айвазова, Л. М. Бублик та ін. ; рецензент О. В. Сухомлинська]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2013. – 135, [8] с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 9).

2014

602. **Гуманістичний напрям педагогіки В. О. Сухомлинського** / Сухомлинська Ольга // Джу Сяомань. Діалоги з відомими педагогами. – 2014. – С. 28–39. – Китайською мовою.

603. **Освіта як багатомірна і багатофункціональна система** / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2014. – Берез. (№ 3). – С. 3.

604. **Радянська педагогіка як ідеологія: спроби історичної реконструкції** / Ольга Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – № 1. – С. 4–24.

605. **Русский язык в Украине: слово и его функции** / проф. др Ольга Сухомлинская // Годишньак учительского факультета у Врањ. Година пета / Универзитет у Нишу, Учительски факултет у Врање ; за издавача проф. др Стојан Ценић, декан. – Врање, 2014. – С. 331–337.

606. **Тематика історико-педагогічних досліджень як особливий вимір і перспектива** / Ольга Сухомлинська // Українська історико-педагогічна наука в дзеркалі тематики дисертаційних досліджень : хронол.-темат. покаж. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – С. 8–14.

607. **Наук. консультант: Підручники і навчальні посібники з гуманітарних дисциплін для початкових і середніх навчальних закладів (1918–1945 рр.) з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки**

України імені В. О. Сухомлинського : каталог / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Мацібора Н. Г., Бондарчук О. Б., Іващенко В. М. та ін. ; наук. консультант Сухомлинська О. В. ; наук. ред. П. І. Рогова]. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2014. – 376 с.

608. **Наук. консультант: В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 2008–2013 рр.** : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; [наук. ред. П. І. Рогова ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – Вінниця : Вид-во Нілан-ЛТД, 2014. – 256 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 10).

609. **Автор проекту, наук. ред.: Українська історико-педагогічна наука у дзеркалі тематики дисертаційних досліджень (1995–2014)** : хронол.-темат. покажч. закоординованих тем дис. дослідж. зі спец. 13.00.01 / [автор проекту Сухомлинська О. В. ; наук. консультант Побірченко Н. С. ; наук. ред. Сухомлинська О. В. ; упоряд. : Коляда Н. М., Албул І. В., Бондаренко Г. В. та ін.] / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : ФОП Жовтий, 2014. – 357 с.

610. **Ред.: Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти** : зб. тез і анот. матеріалів XIV Всеукр. іст.-пед. наук.-практ. конф. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України ; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2014. – 111 с. – Член редкол.

611. **Ред.: Географія та економіка в рідній школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. М. П. Задорожний ; редкол.: Н. В. Бескова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2014. – № 1–12. – Щомісячник. – Член редкол.

612. **Ред.: Дошкільне виховання** : щомісяч. наук.-метод. журн. М-ва освіти і науки України для педагогів і батьків / голов. ред. Ніна Олексіївна Андрусич ; редкол.: Бех Іван Дмитрович, Беленька Ганна Володимирівна ... Сухомлинська Ольга Василівна [та ін.]. – 1993 – . – Київ : Вид-во «Світоч», 2014. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

613. **Ред.: Історико-педагогічний альманах** : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Нац. акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2014. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

614. **Ред.: Мистецтво та освіта** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2014. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

615. **Ред.: Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського**. Пед. науки : зб. наук. пр. / Миколаїв. нац. у-нт ім. В. О. Сухомлинського ; ред.: О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2014. – Вип. 1.47 (114). – 346 с.

616. **Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України** : наук.-теорет. та інформ. вісн. Нац. акад. пед. наук України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2014. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

617. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи** : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014

Вип. 48. – 320 с. – Член редкол.

2015

618. **Педагогіка** : базовий підруч. для студентів вищ. навч. закл. III–IV р.а. / [авт. кол.: І. Ф. Прокопенко, В. Г. Кремень ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Харків : Фоліо, 2015. – С. 572.

619. **Громадянське виховання і сучасна освіта: від здобутого – до нових акцентів і наголосів** / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2015. – № 2. – С. 5–13.

620. **Дослідження мікроісторії в сучасному історико-педагогічному вимірі** / О. В. Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2015. – № 2. – С. 4–7.

621. **Забезпечення світоглядної та духовно-моральної спрямованості освіти** / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2015. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 3. – Відділення загальної педагогіки та філософії освіти.

622. **Про ідеї та підходи до виховання моральності: український погляд** / О. В. Сухомлинська // Шк. світ. – 2015. – лют. (№ 4). – С. 4–20.

623. **Радянська педагогіка як ідеологія. Спроба історичної реконструкції** / О. В. Сухомлинська // Шк. світ. – 2015. – лют. (№ 4). – С. 21–41.

624. **Толерантність як підхід до розгляду ідей В. О. Сухомлинського про дитину** / Ольга Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2015. – № 1. – С. 7–12.

625. **Ред.: Географія та економіка в рідній школі** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. М. П. Задорожний; редкол.: Н. В. Бескова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2015. – № 1–12. – Щомісячник. – Член редкол.

626. **Ред.: Дошкільне виховання** : щомісяч. наук.-метод. журн. М-ва освіти і науки України для педагогів і батьків / голов. ред. Ніна Олексіївна Андрусич; редкол.: Бех Іван Дмитрович, Беленька Ганна Володимирівна ... Сухомлинська Ольга Василівна [та ін.]. – 1993 – . – Київ : Вид-во «Світоч», 2015. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

627. **Ред.: Історико-педагогічний альманах** : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2015. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

628. **Ред.: Мистецтво та освіта** : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України; редкол.: Л. М. Масол (голова),

І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2015. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

629. Ред.: **Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.** Пед. науки : зб. наук. пр. / [редкол.: Будак В. Д. ... О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2015.

Вип. 1, лют. – 352 с.

Вип. 2, трав. – 224 с.

Вип. 3, верес. – 320 с.

Вип. 4, груд. – 196 с.

630. Ред.: **Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України :** наук.-теорет. та інформ. вісн. НАПН України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. Підприємство, Вид-во «Пед. преса»; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2015. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

631. Ред.: **Психолого-педагогічні проблеми сільської школи :** наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015.

Вип. 53. – 434 с. – Член редкол.

632. Ред.: **Український педагогічний журнал :** наук. журн. / засн. Ін-т педагогіки НАПН України; наук. рада: Кремень В. Г., Гриневич Л. М. ... Сухомлинська О. В.; редкол.: О. М. Топузов (голов. ред.), М. В. Головка (заст. голов. ред.) ... Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2015, січ. . – Київ, 2015. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член наук. ради.

633. Рец.: **Сбруєва А. А.** Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах : навч. посіб. / А. А. Сбруєва, М. Ю. Рисіна, Н. Г. Осьмук; [рецензент Сухомлинська О. В.]. – Суми : ВВП «Мрія», 2015. – 250 с.

2016

634. Про цю книгу : [передмова до кн.] / Ольга Сухомлинська // Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей / Василь Сухомлинський. – Харків : «Школа», 2016. – С. 5–12.

635. **Упоряд.:** Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей / Василь Сухомлинський ; уклад. О. В. Сухомлинська. – Харків : «Школа», 2016. – 576 с.

636. **Наук. консультант:** НАПН України, Педагогічний музей України / [уклад. : В. О. Гайдей, О. П. Міхно ; наук. консультант О. В. Сухомлинська]. – Київ : ПМУ, 2016. – 212 с.

637. **Ред.:** Географія та економіка в рідній школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; голов. ред. М. П. Задорожний; редкол.: Н. В. Бескова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2016. – № 1–7/8. – Щомісячник. – Член редкол.

638. **Ред.:** Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. М-ва освіти і науки України для педагогів і батьків / голов. ред. Ніна Олексіївна Андрусич; редкол.: Бех Іван Дмитрович, Беленька Ганна Володимирівна ... Сухомлинська Ольга Василівна [та ін.]. – 1993 – . – Київ : Вид-во «Світоч», 2016. – № 1–8. – Виходить 12 разів на рік. – Член редкол.

639. **Ред.:** Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2016. – № 1. – Виходить 2 рази на рік. – Член редкол.

640. **Ред.:** Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. НАПН України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса»; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2016. – № 1–2. – Виходить 4 рази на рік. – Член редкол.

641. **Ред.:** Український педагогічний журнал : наук. журн. / засн. Ін-т педагогіки НАПН України; наук. рада: Кремень В. Г., Гриневич Л. М. ... Сухомлинська О. В.; редкол.: О. М. Топузов (голов. ред.), М. В. Головка (заст. голов. ред.) ... Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2015, січ. – . – Київ, 2016. – № 1/2. – Виходить 4 рази на рік. – Член наук. ради.

НАУКОВА ШКОЛА ВЧЕНОГО

Дисертації та автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук

642. **Пометун О. І.** Проблеми розвитку шкільної історичної освіти в Україні в ХХ столітті : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01; 13.00.02 / Пометун Олена Іванівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1996. – 443 с.

643. **Пометун О. І.** Проблеми розвитку шкільної історичної освіти в Україні в ХХ столітті : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки»; 13.00.02 «Методика навчання (історія)» / Пометун Олена Іванівна ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1996. – 51 с.

644. **Пуховська Л. П.** Професійна підготовка вчителів у Західній Європі в кінці ХХ століття : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Пуховська Людмила Прокопівна ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ, 1998. – 354 с.

645. **Пуховська Л. П.** Професійна підготовка вчителів у Західній Європі в кінці ХХ століття : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.04 «Теорія та методика проф. освіти» / Пуховська Людмила Прокопівна ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ, 1998. – 41 с.

646. **Гупан Н. М.** Розвиток історії педагогіки в Україні (історіографічний аспект) : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Гупан Нестор Миколайович ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 403 с.

647. **Гупан Н. М.** Розвиток історії педагогіки в Україні (історіографічний аспект) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Гупан Нестор Миколайович ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 39 с.

648. **Побірченко Н. С.** Педагогічна й науково-просвітницька діяльність громад у контексті суспільного руху Наддніпрянської України (друга половина ХІХ – початок ХХ століття) : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01

/Побірченко Наталія Семенівна; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 475 с.

649. **Побірченко Н. С.** Педагогічна й науково-просвітницька діяльність громад у контексті суспільного руху Наддніпрянської України (друга половина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» /Побірченко Наталія Семенівна; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 39 с.

650. **Сбруєва А. А.** Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90–ті роки XX – початок XXI ст.) : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 /Сбруєва Аліна Анатоліївна; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2003. – 462 с.

651. **Сбруєва А. А.** Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90–ті рр. XX – початок XXI ст.) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01«Заг. педагогіка та історія педагогіки» /Сбруєва Аліна Анатоліївна; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2005. – 38 с.

652. **Березівська Л. Д.** Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у XX століття : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 /Березівська Лариса Дмитрівна; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2009. – 871 с.

653. **Березівська Л. Д.** Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у XX століття : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» /Березівська Лариса Дмитрівна; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2009. – 43 с.

654. **Місечко О. Є.** Формування системи професійної підготовки вчителя іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (1900-1964 рр.) : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 /Місечко Ольга Євгенівна; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2011. – 603 с.

655. **Місечко О. Є.** Формування системи професійної підготовки вчителя іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України

(1900-1964 pp.) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Місечко Ольга Євгенівна ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2011. – 43 с.

656. **Петренко О. Б.** Гендерні підходи до освіти та виховання в історії вітчизняної школи і педагогіки (XX століття) : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Петренко Оксана Борисівна ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2011. – 565 с.

657. **Петренко О. Б.** Гендерні підходи до освіти та виховання в історії вітчизняної школи і педагогіки (XX століття) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Петренко Оксана Борисівна ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2011. – 43 с.

658. **Пироженко Л. В.** Реформування змісту загальної середньої освіти у вітчизняній педагогіці 1964–1984 pp. : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Пироженко Лідія Володимирівна ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2014. – 488 с.

659. **Пироженко Л. В.** Реформування змісту загальної середньої освіти у вітчизняній педагогіці 1964–1984 pp. : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Пироженко Лідія Володимирівна ; [наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2014. – 39 с.

***Дисертації та автореферати дисертацій на здобуття
наукового ступеня кандидата наук***

660. **Брайловская П. П.** Развитие теории и практики обучения и воспитания школьников в творческом наследии французского педагога Селестена Френе (1896–1966) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Брайловская Полина Петровна ; Киев. ун-т им. Т. Г. Шевченка. – Киев, 1991. – 222 с.

661. **Брайловская П. П.** Развитие теории и практики обучения и воспитания школьников в творческом наследии французского педагога Селестена Френе (1896–1966) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теория и история педагогики» / Брайловская Полина Петровна ; [науч. рук. Сухомлинская Ольга Васильевна] ; Киев. ун-т им. Т. Г. Шевченко. – Киев, 1991. – 24 с.

662. **Овчарук О. В.** Теория и практика группового обучения учащихся в начальной школе Франции : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Овчарук Оксана Васильевна ; Науч.-исслед. ин-т педагогики Украины. – Киев, 1992. – 165 с.

663. **Овчарук О. В.** Теория и практика группового обучения учащихся в начальной школе Франции : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теория и история педагогики» / Овчарук Оксана Васильевна ; [науч. рук. Сухомлинская Ольга Васильевна] ; Науч.-исслед. ин-т педагогики Украины. – Киев, 1992. – 24 с. – Библиогр.: С. 24 (4 назв).

664. **Тютюнник Л. В.** Проблемы деятельности опытных учреждений Наркомпроса Украины (1922–1937 гг.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Тютюнник Людмила Владимировна ; Науч.-исслед. ин-т педагогики Украины. – Киев, 1992. – 201 с.

665. **Тютюнник Л. В.** Проблемы деятельности опытных учреждений Наркомпроса Украины (1922–1937 гг.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теория и история педагогики» / Тютюнник Людмила Владимировна ; [науч. рук. Сухомлинская Ольга Васильевна] ; Науч.-исслед. ин-т педагогики Украины. – Киев, 1992. – 24 с.

666. **Москаленко Е. А.** Воспитательная направленность изучения родного языка и литературы в средней школе Франции (1960–1990) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Москаленко Евгения Анатольевна ; Науч.-исслед. ин-т педагогики Украины. – Киев, 1993. – 184 с.

667. **Москаленко Є. А.** Виховна спрямованість вивчення рідної мови і літератури у середній школі Франції (1960–1990) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Москаленко Євгенія Анатоліївна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Наук.-дослід. ін-т педагогіки України. – Київ, 1993. – 18 с.

668. **Побірченко Н. С.** Проблеми національного виховання у творчості І. С. Нечуя-Левицького : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Побірченко Наталія Семенівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1994. – 204 с.

669. **Побірченко Н. С.** Проблеми національного виховання у творчості І. С. Нечуя-Левицького : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Побірченко Наталія Семенівна ; [наук.

керівник Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1994. – 24 с.

670. **Головко Г. О.** Теоретико-методологічні проблеми педагогіки у творчій спадщині Я. А. Мамонтова (1988–1940): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Головко Ганна Олександрівна; Черкас. держ. пед. ін-т. – Черкаси, 1995. – 175 с.

671. **Головко Г. О.** Теоретико-методологічні проблеми педагогіки у творчій спадщині Я. А. Мамонтова (1988–1940): автореф. дис. ... канд. пед. наук: [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Головко Ганна Олександрівна; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1995. – 25 с.

672. **Сергєєва В. Ф.** Проблеми дошкільного виховання в педагогічній спадщині Софії Русової: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Сергєєва Валентина Федорівна; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1997. – 209 с.

673. **Сергєєва В. Ф.** Проблеми дошкільного виховання в педагогічній спадщині Софії Русової: автореф. дис. ... канд. пед. наук: [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Сергєєва Валентина Федорівна; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1997. – 16 с.

674. **Пироженко Л. В.** Теоретичні засади альтернативних навчальних книг з історії України (кінець XIX – початок XX ст.): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Пироженко Лідія Володимирівна; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1998. – 186 с.

675. **Пироженко Л. В.** Теоретичні засади альтернативних навчальних книг з історії України (кінець XIX – початок XX ст.): автореф. дис. ... канд. пед. наук: [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Пироженко Лідія Володимирівна; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна]; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1998. – 16 с.

676. **Палюх З. А.** Методи заохочення і покарання у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи України (20-ті роки XX ст.): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Палюх Зінаїда Афанасіївна; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1999. – 177 с.

677. **Палюх З. А.** Методи заохочення і покарання у навчально-

виховному процесі загальноосвітньої школи України (20-ті роки ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Палюх Зінаїда Афанасіївна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1999. – 19 с.

678. **Сейко Н. А.** Педагогічні та етносоціологічні засади розвитку польського шкільництва на Волині-Житомирщині у 1905–1938 рр. : дис. канд. пед. наук : 13.00.01 / Сейко Наталія Андріївна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1999. – 195 с.

679. **Сейко Н. А.** Педагогічні та етносоціологічні засади розвитку польського шкільництва на Волині-Житомирщині у 1905–1938 рр. : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Сейко Наталія Андріївна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1999. – 16 с.

680. **Коваленко В. О.** Педагогічні ідеї Дж. Дьбюї та їх вплив на педагогічну теорію й практику в Україні (20-ті роки ХХ ст.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Коваленко Володимир Опанасович ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2000. – 188 с.

681. **Коваленко В. О.** Педагогічні ідеї Дж. Дьбюї та їх вплив на педагогічну теорію й практику в Україні (20-ті роки ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Коваленко Володимир Опанасович ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2000. – 19 с.

682. **Уюнтена.** Актуальні проблеми реформування загальної середньої освіти в КНР : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Уюнтена ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 164 с.

683. **Уюнтена.** Актуальні проблеми реформування загальної середньої освіти в КНР : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Уюнтена ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 16 с.

684. **Авраменко В. І.** Розвиток навчальної термінологічної лексики у процесі розбудови української системи освіти (кінець ХІХ – початок 1930-х рр. ХХ століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Авраменко Валентина Іванівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2003. – 173 с.

685. **Авраменко В. І.** Розвиток навчальної термінологічної лексики у процесі розбудови української системи освіти (кінець XIX – початок 1930-х рр. XX століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Авраменко Валентина Іванівна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2003. – 20 с.

686. **Філімонова Т. В.** Дитяча гра в суспільному дошкільному вихованні України (70-ті роки XIX ст. – кінець 20-х років XX ст.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Філімонова Тетяна Віталіївна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2003. – 190 с.

687. **Філімонова Т. В.** Дитяча гра в суспільному дошкільному вихованні України (70-ті роки XIX ст. – кінець 20-х років XX ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Філімонова Тетяна Віталіївна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2003. – 20 с.

688. **Кендзьор П. І.** Інноваційні форми організації громадянського виховання старшокласників у позакласній роботі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Кендзьор Петро Іванович ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2004. – 182, [4] с.

689. **Кендзьор П. І.** Інноваційні форми організації громадянського виховання старшокласників у позакласній роботі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія та методика виховання» / Кендзьор Петро Іванович ; [наук. керівник Сухомлинська О. В.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2004. – 20 с.

690. **Мазуренко С. Г.** Трудова спрямованість навчання в загальноосвітніх школах України (1920–1937 рр.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Мазуренко Світлана Григорівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2004 – 221 с.

691. **Мазуренко С. Г.** Трудова спрямованість навчання в загальноосвітніх школах України (1920–1937 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Мазуренко Світлана Григорівна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – 19 с.

692. **Антонець Н. Б.** Педагогічна діяльність Спиридона Черкасенка в

контексті руху за національну освіту (1906–1940) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Антонєць Наталія Борисівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2005. – 221 с.

693. **Антонєць Н. Б.** Педагогічна діяльність Спиридона Черкасенка в контексті руху за національну освіту (1906–1940) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Антонєць Наталія Борисівна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2005. – 20 с.

694. **Замашкіна О. Д.** Проблеми розвивального навчання молодших школярів в українській педагогічній науці (60 – 90 рр. ХХ століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Замашкіна Ольга Дмитрівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2005. – 199 с.

695. **Замашкіна О. Д.** Проблеми розвивального навчання молодших школярів в українській педагогічній науці (60–90 рр. ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Замашкіна Ольга Дмитрівна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2005. – 20 с.

696. **Пугач А. В.** Проблеми підготовки вчителя до професійної діяльності в українській педагогічній періодиці (20-ті – початок 30-х років ХХ століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Пугач Анжеліна Володимирівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2008. – 237 с.

697. **Пугач А. В.** Проблеми підготовки вчителя до професійної діяльності в українській педагогічній періодиці 20-ті – початок 30-х років ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Заг. педагогіка та історія педагогіки» / Пугач Анжеліна Володимирівна ; [наук. керівник Сухомлинська Ольга Василівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2008. – 20 с.

ДОВІДКОВИЙ АПАРАТ

Іменний покажчик

У покажчику наведені прізвища всіх осіб, причетних до створення опублікованих праць О. В. Сухомлинської, літератури про неї та персоналії. Після кожної позиції у круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: укладач (*уклад.*), упорядник (*упоряд.*), редактор (*ред.*), автори рецензій (*рец.*), науковий консультант (*наук. консультант*), титульний рецензент (*тит. рецензент*), художник (*худож.*), персоналія (*перс.*) та інші. У квадратних дужках зазначено номери позицій розділу «Література про О. В. Сухомлинську». Без позначок наведені позиції, під якими виступають автори творів.

- Авраменко В. І.** 684, 685
Айвазова Л. М. 601 (упоряд.)
Албул І. В. 609 (упоряд.)
Алексеєнко Т. Ф. 499
Алексюк А. 1
Алчевська Х. Д. 216 (перс.),
428 (перс.)
Ананьїн С. А. 139 (перс.)
Андрусич Н. О. 612 (ред.), 626
(ред.), 638 (ред.)
Андрущенко В. 173 (ред.), 182
(ред.), 191 (ред.), 200 (ред.), 323
(ред.), 346 (ред.), 488, 489, 490 (ред.),
491, 515 (ред.), 516 (ред.), 517, 518
(ред.), 519 (ред.), 520 (ред.), 524
(ред.), 536 (ред.), 537, 569 (ред.), 570
(ред.), 571 (ред.), 575 (ред.), 594
(ред.)
Аніщенко В. М. 499
Аносов І. П. 490 (ред.)
Антонець М. Я. 143 (уклад.)
Антонець Н. Б. 692, 693
- Аристотель 222 (перс.)
Артемов Ю. 396
Бабич В. 47, 59
Багалій Д. І. 225 (перс.)
Баден-Пауелл Р. 226 (перс.)
Баєва Т. Ф. 18 (упоряд.)
Баллион Р. 84
Барбіна Є. С. 322 (ред.)
Бахтін М. М. 227 (перс.), 428
(перс.)
Беляєв Ю. І. 518 (ред.)
Бережина А. 107
Березівська Л. Д. 12, 13, 201,
290 (упоряд.), 317 (упоряд.), 320
(упоряд.), 345 (ред.), 382 (ред.), 403
(ред.), 419 (ред.), 467, 471 (ред.), 493
(ред.), 521 (ред.), 539 (ред.), 545, 573
(ред.), 586, 587, 596 (ред.), 613 (ред.),
627 (ред.), 632 (ред.), 639 (ред.), 641
(ред.), 652, 653
Бех І. Д. 180 (ред.), 190 (ред.),
198 (ред.), 199 (ред.), 213 (ред.), 214

- (ред.), 269 (ред.), 270 (ред.), 292
(ред.), 293 (ред.), 295 (ред.), 321
(ред.), 322 (ред.), 323 (ред.), 324
(ред.), 325 (ред.), 346 (ред.), 349
(ред.), 351 (ред.), 385 (ред.), 408
(ред.), 423 (ред.), 425 (ред.), 470
(ред.), 477 (ред.), 495 (ред.), 496
(ред.), 524 (ред.), 525 (ред.), 526
(ред.), 529, 540 (ред.), 568 (ред.), 574
(ред.), 575 (ред.), 577 (ред.), 597
(ред.), 600 (ред.), 612 (ред.), 614
(ред.), 617 (ред.), 626 (ред.), 628
(ред.), 638 (ред.)
Беленька Г. В. 612 (ред.), 626
(ред.), 638 (ред.)
Бескова Н. 268 (ред.), 288
(ред.), 319 (ред.), 344 (ред.), 380
(ред.), 402 (ред.), 418 (ред.), 469
(ред.), 492 (ред.), 520 (ред.), 595
(ред.), 611 (ред.), 625 (ред.), 637
(ред.)
Биков В. 323 (ред.), 396, 524
(ред.), 575 (ред.)
Бицора Ю. В. 595 (ред.), 611
(ред.), 625 (ред.), 637 (ред.)
Бібік Н. 197 (ред.), 212 (ред.),
268 (ред.), 288 (ред.), 293 (ред.), 319
(ред.), 344 (ред.), 349 (ред.), 353, 380
(ред.), 402 (ред.), 418 (ред.), 423
(ред.), 469 (ред.), 470 (ред.), 492
(ред.), 520 (ред.), 572 (ред.)
Біда О. 345 (ред.), 382 (ред.),
403 (ред.), 419 (ред.), 471 (ред.), 493
(ред.), 521 (ред.), 539 (ред.), 573
(ред.), 596 (ред.), 613 (ред.), 627
(ред.), 639 (ред.)
Бобир О. 38
Бондар Л. 14
Бондаренко Г. В. 609 (упоряд.)
Бондарчук О. Б. 607 (упоряд.)
Боришевський М. Й. 203
Босенко М. 173 (ред.), 182
(ред.), 191 (ред.), 200 (ред.), 215
(ред.), 272 (ред.), 296 (ред.), 326
(ред.), 352 (ред.), 387 (ред.), 410
(ред.), 426 (ред.), 478 (ред.), 497
(ред.), 527 (ред.), 544 (ред.), 579
(ред.)
Брайловська (Брайловская) П.
П. 660, 661
Бубер М. М. 433 (перс.)
Бублик Л. М. 601 (упоряд.)
Бубу М. 87 (перс.)
Будак В. Д. 406 (ред.), 409
(ред.), 629 (ред.)
Буй С. 583
Букшина Т. Ф. 327 (ред.); 388
(ред.) 390 (відп. за вип.)
Булавко В. 19
Бурда М. І. 514 (ред.)
Бюїссон Ф. 230 (перс.)
Валлон А. 85 (перс.), 231
(перс.)
Вашуленко М. С. 180 (ред.),
190 (ред.), 198 (ред.), 214 (ред.), 270
(ред.), 286 (ред.), 292 (ред.)
Вашенко Л. С. 353
Величко С. П. 321 (ред.)
Вентцель К. М. 233 (перс.)
Вербова В. В. 327 (упоряд.),
390 (упоряд.)
Виговська О. 302
Вітторіно да Ф. 238 (перс.)
Волков О. 173 (ред.), 182

- (ред.), 191 (ред.), 200 (ред.), 215 (ред.), 272 (ред.), 296 (ред.), 326 (ред.), 352 (ред.), 387 (ред.), 410 (ред.), 426 (ред.)
Воробйовська С. 197 (ред.), 212 (ред.)
Воскобойнікова-Гузєва О. В. 390 (тит. рецензент)
Гажаман Н. О. 267 (ред.)
Гайдар (Голиков) А. П. 242 (перс.)
Гайдей В. О. 636 (уклад.)
Гед Ж. 83 (перс.)
Гельвещій К. А. 243 (перс.)
Гернле Е. 244 (перс.)
Гількес П. [13] (фото)
Голобородько Я. Ю. 298 (рец.)
Головко Г. О. 670, 671
Головко М. В. 632 (ред.), 641 (ред.)
Головлева Г. 145
Гончаренко С. 4, 150 (ред.), 157 (ред.), 172 (ред.), 180 (ред.)
Горбенко Н. А. 37 (упоряд.), 390 (упоряд.)
Горпинюк В. П. 150 (ред.), 157 (ред.), 172 (ред.)
Готалов-Готліб А. Г. 139 (перс.), 356 (перс.)
Гриневич Л. М. 631 (ред.), 641 (ред.)
Гриньова М. В. 381 (ред.)
Губерський Л. В. 488 (ред.), 489 (ред.), 491 (ред.), 515 (ред.), 516 (ред.), 517 (ред.), 519 (ред.), 520 (ред.), 537 (ред.), 594 (ред.)
Гупан Н. М. 297, 646, 647
Гуржій А. М. 598 (ред.)
Гурський В. А. 290 (упоряд.)
Давидов В. В. 131 (ред.)
Делану П. 87 (перс.)
Деркач В. 55, 70
Дічек Н. П. 30; 33, 317 (упоряд.), 478 (ред.), 497 (ред.), 509, 523, 527 (ред.), 544 (ред.), 579 (ред.), 586, 587
Дзярук К. 1
Дмитренко П. В. 125 (ред.)
Довга Т. Я. 479 (упоряд.), 580 (упоряд.)
Доркєну А. М. 511 (упоряд.)
Доценко П. 60
Драгоманов М. П. 246 (перс.), 436 (перс.)
Дурдуківський В. Ф. 247 (перс.), 334 (перс.), 343 (перс.), 359 (перс.)
Дьюї Дж. 248 (перс.), 680 (перс.), 681 (перс.)
Євсюкова Л. 389
Євтух М. Б. 190 (ред.), 214 (ред.), 270 (ред.), 286, 514 (ред.)
Єрмаков І. 215 (ред.), 272 (ред.), 296 (ред.), 326 (ред.), 352 (ред.), 387 (ред.), 410 (ред.), 426 (ред.), 478 (ред.), 497 (ред.), 527 (ред.), 544 (ред.), 579 (ред.)
Єфремов С. О. 250 (перс.), 438 (перс.)
Жовта І. 15
Жорєс Ж. 81 (перс.)
Завгородня Т. 573 (ред.)
Задорожний М. 197 (ред.), 212 (ред.), 268 (ред.), 283, 288 (ред.),

- 319 (ред.), 344 (ред.), 380 (ред.),
402 (ред.), 418 (ред.), 469 (ред.),
492 (ред.), 520 (ред.), 595 (ред.),
611 (ред.), 625 (ред.), 637 (ред.)
- Заліток Л.** 20, 21, 30 (упоряд.),
466 (упоряд.), 479 (упоряд.), 486
(упоряд.), 580 (упоряд.), 608
(упоряд.)
- Залкінд А. Б. 251 (перс.)
- Залужний О. С. 158 (перс.),
159 (перс.), 252 (перс.), 361 (перс.),
439 (перс.)
- Замашкіна О. Д. 694, 695
- Захаренко О. А. 484 (перс.),
508 (перс.)
- Зеленкевич Я. Ф. *див. Ченіза*
- Я. Ф.**
- Зеньковський В. В. 304 (перс.),
362 (перс.)
- Зільберштейн А. І. 253 (перс.)
- Зінковська Л. 255
- Зотова В. А. 390 (відп. за вип.)
- Зоц В. М. 279
- Зязюн І. А. 151 (ред.), 488
(ред.), 489 (ред.), 491 (ред.), 515
(ред.), 516 (ред.), 517 (ред.), 519
(ред.), 520 (ред.), 537 (ред.)
- Іванова І. О.** 511 (упоряд.)
- Івашенко В. М. 607 (упоряд.)
- Ігнатенко П. І. 100
- Ільєнков Е. В. 440 (перс.)
- Іщук С. В. 327 (упоряд.)
- Калениченко Н. П.** 94
(упоряд.), 102 (упоряд.)
- Калініченко Н. А. 186
- Калмикова Л. О. 18 (упоряд.)
- Кендзьор П. І. 688, 689
- Кирій С. 56
- Коберник О. М. 476 (ред.), 495
(ред.), 525 (ред.), 543 (ред.), 577
(ред.), 600 (ред.), 617 (ред.), 631
(ред.)
- Кобзар Б. С. 199 (ред.), 213
(ред.), 269 (ред.)
- Коваленко В. О. 680, 681
- Кодлюк Я. П. 479 (упоряд.), 580
(упоряд.)
- Коляда Н. М. 609 (упоряд.)
- Коменський Я. А. 123 (перс.),
125 (перс.)
- Коноваленко О. 584
- Кононенко В. І. 208 (ред.)
- Коньо Ж. 81 (перс.), 86 (перс.),
131 (перс.)
- Корінь Т. 7
- Корчак Я. 327 (перс.)
- Костюк Т. 358
- Кремень В. Г. 32 (перс.); 190
(ред.), 198 (ред.), 214 (ред.), 270
(ред.), 292 (ред.), 294 (ред.), 323
(ред.), 347 (ред.), 384 (ред.), 407
(ред.), 421 (ред.), 422 (ред.), 428
(ред.), 429 (ред.), 430 (ред.), 431
(ред.), 432 (ред.), 433 (ред.), 434
(ред.), 435 (ред.), 436 (ред.), 437
(ред.), 438 (ред.), 439 (ред.), 440
(ред.), 441 (ред.), 442 (ред.), 443
(ред.), 444 (ред.), 445 (ред.), 446
(ред.), 447 (ред.), 451 (ред.), 452
(ред.), 453 (ред.), 454 (ред.), 456
(ред.), 460 (ред.), 462 (ред.), 463
(ред.), 470 (ред.), 474 (ред.), 475
(ред.), 488 (ред.), 489 (ред.), 490
(ред.), 491 (ред.), 494 (ред.), 514

- (ред.), 515 (ред.), 516 (ред.), 517 (ред.), 518 (ред.), 519 (ред.), 520 (ред.), 524 (ред.), 528 (ред.), 529, 533 (ред.), 536 (ред.), 537 (ред.), 541 (ред.), 542 (ред.), 569 (ред.), 570 (ред.), 571 (ред.), 575 (ред.), 576 (ред.), 582 (ред.), 593 (ред.), 594 (ред.), 599 (ред.), 616 (ред.), 618, 630 (ред.), 640 (ред.), 641 (ред.)
- Крисальна Л. 389
- Крупська (Крупская) Н. К. 89 (перс.)
- Кузнецов Ю. 399
- Кузь В. Г. 289 (ред.)
- Курило В. С. 504 (ред.), 509, 523, 548 (упоряд., ред.), 550 (ред.), 551 (ред.), 552 (ред.), 555 (ред.), 556 (ред.), 557 (ред.), 558 (ред.), 559 (ред.), 560 (ред.), 562 (ред.), 563 (ред.), 564 (ред.), 565 (ред.)
- Лактіонова Г. М.** 282 (упоряд.), 287 (упоряд.)
- Ланге М. М. 367 (перс.), 445 (перс.)
- Ланжевен П. 85 (перс.)
- Лафарг П. 81 (перс.)
- Левецкий Т. 533 (ред.), 593 (ред.)
- Лисиця Н. В. 601 (упоряд.)
- Лога Т. В. 511 (упоряд.)
- Локшина О. І. 353, 498
- Лубенець Т. Г. 256 (перс.)
- Луговий В. І. 500, 514 (ред.), 528 (ред.), 576 (ред.), 598 (ред.)
- Луначарський А. В. (перс.)
- Лутовинова В. І. 390 (ред.)
- Ляшенко О. І. 286, 294 (ред.), 323 (ред.), 347 (ред.), 384 (ред.), 407 (ред.), 474 (ред.), 494 (ред.), 524 (ред.), 542 (ред.), 575 (ред.), 599 (ред.), 616 (ред.), 630 (ред.), 640 (ред.)
- Мадзігон В. М.** 151 (ред.); 271 (ред.), 273, 286 (відп. за вип.), 420 (ред.), 421 (ред.), 422 (ред.), 472 (ред.), 475 (ред.), 500, 514 (ред.), 528 (ред.), 529, 576 (ред.)
- Мазуренко С. Г. 690, 691
- Майборода З. 16
- Макаренко А. С. 105 (перс.)
- Максименко С. Д. 455 (ред.)
- Малюга В. 40
- Мальований Ю. І. 381 (ред.)
- Мамонтов Я. А. 139 (перс.), 368 (перс.), 670 (перс.), 671 (перс.)
- Манжос Б. С. 369 (перс.)
- Марченко Л. 26, 313
- Масол Л. М. 540 (ред.), 574 (ред.), 597 (ред.), 614 (ред.), 628 (ред.)
- Мацібора Н. Г. 607 (упоряд.)
- Мащенко Е. 160
- Місечко О. Є. 468, 654, 655
- Міщенко Н. 163
- Міхно О. 62, 636 (уклад.)
- Момот Л. 183
- Москаленко В. В. 546 (рец.)
- Москаленко Є. А. (Е. А.) 666, 667
- Мостова Т. 312, 314, 328, 342
- Музиченко О. Ф. (Музыченко А. Ф.) 94 (перс.), 139 (перс.), 162 (перс.), 370 (перс.), 393 (перс.), 400 (перс.), 405 (перс.)

- Науменко Т.** 310
Несин Н. Г. 575 (ред.), 599 (ред.), 616 (ред.), 630 (ред.), 640 (ред.)
Нестеренко Г. О. 490 (ред.), 515 (ред.), 516 (ред.), 518 (ред.), 519 (ред.), 520 (ред.), 536 (ред.), 537 (ред.), 569 (ред.), 570 (ред.), 571 (ред.), 594 (ред.)
Нечуй-Левицький І. 668 (перс.), 669 (перс.)
Ничкало Н. 271 (ред.)
Ніколаєнко С. 313
Ніколюк Л. І. 10 (упоряд.), 267 (ред.)
Овчарук О. В. 662, 663
Огнев'юк В. 313, 593 (ред.)
Оржеховська В. М. 295 (ред.), 325 (ред.)
Островська О. 388 (упоряд.)
Осьмук Н. Г. 633
Павліченко О. М. 181 (упоряд.)
Палащина Н. А. 388 (ред.), 390 (упоряд.)
Палюх З. А. 676, 677
Перебийніс Г. М. 186
Перевальська М. В. 121 (худож.)
Петренко О. Б. 512, 656, 657
Петрова А. 187
Пироженко Л. В. 287 (упоряд.), 658, 659, 674, 675
Плав'юк М. 275 (перс.)
Побірченко Н. С. 293 (ред.), 349 (ред.), 423 (ред.), 476 (ред.), 495 (ред.), 525 (ред.), 543 (ред.), 577 (ред.), 600 (ред.), 609 (наук. консультант), 617 (ред.), 631 (ред.), 648, 649, 668, 669
Подольн І. 26
Покусова О. С. 580 (упоряд.)
Пометун О. І. (Е. І.) 642, 643
Прокопенко І. Ф. 618
Пугач А. В. 696, 697
Пустовіт Г. П. 280, 294 (ред.), 331
Пуховська Л. П. 643, 644
Рагозін М. П. 222 (упоряд.), 240 (упоряд.), 248 (упоряд.), 254 (упоряд.), 259 (перс., упоряд.), 260 (упоряд.), 266 (упоряд.)
Рапіна Л. 44, 45, 50, 51, 52, 58, 63, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 75
Регейло І. Ю. 598 (упоряд.)
Рисіна М. Ю. 633
Рогова П. І. 10 (відп. за вип.); 30 (наук. ред.), 267 (відп. за вип.); 327 (ред.); 390 (ред.), 396, 466 (наук. ред.), 486 (наук. ред.), 607 (наук. ред.), 608 (наук. ред.)
Русова С. 166 (перс.), 672 (перс.), 673 (перс.)
Руссо Ж.-Ж. 260 (перс.)
Рябоконт Л. 37, 336
Савченко О. Я. 30, 33 (відп. за вип.), 143 (уклад.), 148, 271 (ред.), 273, 286, 406 (ред.), 409 (ред.), 421 (ред.), 422 (ред.), 472 (ред.), 473 (ред.), 514 (ред.), 548 (упоряд., ред.), 550 (упоряд., ред.), 551 (упоряд., ред.), 552 (упоряд., ред.), 555 (упоряд., ред.), 556 (упоряд., ред.), 557 (упоряд., ред.), 558 (упоряд.,

- ред.), 559 (упоряд., ред.), 560 (упоряд., ред.), 562 (упоряд., ред.), 563 (упоряд., ред.), 564 (упоряд., ред.), 565 (упоряд., ред.), 568 (ред.), 615 (ред.), 629 (ред.)
- Саква О. (А.) 309
- Самчук Л. І. 390 (упоряд.)
- Сбруєва А. А. 350, 379, 633, 650, 651
- Сейко Н. А. 401, 678, 679
- Семендяєва Г. М. 30 (упоряд.)
- Сергеєва В. Ф. 672, 673
- Синяк Д. 309
- Сиротенко А. Й. 385 (ред.), 408 (ред.), 425 (ред.), 477 (ред.), 496 (ред.), 526 (ред.)
- Сисоєва С. О. 470 (ред.), 533 (ред.)
- Сковорода Г. С. 151 (перс.)
- Скульський Р. П. 208 (ред.)
- Смаль В. З. 80
- Смола Л. М. 598 (упоряд.)
- Снідерс Ж. 86 (перс.)
- Соколянський І. П. 167 (перс.), 377 (перс.), 456 (перс.)
- Соловійов Ю. І. 420 (ред.)
- Соломка В. 21
- Стогній І. П. 125 (ред.)
- Сухомлинский В. А. *див.*
- Сухомлинський В. О.** 41, 44, 60, 66, 74, 95, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 112, 114, 115, 120, 121, 126, 128, 130, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 141, 142, 143, 145, 146, 148, 155, 169, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 195, 204, 206, 207, 261, 262, 267, 299, 308, 340, 378 (перс.), 415, 427, 450, 457, 458, 459, 461, 464, 465, 484, 486, 506, 508, 509, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 581, 585, 588, 591, 592, 602, 634, 635
- Сухомлинська Г. І.
- (Сухомлинская А. И.)** 100, 107, 267 (упоряд.)
- Сухомлинський В. О.
- (Сухомлинский В. А.)**
- Сухомлинський С. В. 24 (фото); 100
- Сяомань Джу 602
- Тараненко І. Г.** 254
- Ткач Л. 74
- Ткаченко І. Г. 340 (перс.)
- Ткаченко Л. 22, 27, 35, 36, 41, 77, 313, 332
- Топузов О. М. 632 (ред.), 641 (ред.)
- Тронько П. 488 (наук. консультант), 489 (наук. консультант), 490 (наук. консультант), 491 (наук. консультант), 536 (наук. консультант), 570 (наук. консультант), 571 (наук. консультант), 594 (наук. консультант)
- Тютюнник Л. В. 664, 665
- Углова О.** 23
- Уюнтена (Уюнтэна) 682, 683
- Ушинський К. Д. 448 (перс.), 511 (перс.), 589 (перс.)
- Федяєва В.** 417, 513
- Фещенко О. В. 487 (упоряд.)

- Філімонова Т. В. 79, 276, 465 (упоряд.), 686, 687
- Франгос Х. 263 (перс.)
- Френе С. (Freinet С.) 87 (перс.), 124 (перс.), 140 (перс.), 149 (перс.), 169 (перс.), 264 (перс.), 460 (перс.), 660 (перс.), 661 (перс.).
- Хайруліна В.** 389
- Чебикін О. Я.** 511 (наук. консультант)
- Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф. 170 (перс.), 178 (перс.), 462 (перс.), 601 (перс.)
- Чередниченко Д. 318 (ред.)
- Черкасенко С. 692 (перс.), 693 (перс.)
- Чорна К. І. 203
- Штайнер Р.** 463 (перс.)
- Шулікін Д. 29
- Яковенко П.** 25
- Ярмаченко М. Д. 6, 11; 69 (перс.) 150 (ред.), 157 (ред.), 172 (ред.), 180 (ред.), 216 (ред.), 217 (ред.), 218 (ред.), 219 (ред.), 220 (ред.), 221 (ред.), 223 (ред.), 224 (ред.), 225 (ред.), 226 (ред.), 227 (ред.), 228 (ред.), 229 (ред.), 230 (ред.), 231 (ред.), 232 (ред.), 233 (ред.), 234 (ред.), 235 (ред.), 236 (ред.), 237 (ред.), 238 (ред.), 239 (ред.), 241 (ред.), 242 (ред.), 243 (ред.), 244 (ред.), 246 (ред.), 247 (ред.), 249 (ред.), 250 (ред.), 251 (ред.), 250 (ред.), 253 (ред.), 256 (ред.), 263 (ред.), 264 (ред.), 265 (ред.), 271 (ред.)
- Freinet С. *див. Френе С.*
- Michalczak К. 140 (ред.)
- Napiorkowska Z. 140 (ред.)
- Smolinska H. 140 (ред.)
- Suchomlinsky V. *див. Сухомлинський В. О.*

Алфавітний покажчик назв праць О. В. Сухомлинської

- Авторські педагогічні системи як складова оновлення національної школи 582
- Академія педагогічних наук святкує свій перший ювілей. Що вдалося за десять років? 273
- Актуальные проблемы марксистской теории воспитания в современной Франции 82
- Алчевська Христина Данилівна 217, 428
- Альтруїзм 217
- Антипедагогіка 218
- Антична педагогіка 219, 429
- Антропологія 220
- Антропологія педагогічна 221
- Аристотель 222
- Архівні документи 223, 430
- Архітектор дитячих сердець 583
- Асоційовані школи ЮНЕСКО 224
- Багалій Дмитро Іванович 225
- Баден–Пауелл Роберт 226
- Батьківська школа 328
- Бахтін Михайло Михайлович 227, 431
- Берегиня історико-педагогічної науки: до ювілею Нінелі Павлівни Калениченко 530
- Біла книга національної освіти України 499
- Біогенетичний закон 432
- Біогенетичний закон у педагогіці й психології 228
- Біографія В. О. Сухомлинського у світлі наукового аналізу: до 75-річчя від дня народження 126
- Бубер Мартін Мардохай 229, 433
- Бюїссон Фердінанд 230
- В поисках настоящего 547
- В родинному колі 100
- Валлон Анрі 231
- «Вальдорфська педагогіка» 232, 434
- Вентцель Костянтин Миколайович 233

Викриття діячами Інтернаціоналу робітників освіти імпералістичної спрямованості предметів гуманітарного циклу буржуазної школи (1920–1939 рр.) 94

Випереджаючи час ... 298, 329

Витоки й засади української школи рефлексології та педології (20–ті роки) 144

Виховання 234

Виховання дітей та молоді в контексті розвитку громадянського суспільства 300

Виховання дітей у дусі миру: на прикладі міжнар. учит. руху 108

Виховання самоцінності особи: [наук. біографія В. О. Сухомлинського] 354

Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін 301, 355

Виховна система 233

Виховувати любов'ю 330

Відділення теорії та історії педагогіки 175, 202, 331

Відділення теорії та історії педагогіки: історія становлення та розвитку 411

Відкритий лист Академії педагогічних наук України до Верховної Ради України 500

«Вільна українська школа» 236

Вільне виховання 435

Віннетка–план 237

Вітторіно да Фельтре 238

Врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей 239

Вступ [до частини 3 „Громадянське виховання: спадщина і сучасність”] 240

Вступна стаття [до публікації Олександра Музиченка «Виховуючий вплив навчання»] 393

Вчительські організації 241

Гайдар (Голиков) Аркадій Петрович 242

Гельвецій Клод Адріан 243

Гене́за духовності в контексті виховання 394

Гернле Едвін 244

Готалов–Готліб Арте́мій Григорович (1866–1960) 356

Громадсько–державна система управління і Василь Сухомлинський 302

- Громадянське виховання: спадщина і сучасність 357
- Громадянське виховання і сучасна освіта: від здобутого – до нових акцентів і наголосів 619
- Громадянськість як феномен виховання 192
- Гуманістичний напрям педагогіки В. О. Сухомлинського 602
- Давайте вспомним Сухомлинского 145
- Деякі аспекти еволюції сприйняття творчості В. Сухомлинського: дорога довжиною в 40 років 501, 548
- Деякі питання етимології педагогічного знання 245
- «Дивлячись на нашу молодь, переймаюся оптимізмом» 358
- Диспут по-советски 146
- Дитина в центрі уваги педагогічної науки 274
- Диференційоване навчання в історії української школи 480
- До витоків профільного навчання в Україні 332
- До питання про розвиток змісту загальної середньої освіти 303, 333
- Довга дорога до правди 584
- Дослідження мікроісторії в сучасному історико-педагогічному вимірі 620
- Драгоманов Михайло Петрович 246, 436
- Думки В. О. Сухомлинського про здоров'я дітей в історичній перспективі 549
- Дурдуківський Володимир Федорович (1874–1938) 247, 334, 359
- Духовно–моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики 360, 395
- Духовно–моральне виховання дітей та молоді: загальні тенденції й індивідуальний пошук 392
- Джон Дьюї 248
- Експериментальна педагогіка 249, 437
- Елементи порівняльно–педагогічного підходу до вивчення зарубіжного досвіду в 20–х рр. в Україні 117
- Етичні цінності у навчально–виховному процесі сучасної сільської школи 335
- Етнопедагогіка як засіб полікультурного виховання 275
- Етнопедагогіка – засіб полікультурного виховання, або як інтегрувати національну концепцію розвитку школи в загальноєвропейський контекст 153
- Етнопедагогіка – засіб полікультурного виховання 148
- Єфремов Сергій Олександрович 250, 438
- З історії Інтернаціоналу працівників освіти (1920–1939 рр.) 90

- З історії марксистської педагогічної думки у Франції 81
- З історії розвитку марксистської педагогічної думки у Франції (1920–1939 рр.) 85
- «З кожним роком осягаю, поважаю і люблю свого батька все більше» 183
- З чого все починалось? 276
- Забезпечення світоглядної та духовно-моральної спрямованості освіти 621
- Залкінд Арон Борисович 251
- Олександр Залужний (1886–1941) 158
- Олександр Залужний: віхи життя і педагогічної творчості 159
- Залужний Олександр Самійлович (1886–1941) 252, 361, 439
- Запропоновано сучасні технології комплексного виховання дитини 502
- Зарубіжний педагогічний досвід в Україні в 20–ті роки 122
- Зеньковський Василь Васильович (1881–1962) 362
- Василь Васильович Зеньковський – київський представник російського зарубіжжя 304
- Зільберштейн Андрій Ілліч 253
- Знову «єдино вірне вчення»: Уроки етики віри – це загроза демократії 363
- Ідеї громадянськості й школа, в Україні 193
- Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського 550
- Ідея свободи 127
- Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського 364
- Ідея свободи у вихованні в європейській педагогіці й спадщині В. О. Сухомлинського 128
- Ільєнков Евальд Васильович 409
- Історико–педагогічне дослідження та його «околиці» 365
- Історико–педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем 298
- Історико–педагогічний процес в Україні: регіональний вимір 412
- Історія і теорія педагогічної науки 366
- Історія педагогіки як наука 441
- Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми 277, 305
- Идеи и свершения Василия Александровича Сухомлинского (1918–1970) 101
- Идеи свободы в воспитании 129
- Идеи свободы во взглядах В. А. Сухомлинского 551

- Идеи В. А. Сухомлинского о здоровье детей в исторической перспективе 585
- Из педагогического наследия В. А. Сухомлинского 130
- Казки й оповідання – то вершина науково–педагогічної творчості батька 306
- Київська Духовна Академія 442
- Кого считать «элитой»? 160
- Коллектив і особистість у контексті філософії освіти 531
- Ян Амос Коменський і розвиток національної школи в Україні 123
- Комплексна система навчання 443
- Комплексне навчання в школах України 161
- Концептуальні засади розвитку історико–педагогічної науки в Україні 194
- Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей 278, 481
- Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей: модернізація педагогічної освіти в контексті загальноцивілізаційних змін 413
- Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності 203, 254, 307
- Концепція інформатизації мережі бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів України 396
- Коньо Жорж (1901–1978) 131
- Краса й мудрість Сухомлинських 255
- Критика буржуазних концепцій освіти і виховання на сторінках журналу «Комуністична освіта» («Шлях освіти») (1922–1941) 88
- Н. К. Крупская и международное учительское движение 89
- Культуровідповідність 444
- Ланге Микола Миколайович (1858–1921) 367, 445
- Листи дружині Василь Сухомлинський надсилав у двох екземплярах – українською та російською 308
- Лубенець Тимофій Григорович 256
- А.В. Луначарський і міжнародний учительський рух 118
- «Лучше всего у нас получается муштра» 309
- Мамонтов Яків Андрійович (1888–1940) 368
- Манжос Борис Семенович (1891–1938?) 369
- Марксистсько–Ленінська педагогіка 446

- Марксистсько–ленінські принципи критики буржуазної педагогіки в працях радянських дослідників 20–30–х років (на прикладі Франції) 91
- Материнська любов як основа виховання почуття відповідальності: з педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського 132
- Международное общество последователей В. А. Сухомлинского 133
- Международное прогрессивное профессиональное движение учителей в борьбе за демократическую педагогику (1917–1990) 116
- Международный комитет пропаганды и прогрессивное учительское движение 92
- Мені цікаво розмірковувати над тим, що викликає проблеми 279
- Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття 414
- Мир сказок Василя Александровича Сухомлинского 134
- Міжнародні зв'язки педагогів України у 20–х – на початку 30–х рр 119
- Місце і роль Сухомлинського у трансформації освіти в Україні 184
- Моральне виховання учнів: педагогічна наука та практика 397
- Олександр Музиченко (1875–1940) 162
- Музиченко Олександр Федорович (1875–1940) 370
- Александр Фёдорович Музыченко (1875–1940) 94
- Навчання і здоров'я дитини 204
- Народження громадянина: Ольга Сухомлинська: Діти не можуть бути у вакуумі до 18 років 336
- Наукові здобутки відділень АПН України за 1998–2002 рр. 280
- Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні 528
- Національна система виховання 205
- Неминущі цінності у вихованні дітей і молоді 175
- Непочута промова про цінності 257
- Некоторые аспекты эволюции восприятия творчества В. А. Сухомлинского 552
- Нове виховання 447
- Ногами людина повинна вrostати у землю своєї батьківщини, але очі її хай оглядають весь світ 135
- Обґрунтовано новий напрям в педагогіці – освітологію 532
- Орієнтуємось на європейські тенденції 337
- Освіта і розвиток особистості: історичний вимір 533
- Освіта як багатомірна і багатофункціональна система 603

- Освітологія і етнопедагогіка в дії 553
- Основне в дошкільному віці – пробудження 310
- От составителя: [Вступ. ст. в кн. В. А. Сухомлинского «Как воспитать настоящего человека»] 109
- От составителя [Вступ. ст. в кн. В. А. Сухомлинского «Хрестоматия по этике»] 112
- Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення 503
- Педагоги України ХХ століття 371
- Педагогіка 618
- Педагогіка Просвітництва ХІХ століття 372
- Педагогічна спадщина як предмет вивчення (на прикладі доробку К. Д. Ушинського) 448
- Педагогічний дискурс ХІХ ст. – диференціація й інтеграція ідей 482
- Педагогічний ідеал крізь призму теорії моралі 449
- Педагогічні товариства послідовників В. Сухомлинського 136
- Передмова 450
- Передне слово [у кн. «Диференційований підхід в історії української школи (кінець ХІХ – перша третина ХХ ст.)»] 586
- Передне слово [у кн. «Українська педагогіка в персоналіях»] 373
- Періодизація педагогічної думки в Україні: кроки до нового виміру 281
- Персоналія в історико–педагогічному дискурсі 258
- Перша українська гімназія ім. Т. Шевченка – утілення мрій української інтелігенції 504
- Питання виховання дітей пролетаріату на Лейпцігській міжнародній педагогічній конференції (10–12 квіт. 1928 р.) 113
- Підходи до особистісно зорієнтованого виховання дітей раннього віку в Україні 206
- Порадник соціального виховання 451
- Почему завтра не приходит сегодня 207
- Права дитини в контексті історичних і сьогоднішніх реалій 282, 311
- Презентація нових педагогічних видань відбудеться 163
- Про діяльність спеціалізованих учених рад у 2002–2003 рр. 338
- Про ідеї та підходи до виховання моральності: український погляд 622
- Про наукову діяльність АПН України: історія і теорія педагогічної науки 374
- Про особистість і колектив у сучасних педагогічних вимірах 533
- Про стан теорії і практики виховання в освітньому просторі України 185

- Про цю книгу [передм. до кн. Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей] 634
- Проблема «природа – виховання» в педагогічній теорії та шкільній практиці України 20–30–х рр. 176
- Проблеми виховання дітей 164
- Проблеми розвитку особистості в історичному контексті психології та педагогіки 375
- Проблеми теорії виховання дітей і молоді в Україні 153, 177
- Програми національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін 505
- Пролеткульт 452
- Психотехніка – втрачений напрям радянської педагогічної науки і практики 554
- Психотехніка і НОП крізь призму диференціації педагогічного процесу в школі (метологія і технології) 587
- Микола Рагозін 259
- Радянська педагогіка як ідеологія: спроби історичної реконструкції 604, 623
- Рефлексії про генезу духовності в контексті виховання на шляху до синтезу парадигм 376
- Рефлексологія 453
- Реформаторська педагогіка 454
- Розвиток особистості і освіта: історичний вимір 455
- Розвиток педагогічної науки 165
- Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси 529
- Розробка духовно-моральних складових розвитку особистості 483
- Софія Русова в контексті розвитку педагогічної думки 166
- Русский язык в Украине: слово и его функции 605
- Рядки з листа 186
- Свіжий вітер казки 114
- Слово до читача 339
- Слово про педагога 178
- Іван Соколянський (1889–1960) 167
- Соколянський Іван Панасович (1889–1960) 377, 456
- Сотрудничество французских деятелей просвещения с журналом «Шлях освіти» 87
- Співвідношення наукової та народної педагогіки у вихованні дітей та молоді 208

- Становлення марксистської педагогічної думки у Франції 83
- Сто років на благо дошкілля! 535
- Стратегічні напрямки розвитку педагогічної науки, фізичної культури та спорту в Україні 340
- Ступени взрослення 95
- Ольга Сухомлинская. Отец находил счастье в гармонии с природой и людьми 187
- Ольга Сухомлинська: кожна освічена людина має знати ази педагогіки 398
- Ольга Сухомлинська: навчання має надихати, а не пригнічувати 399
- Василий Александрович Сухомлинский (1918–1970) 102
- Василь Сухомлинський 261
- Сухомлинський Василь Олександрович (1918–1970) 378, 457, 458
- В. О. Сухомлинський і моральне виховання: трансформація педагогічних цінностей 506, 555
- В. О. Сухомлинський і проблеми дитинства 262
- Василь Сухомлинський і Іван Ткаченко – провідники нинішніх перетворень у педагогічній теорії і практиці 341
- Василь Сухомлинський і сучасність 459
- В. А. Сухомлинский и нравственное воспитание: трансформация педагогических цінностей 556
- Василь Олександрович Сухомлинський – наукова біографія 557, 588
- Василий Александрович Сухомлинский – научная биография 558
- В. О. Сухомлинський об'єднує вчителів 138
- Сухомлинский принадлежит всему миру 137
- В.О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю 148
- Василь Сухомлинський у зарубіжжі 183, 188
- Василь Сухомлинський: „...У шкільній коморі” звалище гнилих жолудів 312
- Василь Сухомлинський: школа – це духовна колиска народу 313
- Сучасні цінності у вихованні: проблеми, перспективи 168
- В. А. Сухомлинский в Оберхаузене 120
- Сухомлинский должен вернуться 209
- Сухомлинский принадлежит всему миру 137
- Сучасні цінності у вихованні: проблеми, перспективи 168
- Тематика історико-педагогічних досліджень як особливий вимір і перспектива 606

Теоретичні проблеми виховання і діяльність позашкільних закладів 154
Толерантність як підхід до розгляду ідей В. О. Сухомлинського про дитину 624

«...Традиції демократії в нашому суспільстві треба ще багато років плекати, аби вони стали нормою життя» 283

Трансформація освіти в Україні і доробок Василя Сухомлинського 189

Трансформація освіти в Україні та педагогічний доробок Василя Сухомлинського 195, 559

Трансформація образования в Украине и педагогическое наследие Василя Сухомлинского 560

У Сухомлинського було надзавдання – служити Дитині 314

У пошуках справжнього 561

Українські вчені про зарубіжний педагогічний рух (1920–1929) 138

Уроки наступальності 96

Учитель в современном мире и его роль в демократизации образования 111

Учительское движение – против фашистской школьной доктрины 97

К. Д. Ушинський на тлі доби 589

Філософія для дітей як педагогічна проблема 315

Філософія для дітей в етичній спадщині В. О. Сухомлинського 155, 562

Філософія освіти в системі соціокультурного знання 590

Філософія для дітей в етичному наследии В. А. Сухомлинского 563

Формирование личности в демократическом обществе как объект педагогического исследования 284

Формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей 316

Франгос Христос 263

Французькі прогресивні педагоги про проблеми виховання 86

Френе Селестен 264, 460

С. Френе. і В. Сухомлинський: спільне й відмінне у вихованні 169

Селестен Френе у журналі «Шлях освіти» 124

Художні мініатюри В. Сухомлинського в культурологічному вимірі 564

Художественные миниатюры В. Сухомлинского в культурологическом измерении 565

Художня спадщина В. Сухомлинського в культурологічному вимірі 415, 461

Цінності у вихованні дітей та молоді 179

Чем лечит мозг – мыслью, трудом, творчеством или лекарствами? 507

- Яків Чепіга (1875–1938) 170
 Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович 265, 462
 Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим 484, 508
 Школа має усміхатися дитині. Постійно 342
 Школа – моє життя 343
 Школа сучасної Франції: проблеми й перспективи 98
 Школа В. О. Сухоминського в Павлиші 509
 Школа Сухомлинського у Павлиші – погляд крізь призму часу 581
 Школа Сухомлинського як педагогічний проект 591
 Школа як соціокультурний образ суспільства 485
 Школи Сухомлинського і Захаренка як альтернативи існуючим 510
 Штайнер Рудольф 463
 Що таке духовність сьогодні? 210
 Етюди о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы 427
 Celestyn Freinet і Ukraina 140
 Philosophizing with Children In Soviet Ukraine: The Heritage of Vasyl Suchomlinsky 285
 Report by Prof Olga Suchomlinskaja 196
 The organization of the teaching – educational process in the context of formation of outlines of citizenship for the Learning youth 211
 Zwizki Celestyna Freineta z Ukraine 149
 Ukraina/Ukraine 156
 40 Years' Evolution of Vasyl Sukhomlynsky' Work Perception 592

***Алфавітний покажчик праць О. В. Сухомлинської про
 Василя Олександровича Сухомлинського***

- Біографія В. О. Сухомлинського у світлі наукового аналізу: до 75-річчя від дня народження 126
 Випереджаючи час ... 299, 328
 Виховання самоцінності особи: [наук. біографія В. О. Сухомлинського] 354
 Громадсько–державна система управління і Василь Сухомлинський 302
 Гуманістичний напрям педагогіки В. О. Сухомлинського 602
 Давайте вспомним Сухомлинского 145
 Деякі аспекти еволюції сприйняття творчості В. Сухомлинського: дорога довжиною в 40 років 501, 548

- Диспут по-советски 146
- Довга дорога до правди 584
- Думки В. О. Сухомлинського про здоров'я дітей в історичній перспективі 549
- Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського 550
- Ідея свободи 127
- Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського 364
- Ідея свободи у вихованні в європейській педагогіці й спадщині В. О. Сухомлинського 128
- Идеи и свершения Василия Александровича Сухомлинского (1918–1970) 101
- Идеи свободы во взглядах В. А. Сухомлинского 551
- Идеи В. А. Сухомлинского о здоровье детей в исторической перспективе 585
- Из педагогического наследия В. А. Сухомлинского 130
- Казки й оповідання – то вершина науково-педагогічної творчості батька 306
- Краса й мудрість Сухомлинських 255
- Листи дружині Василь Сухомлинський надсилав у двох екземплярах – українською та російською.. 308
- Материнська любов як основа виховання почуття відповідальності: з педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського 132
- Международное общество последователей В. А. Сухомлинского 133
- Мир сказок Василия Александровича Сухомлинского 134
- Місце і роль Сухомлинського у трансформації освіти в Україні 184
- Некоторые аспекты эволюции восприятия творчества В. А. Сухомлинского 552
- От составителя: [Вступ. ст. в кн. В. А. Сухомлинского «Как воспитать настоящего человека»] 109
- От составителя [Вступ. ст. в кн. В. А. Сухомлинского «Хрестоматия по этике»] 112
- Педагогічні товариства послідовників В. Сухомлинського 136
- Про цю книгу [передм. до кн. Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей] 634
- Рядки з листа 186
- Свіжий вітер казки 114
- Слово до читача 339

- Слово про педагога 178
- Ольга Сухомлинская. Отец находил счастье в гармонии с природой и людьми 187
- Василий Александрович Сухомлинский (1918–1970) 102, 261, 378, 457, 458
- В. О. Сухомлинський і моральне виховання: трансформація педагогічних цінностей 506, 555
- В. О. Сухомлинський і проблеми дитинства 262
- Василь Сухомлинський і Іван Ткаченко – провідники нинішніх перетворень у педагогічній теорії і практиці 341
- Василь Сухомлинський і сучасність 459
- В. А. Сухомлинский и нравственное воспитание: трансформация педагогических ценностей 556
- Василь Олександрович Сухомлинський – наукова біографія 557, 588
- Василий Александрович Сухомлинский – научная биография 558
- В. О. Сухомлинський об'єднує вчителів 138
- В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю 148
- Василь Сухомлинський у зарубіжжі 188
- Василь Сухомлинський: «...У шкільній коморі» звалище гнилих жолудів 312
- Василь Сухомлинський: школа – це духовна колиска народу 313
- В. А. Сухомлинский в Оберхаузене 120
- Сухомлинский должен вернуться 209
- Сухомлинский принадлежит всему миру 137
- Толерантність як підхід до розгляду ідей В. О. Сухомлинського про дитину 625
- Трансформація освіти в Україні і доробок Василя Сухомлинського 189, 195, 559
- Трансформация образования в Украине и педагогическое наследие Василия Сухомлинского 560
- У Сухомлинського було надзавдання – служити Дитині 314
- Філософія для дітей в етичній спадщині В. О. Сухомлинського 155, 562
- Філософія для дітей в етичеському наслідді В. А. Сухомлинського 563
- С. Френе. і В. Сухомлинський: спільне й відмінне у вихованні 169
- Художні мініатюри В. Сухомлинського в культурологічному вимірі 564
- Художественные миниатюры В. Сухомлинского в культурологическом измерении 565

Художня спадщина В. Сухомлинського в культурологічному вимірі 415, 461

Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим 484, 508

Школа В. О. Сухомлинського в Павлиші 509

Школа Сухомлинського у Павлиші – погляд крізь призму часу 581

Школа Сухомлинського як педагогічний проект 591

Школи Сухомлинського і Захаренка як альтернативи існуючим 510

Етюди о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы 427

Philosophizing with Children In Soviet Ukraine: The Heritage of Vasyl Suchomlinsky 285

40 Years' Evolution of Vasyl Sukhomlynsky' Work Perception 592

Алфавітний покажчик назв міжнародних і всеукраїнських конференцій, педагогічних читань, семінарів, круглих столів, у яких брала участь О. В. Сухомлинська

У квадратних дужках зазначено номери позицій розділу «Література про О. В. Сухомлинську»

Відкриття музею імені Миколи Ярмаченка в НПУ ім. М. П. Драгоманова [69]

Відкриття ювілейної виставки «Національна академія педагогічних наук України – 20» у Педагогічному музеї України [62]

Всеукраїнська виставка «Музейно-педагогічна палітра України» (Педагогічний музей України) [42]

Всеукраїнська виставка «Педагогіка духовності: традиції і сучасність» (Педагогічний музей України) [40]

Всеукраїнська виставка «Освіта України у роки випробувань: 1941–1945» у Педагогічному музеї Національної академії педагогічних наук України [48]

Всеукраїнська науково-методична конференція, присвячена 85-річчю від дня народження І. Г. Ткаченка 341

Всеукраїнська науково-практична конференція (Умань, 23–24 жовт. 2002 р.) [12]

Всеукраїнська науково-практична конференція «Освітнянські бібліотеки України. Історичні тенденції. Сучасний стан та перспективи розвитку» (Київ, 27-29 жовт. 2005 р.) [29]

Всеукраїнська науково-практична конференція «Профільне навчання: історія, теорія, практика» (Вінниця, 2004 р.) 332

X Всеукраїнська науково-практична конференція «Радянське минуле в дзеркалі сучасних досліджень з історії педагогіки» [51]

Всеукраїнська науково-практична конференція «В. О. Сухомлинський і сучасні проблеми особистісно зорієнтованого виховання» (м. Умань, 2000 р.) 206

XII Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська педагогіка 1920-х років – сучасні оцінки і виміри» (Умань, 2012 р.) [63]

Всеукраїнський науково-методичний семінар «Регіональний етнографічний компонент у сучасному освітньому просторі» (Івано-Франківська обл.) [39]

Всеукраїнський науково-практичний семінар в Інституті педагогіки АПН України [13]

Всеукраїнський науково-практичний семінар «Українські педагоги про національно-патріотичне виховання» [79]

V Всеукраїнські педагогічні читання та Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка В. Сухомлинського на зламі епох» 184, 195

IX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: батьківська педагогіка» (Тернопіль, 2002) [14]

X Всеукраїнські та II Міжнародні педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя» (Кіровоград, 2003 р.) 313, 321

XI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколишньому середовищі» (м. Миколаїв, 2004 р.) 346

XII Всеукраїнські педагогічні читання «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості» (Полтава, 2005 р.) [27, 28]

XIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: культурологічні виміри шкільної й педагогічної освіти» (Переяслав-Хмельницький, 2006 р.) [36]

XIV Всеукраїнські педагогічні читання «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховання громадянина» (Слов'янськ, 2007 р.) [37]

XV Всеукраїнські та III Міжнародні педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи» [41]

XVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ціннісні виміри в освіті» (Херсон, 2009 р.) [44]

XVII Всеукраїнські педагогічні читання та VIII Всеукраїнські захаренківські педагогічні читання «В. Сухомлинський і О. Захаренко: вивчати минуле, творити сьогодні, передбачати майбутнє» [50]

IV Міжнародні й XVIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» [58]

V Міжнародні та XIX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту» (Донецьк, 2012 р.) 549, 568

VI Міжнародні та XX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: розвиток творчої особистості» (27-28 верес. 2013 р.) [66]

VII Міжнародна науково-практична конференція і XXI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: вчимося толерантності» (Миколаїв, 2014 р.) [73]

VIII Міжнародна науково-практична конференція і XXII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховуємо культуру потреб особистості» (Херсон, 2015 р.) [77]

Загальні збори Національної академії педагогічних наук України [2, 26, 32, 34, 52], 174, 202, 274, 331, 366, 374, 411, 553

Засідання Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук [47]

Засідання Президії Національної академії педагогічних наук України [3, 38, 68], 338

Зустріч з президентом Академії освіти Таджикистану Іриною Карімовою та президентом Киргизької академії освіти Абакіром Мимитовим щодо налагодження співпраці між НАПН України та академіями освіти Таджикистану і Киргизстану [64]

Методологічний семінар «Громадянськість української молоді: виклики, здобутки, перспективи», що відбувся в НАПН України [75]

Методологічний семінар «Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі» (Київ, 2008 р.) 455

Методологічний семінар «Теоретико-методичні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти» (Київ, 2004 р.) 375

Міжвузівська науково-теоретична конференція «Педагогічна спадщина А. Я. Коменського і перспективи розвитку народної освіти» (Переяслав-Хмельницький, 1992 р.) 123

Міжнародна конференція в Чжецзянському педагогічному університеті (КНР, м. Цзиньхуа, провінція Чжецзянь), присвячена 20-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та Китайською Народною Республікою [60]

Міжнародна конференція «Освіта для полікультурного суспільства», яка пройшла у рамках науково-освітнього проекту НАПН України і Вищої педагогічної школи Спілки польських вчителів (м. Варшава) «Проблеми освіти в Польщі та в Україні в контексті глобалізації та євроінтеграції» [72]

Міжнародна науково-практична конференція «Використання педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського в навчальному виховному процесі школи і вузу», присвячена 75-річчю від дня народження В. О. Сухомлинського (Рівне, 1993 р.) 136

Міжнародна науково-практична конференція «Втілення ідей Василя Сухомлинського в практику діяльності сучасної китайської школи» (Китай) [46]

Міжнародна науково-практична конференція «Духовність особистості і сучасні стратегії виховання» (Київ, 2006 р.) 395

Міжнародна науково-практична конференція «Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський» [1], 128, 143

Міжнародна науково-практична конференція «1020 років шкільної освіти в Україні: традиції, сучасність та перспективи» (Київ, 2009 р.) [45], 485

Міжнародна науково-практична конференція «Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля» (Київ, 2005 р.) 355

Міжнародний форум «Освітні ідеї В. О. Сухомлинського та їх практика в китайській школі» та відвідування навчальних закладів КНР (Китай, 2014 р.) [70]

V науково-практичний семінар «Педагогічна компаративістика 2014: якісний вимір освіти зарубіжжя та український контекст» (Інститут педагогіки НАПН України) [71]

Педагогічні читання «Творча реалізація ідей Софії Русової в сучасній педагогічній практиці» [56]

Презентація «Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.)» [19]

Презентація видання «Українська педагогіка в персоналіях» [35]

Презентація книжки В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини [74].

Презентація книги «Этюды о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы» [43]

Презентація хрестоматії «Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.)» [21]

Презентація читального залу Фонду В. О. Сухомлинського (ДНПБ України, 24 квітня 2003 р.) [14, 22, 23]

Семінар-презентація «Патріотизм як цінність і консолідуюча основа нації» [76]

Сесія Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні [59]

Урочисте відкриття кімнати-музею рідкісної книги в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського [78]

Урочисте закладення Алеї пам'яті Василя Сухомлинського біля головного приміщення ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [49]

Урочисте засідання «Велич духу», присвячене 95-річчю від дня народження Василя Сухомлинського [67]

Урочисте зібрання з нагоди ювілею журналу «Дошкільне виховання» (2011 р.) 535

Учредительная конференция, посвященная созданию «Международного общества последователей В. А. Сухомлинского» 120

**СЕРІЯ «АКАДЕМІКИ НАПН УКРАЇНИ»
ВИПУСК 27**

**СУХОМЛИНСЬКА ОЛЬГА ВАСИЛІВНА.
БІОБІБЛІОГРАФІЯ**

Підписано до друку 01.09.2016
Формат 64x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний
Умов. друк. арк. 10. Обл.-видавн. арк. 9,3.
Наклад 300 прим. Зам. №

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.
м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21а.
Тел.: (0432) 69-67-69, 52-82-78
e-mail: tvory2009@gmail.com